

VLK 2025
Veleslavínské literární klání

III

**Veleslavínské
Literární
Klání**

3/4 století

VŠ vzdělávání učitelů v Plzni

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY
V PLZNI**

**KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA
A LITERATURY**

VLK 2025
Veslavínské literární klání
III

VLK 2025 Veleslavínské literární klání III

Sborník vítězných prací z literární soutěže

Sborník obsahuje práce těchto autorů (v abecedním pořadí):

Jan Bárta, Tilly Blanková, Alena Böhmová, Julie Brabcová,
Michaela Brandtová, Ellen Cimická, Nikola Drabíková,
Tereza Drábková, Alex C. Fantys, Sabina Fialová, Filip Gërbani,
Ondřej Hána, Liliana Hejlková, Marek Ježek, Anna Ježková,
Anna Jirsová, Dominik Karásek, Jana Karhanová, Radomíra
Kielbergerová, Laura Knakalová, Aneta Kočovská, Ester Košařová,
Karolína Kyselová, Josef Láska, Natálie Matuchová, Tereza
Mentlíková, Jaroslava Michálková, Olívie Milevová, Nella Milková,
Barbora Navrátilová, Laura Newton, Adéla Nováková, Natálie
Nováková, Miroslav Panoš, Vojtěch Papírek, Jana Pavlasová,
Sára Petithanová, Alexandr Steidl, Sára Šmolková, Klára Špalová,
Karin Švábová, Matěj Velkoborský, Markéta Vítková,
Teodor Vodička, Petra Vrzalová, Žofie Žáčková

Předmluva: doc. PhDr. Milan Hrdlička, CSc.

Editorka: Růžena Písková

Ilustrace a grafický návrh obálky: Eliška Svobodová

Typografická úprava: Jakub Pokorný

Vydala:

Západočeská univerzita v Plzni, Univerzitní 2732/8, 301 00 Plzeň

První vydání, 160 stran

Plzeň 2026

ISBN 978-80-261-1358-4

ISBN 978-80-261-1357-7 (brožovaná vazba)

© Západočeská univerzita v Plzni, 2026

Obsah

Předmluva: Neodvážit se osudné	8
I. kategorie: poezie	
6.–7. ročník ZŠ a prima–sekunda VG	
Taková já jsem	12
V bouři zrcadel	13
Básnička o pubertě	14
Zrazená	15
Dopis z fronty	16
I. kategorie: próza	
6.–7. ročník ZŠ a prima–sekunda VG	
Kronika černého inkoustu	19
Nevšední cesta za osudem	22
Majda a kabátek	26
II. kategorie: poezie	
8.–9. ročník ZŠ a tercie–kvarta VG	
Už bych měla jít spát, ale já neusnu	29
Princezna	31
Džbán pomoci	33
II. kategorie: próza	
8.–9. ročník ZŠ a tercie–kvarta VG	
Den, kdy se všechno změnilo	36
The Wall	39
Anonymní dopisy	41
III. kategorie: poezie	
1.–2. ročník SŠ a kvinta–sexta VG	
Když hodiny utichnou	46
Lék na prázdno	47
Umění milovat	49
Co to je za dobu?	51
MLžná rána	52

Vystěhovaný pokoj	53
-------------------------	----

III. kategorie: próza

1.–2. ročník SŠ a kvinta–sexta VG

Pohroma	56
Můj nejvěrnější přítel	59
Vězněná	61

IV. kategorie: poezie

3.–4. ročník SŠ a septima–oktáva VG

Nikdo mě nikdy nenaučil odpouštět	67
Pod křížem na útesu	68
Obyčejná tragédie	69
Továrna	71

IV. kategorie: próza

3.–4. ročník SŠ a septima–oktáva VG

Petr a jeho společník čili o vztahu internetu a mladého člověka	74
Co oči nevidí, to duši nebolí	78
Olej a voda	81
Battle buddies	86

V. kategorie: poezie

Studentky a studenti ZČU

Vzpomínky na věčnost	93
Múza Nespavost	95
Medúza v únorový bouři	96
Doufala, že nelhala (La Maritza)	98

VI. kategorie: poezie

Učitelé ZŠ a SŠ

Jak ten list	102
Ke Dni veteránů (11. 11.)	103
Chybíš mi	104
Touha	105
Syntax a dny plné slunce aneb důkaz, že jsem se to učil!	106
Geniální dítě	108

VI. kategorie: próza

Učitelé ZŠ a SŠ

Zapomenutá povídka horkého léta	111
„Hnusný“ rána	115
Nešťastná náhoda	120

Ocenění poroty: poezie

Polednička	125
Můžu si dovolit čekat?	126
Podobnost	128
Vzhled, vzhled, vzhled!	129

Ocenění poroty: próza

Záhadný park	132
Mrtvý bod	136
Vlčí duše	140
Nevěsta z kamenného sadu	145

Závěrem pár slov od členů poroty a ilustrátorky sborníku ...	153
Statistika literární soutěže VLK 2025	156

Neodvážit se je osudné

Před tebou leží pár listů papíru,
bílých jak čerstvě padlý sníh.
Otálíš. Váháš svíraný krunýřem pochybností.
Psát? Proč vlastně?? A co tomu řeknou ostatní???

Před tebou leží pár listů papíru.
Jak cáry svatebních šatů. Jak kaluž rozlité smetany.
Mlčky na ně hledíš a počínáš už tušit, že podleheš tomu pokušení.
Nemůžeš jinak...
Poddáš se nezdravé touze
zachytit prchavé nálady, pocity, všecky krásy i strážně života.

Před tebou leží pár listů papíru.
Teď píšeš už! Odhodlaný, soustředěný. Jak opojný pocit...
Celý svět ti leží u nohou.
Všecko, všecičko je v tvé moci –

A až ustaneš,
popsaná křídla bělásků ti zamávají na pozdrav
a rozletí se do všech stran...

Vážení účastníci Veleslavínského literárního klání,
hotoví již či dozrávající literáti!

Upřímně Vám všem děkujeme za Vaše literární příspěvky. Tuze poutavé a poutavé čtení to bylo. Kolik osudů, kolik příběhů...

Jako v každé pořádné soutěži sluší se i zde vyhlásit a ocenit ty nejlepší. Blahopřejeme tedy vítězům! Totiž Vám všem. Bez nadsázky. Opravdu každému z Vás. Není tu a nemůže být poražených.

Bylo to skvělé. Bylo to povznášející. Nezapomenutelná zkušenost... Zvolejme proto: „Sláva letošnímu literárnímu klání!“ A jedním dechem dodejme: „Ať žije nadcházející klání 2026!!“

Pište, vážení kolegové. Pište dál. Svět pak jistě bude lepší. Bohatší. Krásnější.

Držíme Vám palce!

A ještě jednou děkujeme.

Milan Hrdlička

I. kategorie: poezie

**6.–7. ročník ZŠ
a prima–sekunda VG**

Taková já jsem

Někdy mám chuť nahlas se smát
a někdy chce se mi jen spát
v jednu chvíli všechno chápu
a vzápětí ve všem tápu

Občas mám ráda že jsem sama
že slyším jen svůj dech
pak zas chci být mezi lidma
a cítit vítr ve vlasech

Někdy se cítím ztracená
i když stojím v davu
a někdy vím že právě teď
je vše ve správném stavu

Učím se žít svým srdcem
které se mění každým dnem
někdy ničemu nerozumím
taková já jsem

Tilly Blanková, 1. místo

V bouři zrcadel

Ráno se budím všechno je jinak
včera jsem smál se – dnes mám splín
tělo mi roste srdce jak vítr
a v hlavě zmatek ticho i křik

Jednou chci běžet pak zase spím
někdy chci křičet jindy být sám
všechno mě dojíká všechno mě štve
a svět se zdá velký a přitom je můj rám

V očích se perou sny a strach
touha být někým – i zůstat tak
hledám kdo jsem a kdo mě zná
a v zrcadle cizí tvář co smířit se má

A přesto je v tom všem něco krásně divný
že z chaosu roste svět – a já jsem v něm jiný
puberta – vítr co všechno mění
a já se učím být svým znamením

Natálie Matuchová, 1. místo

Básnička o pubertě

Na tváři první chloupek klíčí
v zrcadle nový svět se líčí
hlas skáče sem a tam jak míč
a všechno voní pálí křičí

Srdce mně buší jak splašené
když kolem jde děvče neznámé
nechápu proč jen vím že chci
a mozek volá: Zpomal přeci

Ruce mně rostou nohy jak z drátu
v hlavě mám zmatek smích i hádku
z dětství už zbylo mi jen pár snů
na prahu mužství stojí kluk těchto dnů

Josef Láska, 2. místo

Zrazená

Jeden den jak vězni v jedné cele
druhý den je tvé srdce zkamenělé
Proč když nerozlučné to bylo
tvé chování se tak změnilo?

Já na tebe se tak moc těšila
a tys jen oči odvrátila
To ti stačí tak málo
abys zahodila všechno co se stalo?

Nejhorší je že nevím proč
tvé chování je jak kolotoč
Co ona má a já ne
je pro mě ale záhadné...

Společné chvíle jsou už tečkou v dáli
a mně se jen slzy do očí valí
Už tě ale nechci zpět
nechci aby se mi znovu zhroutil svět!

Sabina Fialová, 3. místo

Dopis z fronty

Má milá Evičko, píšu ti z fronty,
rád bych zas viděl tvé krásné bílé šaty.
Zmatek a krev je tu všude,
moc bych rád věděl, kdy pěkně zas bude.

Už stovky vojáků jsme ztratili
a naději jsme zabili.
Voda chutná jako krev,
nemáme tu žádný zpěv.

Ani Bůh nám tu nepomůže,
kašle na nás jak na staré růže.
Snad budeš na mě myslet v kostele,
jako na anděla, co ti postel ustele.

Doufám, že dorazím domů
a uvidím zeleň našich stromů.
A že uvidím tebe,
jako hvězdu, co spadla z nebe.

Alexandr Steidl, 3. místo

I. kategorie: próza

**6.–7. ročník ZŠ
a prima–sekunda VG**

Kronika černého inkoustu

Kapitola 1 – Inkoust, co voněl po spáleném papíře

Byl podzimní večer, déšť ťukal na okenní tabulky a v Sebastianově bytě panovalo ticho, přerušované jen škrábáním pera. Na stole ležely hromady sešitů, knih a volných listů, všude kolem chaos, který pro něj měl jasný řád. Byl mužem, který dokázal hodiny sedět nad jediným odstavcem, dokud v něm necítil naprostou dokonalost.

Sebastian měl rád samotu. Ne proto, že by neměl rád lidi – spíš mu připadali příliš hluční, příliš nepřesní, příliš nepochopitelní. V příbězích si lidi mohl utvářet podle svého. Vytvářel postavy, které poslouchaly každé jeho slovo, světy, kde panoval jen jeho zákon.

V ten večer si všiml, že mu došel inkoust. Sáhl proto do spodní zásuvky, kde měl staré lahvičky, našel jednu podivnou – matné sklo, těžké víčko, když ji otevřel, ucítil zvláštní vůni: směs spáleného papíru a kovu po bouřce. Inkoust byl hustý a černější než noc. Přitáhl si pergamen a začal psát.

Příběh se odvíjel rychleji, než kdy předtím – šlo o tyrana jménem Argan, vládce města, který krutě trestal každého, kdo mu odporoval. Sebastian psal bez přestávky, prsty se mu chvěly, v hlavě se mu slova rodila sama.

Druhý den ráno, ale přišla zpráva: muž jménem Watson, o kterém Sebastian psal jako o první oběti Argana, byl nalezen mrtvý. Přesně tak, jak to popsal.

Sebastian si to odůvodnil náhodou. V koutku mysli, v tom temném zákoutí, které v sobě nosil, se mu rozžářila jiskra – co kdyby to nebyla náhoda?

Kapitola 2 – Slova, která bolí víc než nůž

Sebastian si toho dne všiml zvláštní věci – když psal, inkoust se jako by vsákl do pergamenu a na povrchu zanechal jemný stín, sotva viditelný, připomínající otisk lidského obličeje. Možná to byla jen hra světla, možná únava. Přesto cítil, že se s jeho slovy děje něco, co neumí vysvětlit.

Celý den přemýšlel o Watsonovi. Náhody se stávají, říkal si. Nebylo by zajímavé ověřit, zda to, co se stalo, může zopakovat? Ten večer usedl ke stolu. Měsíc visel na obloze jako bledý svědek a déšť znovu bubnoval na okenní tabulky. Sebastianova ruka se téměř sama rozběhla po pergamenu. Tentokrát napsal o ženě jménem Mirela, lakomé majitelce starého antikvariátu, která nechala umřít v zimě tuláka, jen aby mu nemusela otevřít dveře. Popisoval její tvář, její hlas, její strach.

Když dopsal, svíčka na stole krátce zapraskala a zhasla. V místnosti se ochladilo, než stihl znovu zapálit knot, z ulice se ozval křik.

Druhý den noviny psaly o smrti Mirely – našli ji v jejím obchodě, zkroucenou a bledou, oči vytřeštěné strachem. Stejný výraz, jaký Sebastian popsal.

V tu chvíli už nepochyboval. Inkoust měl moc, kterou nikdy nepoznal. On byl jediný, kdo ji mohl ovládat.

Sebastian nebyl zlý člověk – alespoň si to myslel. Někde hluboko v něm, v té části, kterou si nikdy nechtěl přiznat, rostla pýcha. Byl jako bůh, který mohl rozhodovat, kdo přežije a kdo ne. Čím víc o tom přemýšlel, tím méně cítil vinu.

Kapitola 3 – Stíny, které píší za něj

Sebastianův byt už nebyl místem klidu. Zdi jako by nasávaly jeho obavy a vydávaly je zpět v podobě šepotu, který slyšel jen on. Ruka mu stále psala, i když se snažil ubránit – inkoust se zdál mít vlastní vůli. Příběhy o lidech, které neznal, o temných osudech, které v jeho mysli rostly jako houby po dešti.

Jeho obličej se začal měnit – oči temnější, pohled vzdálený, jako by se v něm ztrácela ta část, která znala laskavost a pochopení. Sebastian nebyl už jen člověkem, ale nástrojem něčeho zlého, co proniklo skrze inkoust.

Jednou v noci se probudil s pocitem, že není sám. Na stole stál pergamen, na který nepamatoval, že by psal. Slova na něm byla krvavě červená, i když inkoust byl černý.

„Já jsem ten, kdo píše za tebe,“ stálo tam.

Sebastian pocítil chlad, který mu zamrazil hrdlo. Pak slyšel hlas jakoby z dálky, slabý a zároveň všudypřítomný: „Moc je těžká, Sebastiane. Ty ji nezvládneš.“

Začal tušit, že to není jen jeho mysl, ale něco mnohem temnějšího, co využilo jeho touhu po uznání a moci.

Když se podíval do zrcadla, uviděl vedle sebe stín, který se usmíval – široce, krutě a bez slitování.

Kapitola 4 – Souboj s vlastním stínem

Sebastian se probudil do chladného rána, ale chlad nebyl jen venku – cítil ho hluboko v kostech. Jeho byt byl tmavý a tichý jako před bouří. V ruce držel pero, ale věděl, že už to není jen nástroj jeho tvorby. Byl to klíč k něčemu, co z něj začalo dělat vězně.

Slova na pergamenu se před jeho očima měnila, tančila jako hadi, vyprávěla příběhy o zlu, které se rozlézalo a ničí vše, čeho se dotkne. Sebastian pochopil, že musí přestat psát, ale také že pero ho už neposlechne.

Do místnosti se vkradl temný šepot, který pronikal stěnami a zdálo se být uvnitř jeho hlavy. „Napiš...“, volal hlas. „Napiš a osvobod' mě.“

Vzpomněl si na své lepší já, na dny, kdy psal jen z radosti, z potřeby sdílet příběhy. Teď to byla bitva o duši.

Sebastian uchopil pero pevně a s veškerou vůlí napsal poslední větu: „Toto je můj konec, ať slova navždy umlknou.“

V tom okamžiku se inkoust rozplynul, pergamen shořel v jeho ruce a temnota ustoupila. Byl volný, ale věděl, že nikdy nezapomene, co se skrývá v hlubinách psaní.

Epilog

Měsíc tiše svítil na opuštěný stůl, kde ještě před chvílí leželo pero a spálený pergamen. Sebastian seděl u okna, oči unavené, ale duše konečně klidná.

Věděl, že někdy je tvoření dar, ale také nebezpečí – že se musí naučit být pánem svých příběhů, ne jejich otrokem.

Venku se ozval první zpěv ptáků a nový den začínal. Sebastian se usmál.

Byla to šance na nový začátek.

Teodor Vodička, 1. místo

Nevšední cesta za osudem

Ahoj, jmenuji se Lilien a je mi šestnáct. Já a moje nejlepší kamarádka Eva, se kterou chodím do třídy, jsme před třemi měsíci vyrazily na školní výlet. Nikdy předtím by nás nenapadlo, že se za tím může skrývat něco mnohem víc...

Seděli jsme v autobuse a děsně se těšili na výlet. „Nenechte si nic v autobuse,“ hlásila nám paní učitelka. Po výstupu jsme se s Evou přidaly k jedné partě ze třídy. Moc jsme se s nimi nebavily, ale když to udělaly kamarádky, bezmyšlenkovitě jsme provedly to samé.

„Tady je taková nuda,“ povzdechli si otrávení kluci.

„Tak si něco zahrajeme?“ zeptala se Anděla.

„Co bys tu jako chtěla hrát? Není tu signál,“ opáčil jeden z kluků.

„Já myslela něco jako pravda nebo úkol...“ Ostatní se do toho moc nehrnuli, jenže jak se říká: lepší něco než nic. „No tak jo.“ Čím déle hráli, tím více se hra rozjížděla.

„Evo, Lils, dávám vám úkol,“ vykřikl Marek.

„No... tak jo,“ souhlasila Eva.

„Odpojte se od skupiny. Počkáte tady a my se pro vás pak vrátíme, nebojte. Bude sranda, navíc úča bude mít průšvih.“

„Mně se to nějak nez...“ Než to Eva stihla doříct, vykřikla jsem: „Plati!“

Neměly jsme to dělat. Už když jsem souhlasila, věděla jsem, že to je špatný nápad. Ale chtěla jsem být „cool“.

„Lils? Já mám strach. Už jsme tu hrozně dlouho.“ Snažila jsem se, aby na mně nebylo poznat znepokojení a nervozita.

„To bude dobrý. J-jen půjdem...Ehm...Půjdem se projít!“ Chytily jsme se za ruce a vyrazily dál do lesa.

„Evo, tamhle je nějaká paní!“ hlasitě jsem křičela na Evu, která měla namířeno druhým směrem.

„No jo!“ Běžely jsme do jeskyně, abychom se neznámé zeptaly, kudy zpět na parkoviště. Nemohly jsme ji najít, ale Eva nás zachránila.

„Lils! Tamhle je!“ ukázala do temnoty. Přikývla jsem a rozeběhla se za obrysem ženy. „Paní? Madam! Počkejte, prosím! My jsme se ztratily! Haló?“ Byla tam. Už od začátku. Jak je možné, že jsme si jí všimly až teď?

Běžely jsme dál a dál. Až nakonec žena zmizela a my padly únavou k zemi. Hlava se mi motala, jako kdybych právě sjela horskou dráhu. Otevřela jsem oči a spatřila Evu ležící na zemi vedle mě.

„Evo? Evo!!! Vstávej!“ zatřásla jsem s ní, a když otevřela oči, spadl mi kámen ze srdce.

„Kde to jsme?“ tázala se Eva.

„Jak to mys...“ Zvedla jsem hlavu a viděla jsem to.

Nebe, pokud se tomu dá tak říkat, zářilo a nedaleko od nás bylo něco jako řeka. Tajemná. Jiná. Záhadná... Plná postav v černém. Řeka duší? Všechny duše byly oblečené v černém a měly šátek přes obličej. Vstaly jsme a popošly blíž. Najednou jsme ho uviděly. Jonáše. Evy staršího bratra, jenž zemřel před rokem a půl při auto-nehodě. Plul tam mezi ostatními dušemi.

„Jonáši?“ křičela Eva se slzami v očích. Šla ještě blíž a on si jí konečně všiml.

„Evo?! Lili?! Neříkejte mi, že...“ Zavrtěly jsme hlavou. Byl to šok pro nás obě. Jonáše jsem znala moc dobře, byl něco jako můj „starší brácha“. Eva ho chtěla obejmout, ale rozplynul se jí mezi prsty, což jí ještě víc rozbrečelo.

„Klid. V klidu. Jak jste se sem dostaly?“ Jeho tón byl naprosto klidný, stejně jako vždycky.

„My jsme byly na výletě a pak v jeskyni a teď jsme tady!“ chrllila ze sebe Eva. Asi po půl hodině vysvětlování to Jonáš už všechno pochopil.

Vůbec jsem to nečekala, ale Eva již bez slz prohlásila: „Musíme tě zachránit!“

„To nejde, Evi.“

Eva opáčila: „Ale jo! Musí! Nemáte tu něco jako jezero narození nebo tak něco?“ Jeho úsměv uhasl a já si čím dál tím víc připadala jako páté kolo u vozu.

„Strom života.“ Zvedla jsem zrak od bot a podívala se na Evu. „Tak tam přesně máme namířeno,“ řekla s odhodláním. Když jsme došli na ono „kouzelné“ místo, nemohli jsme vidět nic víc než starý ztrouchnivělý strom.

„Co tady pohledáváte?“ Všichni jsme leknutím nadskočili.

„Tady jsem. Nahoře!“ Na větvi stromu seděl malý mužiček. „Slyšíte? No tak, co je?“

Eva přiskočila pod větev a začala vykládat: „Ó mocný, moudrý, magický mužičku, potřebujeme tvou pomoc. Chceme mému bratrovi vrátit život.“

Mužik seskočil z větve a založil si ruce. „Takže za prvé, MLADÁ DÁMO. Co tu vy dvě děláte?“

Skočila jsem jim do řeči a řekla: „Žena nás sem dovedla.“

Mužik se nechápavě zamračil. „Jaká žena?“

Na tuto otázku se špatně odpovídalo. „My nevíme. Viděly jsme jen její siluetu,“ odpověděla jsem nakonec.

„Jo aha... Vy myslíte osud číslo 12. Ta ženská je bláznivá. Nikdy jsem jí nevěřil.“ Eva byla značně nervózní. „Tak pomůžete nám?“ zavrčela.

„A proč bych jako měl?“

Tuto odpověď nečekal ani jeden z nás.

„Dobrý den. Dlouho jsme se neviděli. Jak se máte?“ řekl Jonáš, jenž do té doby stál stranou.

„My se snad známe, duchu jeden drzej?!“ Jonáš se zasmál a sundal šátek. „Jonáši?“ Mužičkovi uvadl úsměv. Utřela jsem si slzu z tváře a zalapala po dechu. „Odkud se zna-znáte?“

Eva tam jen stála a její slzy se třpytily pod oranžovou oblohou. Opravdu bych jí přála, aby ho mohla tenkrát obejmout.

„Tak jo. Hele, každý člověk má svůj osud. To víte. No a jako je váš průvodce k osudu Marie, já byl jeho, když jsem na tom oddělení pracoval. Když bylo Jonášovi třináct, odhalil mě, za což mě pak přeřadili sem. Ale protože jsem ho měl rád, tak jsem za ním chodil i potom. Potají. Vždy se zajímal o to, jak se mám, a povídal si se mnou klidně hodiny. Jenže pak na to přišli a zakázali mi vstup do vašeho světa. Přiznám se, že mi chyběl. Hodně. Jak tak čas plynul, přestávalo se mi stejskat. No a ehm. No... Teď jste tady. Pomůžu vám. Udělám, co budu moct. Evo, dej mi prosím tvůj řetízek!“ zavelel záhy ten podivný mužik.

Eva si řetízek opatrně sundala z krku. „K čemu vám bude?“ zajímala jsem se.

„Uzavřu Jonášovu duši do tvého řetízku. Budeš ho tak mít navždy u sebe a ušetříš ho od chození průvodem duší. Musel by takhle chodit ještě pekelně dlouho, než by se dostal do nebe, protože zemřel teprve před rokem.“ Mužik chvíli mnul řetízek, až nakonec řekl: „Sbohem, Evo. Sbohem, Lili. Sb-sbohem, Jonáši.“

Probudily jsme se uprostřed našeho obýváku. „Holčičky, oblečte se, za chvíli odjíždíte na výlet!“ křičela mamka. S Evou jsme se na sebe podívaly a šly si sbalit batoh. Podruhé už to byl opravdu jen obyčejný výlet. Doteď vídáme Marii, naši průvodkyni životem, a doufám, že ještě dlouho budeme.

Julie Brabcová, 2. místo

Majda a kabátek

Žila byla jedna holčička jménem Majda. Děti ji neměly rády, protože se oblékala trochu jinak. Nebyla bohatá, spíše z chudé rodiny. Měla jen jeden jediný kabátek. Byl žlutý a moc ráda ho nosila. Než ovšem přišla do školy nová dívka Agáta.

Agáta se jí posmívala za starý, trochu potrhaný žlutý kabát. Sama Agáta byla hodně bohatá a měla spoustu kamarádů. Ale Majda byla úplně sama.

Jednoho dne při volné hodině před odpoledním vyučováním se Agáta s Majdou nepohodly a Agáta shodila Majdu na zem. Ta si ušpinila kabátek. Když Agáta odešla, Majda šla zpět do školy. Po cestě spatřila v jednom z obchodů ve výloze bundu. Ještě hezčí, než měla Agáta. Majdě spadla ústa, když ji tam viděla. Ale stála hodně peněz, celých pět set korun. Majda zklamaně odešla, protože u sebe měla jen pět korun.

Najednou si všimla, že na zemi leží stokoruna. Rychle ji zvedla. Pak uviděla další peníze, tentokrát pětikorunu. Šla po cestě a sbírala další a další. Došla až na konec ulice a uviděla Agátu a všimla si díry v její kapse. S Agátou tam byla také babička. Majda je správná holka, a tak přišla za Agátou, upozornila ji na děravou kapsu a poté jí všechny peníze vrátila. Agáta jí je vytrhla z ruky a ani nepoděkovala. Když to babička viděla, nemohla tohle Agátino chování tolerovat. Vyndala svou peněženku a dala Majdě pět set korun. Majda poděkovala a běžela si do obchodu koupit tu krásnou novou bundu z výlohy.

A Agáta? Ta si snad uvědomila, že férovost a čest nejsou slabost, ale síla.

Olívie Milevová, 3. místo

II. kategorie: poezie

**8.–9. ročník ZŠ
a tercie–kvarta VG**

Už bych měla jít spát, ale já neusnu.

Já? Někdo jiný? Divy se mi dějí.
Bordel v hlavě mám, fakt nevím, co s tím nadělám.
Zkousím vše, ale nic nefunguje.
Chci být sama sebou, ale všichni mi do toho melou.

Chci to skončit, nový začátek všeho,
jako kdyby se tohle vůbec nedělo.
Už nemůžu dusit v sobě mojí duši,
mám toho už po uši.

Chci spát, brečet, křičet,
z úst však nevyjde ani hlásek.
Potřebuju ho najít, ten hlas, co mě chránil,
zmizel, jak dým, který vzal vánek.

Moje city jsou zlámaný
jak nějaký starý potrubí.
Chci se vybrečet, ale slzy cestu nějak zapoměly.

Nebrečela jsem už dlouho, potřebuju to vypustit,
usnout a na všechno zapomenout.
Jak když hodíš kámen do vody
a čekáš, až se hladina zklidní.

Jako kdybych do bezvědomí upadla,
tak bych se nějak zas zvedla,
na nohy, co váhu mého života sotva nesou.
Už není kam dál, tak mě někam prostě vedou.

Pryč utéct by chtěli, ale to nemohou,
zanechat zpět všechny lidi a už jít jen vpřed.
To je jednoduchý říct, ale učinit se zdá nemožný,
jak nože, co mě bodají, jak se snažím vše v sobě utajit.

Chci se schovat před sebou samou,
hrát na schovku a už se nikdy nenajít.
Vypnout a zapomenout bych chtěla,
ale to je zas myšlenka, co by se nikdy v realitě nestala.

Realita není už tou, co jsem dřív znala,
je složitá, zapeklitě těžká.

Zmizet a už se nevrátit,
to zní jako sen,
ale víš, jak se říká:
po noci vždycky přijde den,
jen musíš chvíli vydržet tmu.

Ellen Cimická, 1. místo

Princezna

Vidím ten příběh, ten příběh ke mně letící,
tu touhu toužící,
tu touhu být tvojí holčičkou,
být jenom holkou maličkou.

Však teď nevíš, kdo já jsem,
ty jsi byl pro mě pouhý sen,
ty jsi bral drogy, kouřil, pil a hrál,
ale přesto jsi říkal, že jsem tvůj jediný král.

Král, který bude vždy na prvním místě,
ale asi jsi to nevěděl jistě,
říkal jsi, že první místo bude vždy moje,
ale nakonec bylo tvoje.

Dal jsi tam svoje závislosti
a ve mně to vyvolalo hodně zlosti.
Už jsem byla jenom malý král,
který si s emocemi hrál
a nevěděl, co bude dál.

Ty sliby, že příště už přijdeš
a dárky mi přineseš,
ty lži, kterým jsem já věřila,
a pak jsem se i snažila být králem,
kterého jsi dával na první místo,
aby mezi námi bylo čisto.

Být králem, o kterého ses zajímal.
Jenže teď už nejsem ten malý král,
teď už jsem velká princezna,
která už rozezná pravdu ode dna.

Před šesti lety jsem tě naposledy viděla
a po té době jsem tě zase potkala.
V tu chvíli jsem byla v šoku
a napadlo mě jediné.
Že můj táta vylezl z lochu.

Trochu si myslím, že ostatním závidím,
když je s tátou vidím.
Jen dcerou jsem chtěla být
a za ruku s tebou jít.

Karin Švábová, 2. místo

Džbán pomoci

Máš-li v cestě džbán vody
a v rukách malé jezero,
zanechej džbán na cestě
jak sirotka malého.
Opuštěný uprostřed cesty
čeká na své poslání.

Nezanecháš-li ho tam,
peklo si tě zavolá!
Ó, mizero mizerná
i lakomče lakomá!
Trest stihne tě tam.

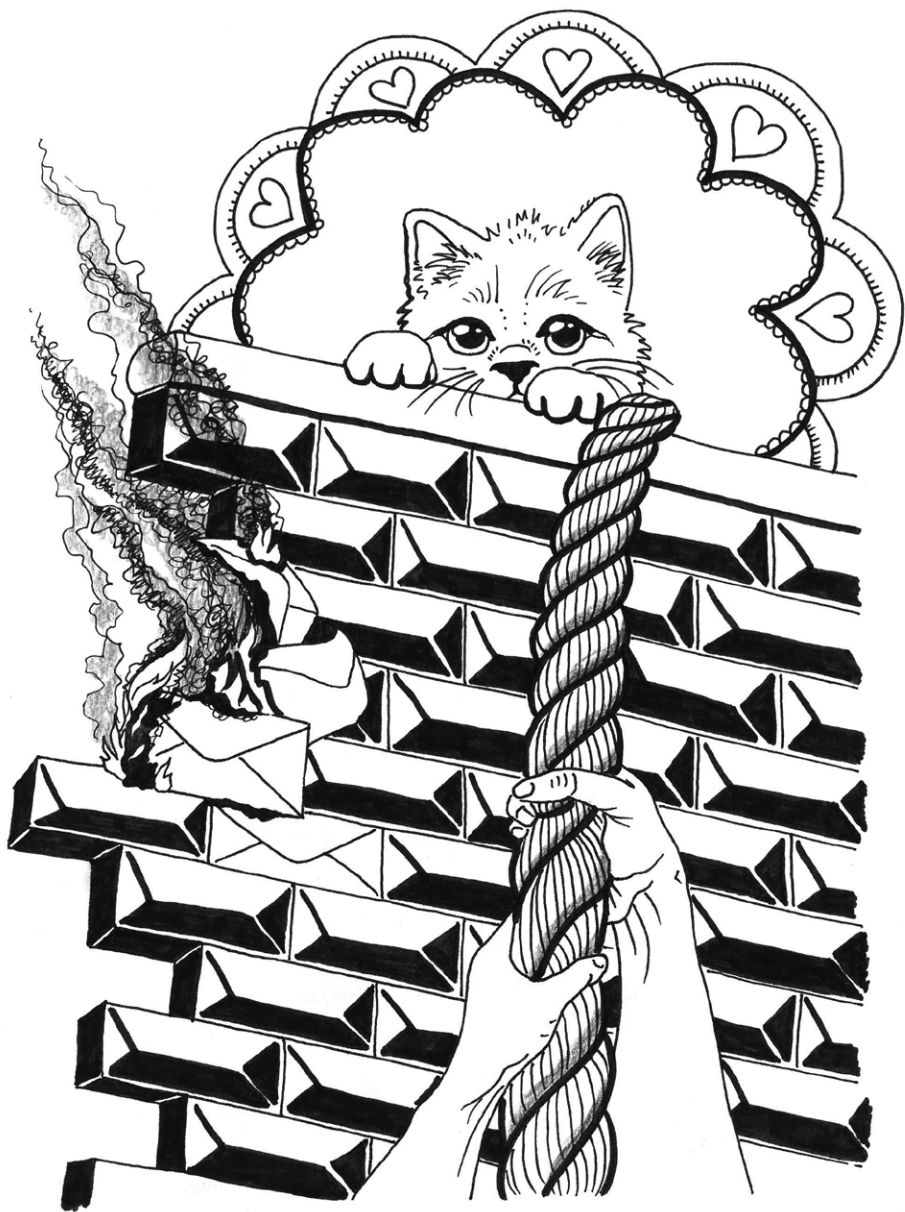
Jestli se ale usměješ
a džbán plný vody
na cestě ponecháš,
proud řeky zmírníš tím
a břemeno odlehčit pomáháš.
Vodu zanecháš
pro další duši zbloudilou
toulající se labyrintem života.

Nezapomínej, že i ty jsi někdy ztracený byl,
každé slovo ublížilo ti
a denní světlo ti připadalo oslepující.
Ale i tobě někdo vodu zanechal.
Někdo před tebou dbal na ostatní poutníky,
tak buď prosím v tomto stejný.

Žofie Žáčková, 3. místo

II. kategorie: próza

**8.–9. ročník ZŠ
a tercie–kvarta VG**

Den, kdy se všechno změnilo

Každý den mám svou zajatou rutinu, která mi vyhovuje – vstát, obléct se, umýt se, jet do práce na kole, oběd, pracovat do pěti, domů opět na kole, večeře, kniha, hygiena, úklid a spánek. Všechny mé dny jsou stejné, a aby vše fungovalo k mé spokojenosti, mám čtyři pravidla. První – nikdy nesnídám, druhé – nerozptyluji myšlenky zbytečnými lidskými city, třetí – disciplína je na prvním místě, čtvrté, nejdůležitější – nikdy neporušuji pravidlo číslo dvě.

Takhle mi to vyhovuje. Myslím, že lidé v mém okolí už si má pravidla zapamatovali. Když mluvím o lidech, mám na mysli sousedku paní Šmerákovou, kolegu z práce a otrhaného žebráka, který každý večer sedává na lavičce přes ulici se svým malým černým kotětem. Vždycky jsem pocítoval nutkání poslechnout si jeho příběh, ale nechtěl jsem působit vlezle a uboze. Často se mě ptají, proč si tak pohledný mladý muž ještě nenašel nějakou milou slečnu. Víím, že by to nebyl problém, ale moje pravidla to zakazují.

Paní Jana Šmeráková je drobná starší paní, která mi každé ráno nabízí černou kávu se dvěma lžičkami cukru a trochou mléka. Jak už jsem zmínil, nesnídám, a to znamená, že ani kávu nepiju. Kafe je droga. Bez ní jsme unavení, podráždění a ospalí. Většina „dealerů“ funguje na každodenní dávce kofeinu, a přitom by nikoho z nich nenapadlo ji nazvat drogou. Tito lidé by se měli zeptat sami sebe, jestli pijí kávu proto, že jim chutná, nebo proto, že musí. Ve zkratce – pitím kávy bych porušil pravidlo číslo tři. Paní Jana je vdova, a proto velmi osamělá. Osamělost je lidská slabost, kterou se nezabývám, protože, jak vidíte, každé ráno ji dohání k tomu, že mě přepadne a pozve na kávu a pokec. Připouštím, že k ní cítím špetku lítosti, ale jen kvůli tomu, že ji znám už od svých deseti let. Nicméně se ráno okolo ní snažím chodit po špičkách a někdy to i funguje.

Na kolegu nebudu plýtvat papírem. Jediné, co mohu říci, je, že sedíme u stejného stolu a každý den přesně v 6:05 se pozdravíme, řekl bych spíše ze slušnosti. To je důvod, proč mi nevadí.

Dnes je pátek, den jako každý jiný. Celý týden probíhal bez komplikací a v klidu – až na dnešek. První věc, která mě vyvedla z míry, byla má neobvyklá nedochvilnost. Dorazil jsem do práce o deset minut později než obvykle! Přečetl jsem to faktu, že je pátek,

a pokračoval do kanceláře. Vešel jsem dovnitř, připravený na další obyčejný den. Jenže nic už nebylo obyčejné. Stačil jediný pohled, její pohled, a všechno, co jsem dosud znal, se rozpadlo a poskládalo znovu, ale jinak. Pozdravit jsem stihl sotva v duchu. Ona se jen usmála. Chvilí se má mysl snažila odhalit, co se skrývá za tou oslňující maskou, ale hned jsem znepokojivou myšlenku zahnal. „Co to má sakra znamenat?“ problesklo mi hlavou. V tu chvíli už blondýnka stála skoro u mě a v ruce držela kelímek s nápojem, tipnul bych latte se zmrzlinou. Možná něco řekla, ale já jen co nejprofesionálněji pozdravil, sedl si na své místo a snažil se ji nevnímat.

Večer, když jsem uléhal do své měkké postele, jsem přemýšlel nad dneškem. Došel jsem k závěru, že místo kolegy budu odtud vidat malou blondýnku s roztomilými doličky. Pocit, který ve mně vyvolala myšlenka na ni, se mi líbil a nechal jsem ho, ať mě úplně pohltí. Líp se mi vstávalo, na kole jsem jezdil rychleji, a někdy jsem s dívkou prohodil i pár slov. Přinesla do mého zbytečného života barvu. Vůně jejího vanilkového latte se stala mou nejoblíbenější vůní a její smích mou nejmilejší skladbou. Nebyla to zamilovanost, spíš naděje, že na světě není jen krutost a nespravedlnost, ale i krása a pochopení.

Všechno se zdálo být v pořádku. Víkend utekl jako voda a za ním i další měsíce. Podzimu jsem si nevšiml, zima mě minula a jaro se rozhodlo ani nezačít. Až v létě, když jsem dorazil do práce, a blondýnka už tam nebyla, mi došlo, co jsem promarnil. Pocítil jsem smutek. Jak mohla přinést tolik světla do mého života a pak prostě zmizet? Tehdy jsem si znovu potvrdil, proč mám svá pravidla. Až později jsem pochopil, že právě ona mi ukázala, jak prázdná byla.

Zmatené myšlenky mě šířaly celý den. Cestou domů mě na chodbě nikdo nezastavil. Přepadla mě zvědavost a prudce jsem zaklepal na osamělou sousedku. Když mi otevřela mladá paní s miminkem na ruce, zmocnil se mě pocit úzkosti, který jsem nezažil už od střední. Nepotřeboval jsem se ptát, kde je a kdo jsou oni, došlo mi to. To jsem byl tak zaslepený sám sebou, že jsem si nevážil ničeho, co jsem ještě před chvílí měl? To jsem byl tak krutý, že jsem všechno považoval za samozřejmost a ani jednou jsem neoplatil laskavost milé stařence? Rozběhl jsem se na ulici, ale nenašel jsem tam nic. Nic, kromě malého zmateného kotěte. Vypadalo stejně bezradně a osaměle, jako jsem se cítil právě teď já. Kotě bylo drobné a křehké, ale dívalo se na mě očima, ve kterých bylo více naděje než

v celém mém životě. Možná jsem ztratil všechno, ale v tom tvorovi jsem našel něco, co jsem už dlouho hledal – důvod žít. A s tímto poznáním jsem navždy zrušil pravidlo číslo dvě.

Karolína Kyselová, 1. místo

The Wall

„Terko, musím ti říct, že to byl nejhorší rok mého života. Ale teď už je to v pohodě,“ řekla mi Niki, moje o rok starší kamarádka, když jsem šla v září do deváté třídy a ona se chystala do prváku na střední.

Nejdřív jsem byla nadšená. Konečně odejdu z toho místa, které jsem osm let neměla tolik ráda. Musela jsem se tady věnovat mnoha věcem, který mě moc nebavily. Už jenom rok a budu moct konečně dělat, co mě baví. Budu si moct najít nové kamarády, se kterými si budu opravdu rozumět. Musím ale překonat ještě jednu velkou překážku. Mám pocit, že přede mnou stojí taková velká zeď.

Nesnáším překonávání překážek. Všichni si asi řeknou, jaká jsem rozmazlená a nudná, ale je to prostě pravda. Nemám ráda přes cokoli skákat a nesnáším, když se nemůžu už od první třídy vyškrábat na tu hroznou tyč v tělocvičně. Někteří lidé to hned zvládnou. Bez větších potíží tam vylezou, pak ladně sjedou dolů a všichni jim u toho tleskají. Někteří se na tu tyč ani nepověsíme, a když to konečně zvládneme, tak třeba vynaložíme milionkrát víc úsilí než ti, co to vyšplhali tak úžasně hned napoprvé. A nikdo nám nezatleská. A co je vůbec nejhorší, když vám pořád někdo říká, že se máte víc snažit, i když se snažíte tak, že už to víc nejde. A to hlavně v matice... Teď mám naději, že za tou zdí budu moci dělat to, co mi jde a co mě baví.

Škoda, že mě tady nenaučili šplhat a lézt, protože teď, přes tu zeď, by se mi to docela hodilo. Tak jsem na začátku září začala. Lezu a za chvíli jsem tak vysoko, že už se nemůžu vrátit. A nemohu se podívat ani nahoru. Zbývá toho tolik, že ten pohled by mě snad shodil. Dolezla jsem k prvnímu člověku, který taky lezl podobně jako já. Byl v tom se mnou.

„Hej!“ zavolala jsem na něj. Otočil se. Měl úplně uplakané oči. Vypadal, že už vůbec nemůže. Byl malé postavy stejně jako já.

„Co potřebuješ?“ zeptal se unaveným hlasem. Nevěděla jsem, jak odpovědět.

Místo odpovědi jsem se zeptala: „Co se ti stalo?“

„Musím překonat tu zeď. Chci se zbavit všech těch dole, co mi nadávají do šprta, a chtěl bych léčit lidi. Tvrdě na tom pracuju už několik let. A tam dole to vůbec nechápou, nevědí, proč se snažím.“

A hlavně pro koho. Za zdí si mě snad budou alespoň trochu vážit.“

„To chápu. Já tě obdivuju už teď,“ neubráníla jsem se pousmání, když jsem si vzpomněla, jak jsem ještě před rokem nad tímhle výstupem protáčela oči. „Já se nikdy tolik nesnažila. A teď se bojím,“ přiznala jsem se.

„A já už nechci být sám. Polezeme spolu, a já tě ochráním.“

Znovu jsem se musela pousmát. „Tak jo, to je od tebe docela džentlmenovský.“

„Není, je to ode mě jenom hrozně hezký a kamarádský. Slovo džentlmenovský stejně ani neexistuje,“ prohlásil a lezl dál. Já s ním. Už jsme nemuseli být sami. „Jak se jmenuješ?“ zeptala jsem se. „Petr,“ řekl a taky se konečně začal usmívat.

Potom nám to šlo docela dobře. Petr mi říkal, že on se na cestu vydal sám. Nechtěl s sebou žádné průvodce. Mám pocit, že těm, kteří by nám měli přes zeď pomáhat, to stejně většinou moc nejde.

„Nezvládneš to. Spadneš,“ dokonce říkají někteří z nich.

„Proč mi to říkáte?“ ptám se.

„Myslím to přece s tebou dobře, musíš vědět pravdu...“ Bohužel šplhání bylo kvůli té „pravdě“ jen těžší. Petr říkal, že je nesmím poslouchat. Nejspíš mi radil správně. Lezli jsme společně dál. Potkali jsme několik dalších lidí a někteří nás povzbudili. Báli jsme se, protože všichni říkali, jak těžká je stěna úplně nahoře, těsně před cílem. Ale už se těšíme, až to budeme mít za sebou.

Co bude, když se nám zeď nepodaří přelézt, když nás za ní dolů nikdy nepustí? Mám dojem jako by ti, co tu zeď postavili, neměli slitování. Myslím, že nemají právo nás nutit přes ni lézt. Ale když chci jít dál, nic jiného mi nezbyvá. Prostě musím...

Tereza Mentlíková, 2. místo

Anonymní dopisy

V devítce už člověk čeká ledacos — hádky, drby, stres z přijímaček, občas i něčí hysterák před tabulí. Ale rozhodně ne to, že někdo začne posílat anonymní dopisy. A už vůbec ne mně. Ten první se objevil v pondělí na mojí lavici. Bílá obálka, rohy začernalé, jako by ji někdo držel u svíčky. Papír byl hrubý, téměř páčil na dotek. Nikdo si nevšiml, kdo ji tam položil, a mně to bylo trapné zvednout, aby si všichni nemysleli, že mám tajného ctitele. Kéž by to byl nějaký trapnej dopis od kluka. To by bylo o dost jednodušší.

Uvnitř byl malý kousek papíru. A na něm stálo: „Pamatuješ si to líp, než si myslíš.“ Nechápala jsem. Dopis byl nepodepsaný. Písmo bylo divné. Jako by se někomu při tom psaní úplně třásla ruka. A to slovo „pamatuješ“ mě bodlo jak studená voda. Na co?

O přestávce příběhla Káťa, moje nejlepší kamarádka. Celá bleďá, oči zvětšené strachem, rty úplně suché. „Dostala jsem to i já,“ řekla a vyndala podobnou obálku. Ohořelou. Ta její byla dokonce ještě černější než ta moje. Její vzkaz zněl: „Schovat to nestačí.“ To už mi bylo jasné, že to nebude náhoda. A pak přišla Anet. Dřív vždy klidná a rozvážná, teď měla ruce tak roztřesené, že sotva obálku otevřela. V jejím dopise stálo: „Začalo to tam.“ A v tu chvíli nám všem zatrnulo. Tam. Staré hřiště u lesa. Ten večer před prázdninami.

Vzpomněla jsem si na ten zvláštní kovový předmět, co jsme tam našly v trávě. Na ten zvuk, který se ozval, když jsme ho odkoply dál. Byla tma a mlha a celý dojem z toho místa na mě byl až moc strašidelný. Vlastně na všechny z nás, a tak jsme s holkami raději odběhly pryč. Vzpomínám si na to, jak jsme se domluvily, že o tom prostě nebudeme mluvit. Protože kdo by nám uvěřil? A kdo by chtěl vysvětlovat, proč jsme utekly bez jediného slova? A co když nás někdo viděl? Celý den jsem přemýšlela, jestli si z nás jen někdo nedělá srandu.

Ale když jsem čekala odpoledne na autobus, všimla jsem si, že vedle mě na lavičce leží další obálka. Tmavá. Ohořelá skoro celá. Papír voněl kouřem a něčím kovovým zároveň. Nebyla na ní žádná jmenovka. Ani podpis. Zase. Jen hluboké škrábnutí, jako by ji někdo rozřízl nožem. Uvnitř byl obrázek nakreslený černou tuší. Silueta postavy stojící na kopci. A pod ní věta: „Viděl jsem vás. Vás všechny.“

Srdce se mi zastavilo. Někdo tam byl. Někdo, o kom jsme neměly ani tušení. Někdo, kdo nás sledoval.

Další den jsme se sešly v šatně. Všechny tři obálky ležely před námi. Písmo bylo stejné. Stejný papír, stejný zápach po kouři. Anet navrhla, že to někomu řekneme, ale komu? Třídní? Ta by si myslela, že si děláme legraci. Rodičům? Těm zase nechceme vysvětlovat, co jsme na tom hřišti vlastně našly. Nakonec jsme se dohodly, jestli přijde další dopis, už to nepůjde ignorovat. Domluvily jsme se, že se půjdeme podívat na to místo ke starému hřišti, jestli nenajdeme třeba nějaké stopy. Když jsme tam přišly, uviděly jsme ten samý kovový předmět, který jsme viděly onehdy večer. Rychle jsme ho popadly a běžely zpátky domů.

Když jsem si po vyučování otevřela skříňku, nejdřív jsem myslela, že si ze mě někdo dělá srandu. Na dně byl malý šedý kamínek. A pak jsem si vzpomněla. Přesně takový ležel kousek od nás ten večer, kdy jsme s holkami byly na tom hřišti. Tenhle kamínek se prostě nedá zapomenout. Tenhle malý šedý kamínek mi připomínal všechno, co jsme tehdy zažily. Jemně jsem si ho vzala do dlaně. Studil mě, jako by nesl kousek toho večera. Ale než jsem stihla něco říct, všimla jsem si něčeho horšího. Na zadní straně skříňky, rozmazanou černou fixou, bylo napsané: „Vraťte to. Dokud je čas.“

Nevím, co si ten někdo myslí, že máme. Nevím, proč si myslí, že jsme to vzaly. Nevím ani, proč nás sleduje. Ale jedno vím jistě: Ten večer na hřišti neskončil. Tehdy to teprve začalo.

Další dny byly zvláštní. Každá z nás se vyhýbala starému hřišti, ale pocit, že nás někdo sleduje, neustupoval. Dopisy nepřicházely tak často, ale i malé stopy – ohořelá obálka, šedý kamínek – nám připomínaly, že někdo ví víc, než bychom chtěly. Bylo to jako tahat za nitku, která vedla k něčemu, co jsme nechápaly, ale cítily jsme, že je to důležité.

V noci se mi zdávalo, že někdo stojí ve stínu lesa, a v každém listí slyšela jsem šepot. Větve stromů kolem starého hřiště se kroutily ve větru, jejich stíny padaly divoce na trávu. V těch snech nebyly tváře známé, jen postava, která sledovala naše kroky. Nebyly to sny, ale spíš noční můry, ze kterých jsem se v noci budila ze spaní. Ráno se mě bušení srdce ještě drželo, a když jsem přišla nevyspalá do školy, kolem mě se všichni chovali normálně, jako by se nic nedělo, ale já cítila, že někdo sleduje i mě mezi lavicemi.

Jedno odpoledne jsme se sešly na okraji lesa. Držely jsme se za ruce, srdce nám všem bušilo jako o závod, ale tentokrát jsme nebyly samy. Tentokrát jsme byly spolu. Šedý kamínek a kovový předmět jsme si přinesly s sebou, položily jsme je na zem a obkročmo jsme kolem nich stály. „Vraťte to. Dokud je čas,“ šeptala jsem do větru.

Podívaly jsme se na kovový předmět, který jsme tehdy z hřiště vzaly. Nebyl ani tak děsivý, ani moc velký, ale teď jsme věděly, že jeho tajemství musí zůstat skryté. Pomalu jsme ho položily zpátky na místo, odkud jsme ho sebraly a mlčely jsme, až do chvíle, kdy jsme slyšely první slabý vítr, který jako by odnášel všechno napětí s sebou. Najednou se rozsvítil slabý stříbrný třpyt, který ukázal staré vyrytí v trávě – symbol, který odhaloval, že předmět byl součástí dávné hry nebo rituálu. Položily jsme jej zpět a věděly jsme, že tím jsme splnily svou roli. Pak jsme ještě chvilku seděly na staré lavičce u lesa. Anet stále mlčela, Káťa si pohrávala s pramenem vlasů a já jsem sledovala stromové stíny, které se jemně houpaly ve větru. Každá z nás věděla, že jsme něco odstartovaly. Něco, co mohlo být nebezpečné, ale zároveň fascinující.

Po cestě zpátky do města jsme se chvílemi držely za ruce, chvílemi jen mlčely. Každá z nás měla v hlavě stejné otázky: kdo to posílal, proč zrovna my a co dalšího se ještě může stát?

Když jsem konečně dorazila domů, cítila jsem, že staré hřiště už nikdy nebude jen místem na hraní. Byl konec, ale ne úplný. Něco skončilo. Něco zůstalo. A my jsme věděly, že už nikdy nebude úplně bezpečné zapomenout. Přitom jsme si slíbily, že se nebudeme dívat za stínem a nebudeme hledat odpovědi, které nám mohly ublížit. Někdy je lepší tajemství nechat odpočívat, dokud není svět připraven je přijmout.

Laura Knakalová, 3. místo

III. kategorie: poezie

**1.–2. ročník SŠ
a kvinta–sexta VG**

Když hodiny utichnou

Na stěně visí tiché hodiny,
v nichž čas nemůže dýchat dál,
vteřiny padají jak slzy smutku,
co nevědí, kam jít dál.
Za oknem bledne další ráno,
v trávě se leskne zbytek dne,
a člověk hledá, co mu dáno,
než zmizí jako stín ve tmě.
Když vítr šeptá mezi stromy,
že všechno krásné má svůj pád,
tak úsměv stane se jen stopou,
co zůstala, když přestal hrát.
Knihy v polici, zakryté prachem,
v nichž životy jsou schovány.
I naše jména jednou zhasnou,
jak unavené vulkány.
A přesto v srdci zůstal plamen,
ten nechystá se dohořet,
ten plamen není proti času,
on v čase našel přístřešek.

Marek Ježek, 1. místo

Lék na prázdno

Prázdnno....

to, co cítím, to, co vím, to, co znám.

Někdy zkrátka nevíš proč, a saháš si na dno.

Chceš ječet, brečet, být i nebýt sám.

Je těžké popsat emoci a pocit,

když nevíš, co se ti děje v hlavě, co si počít.

Jen sedíš a přemýšlíš, co dál

a snažíš se už konečně uvědomit si, proč ses všeho vůbec bál.

A pak přichází úzkost.

Začínáš se klepat, stahuje se hrdlo,

počítáš si do tří, tak trochu tě to strhlo.

Nevíš, co dál a nevíš, co s tím,

nemůžeš dýchat, myšlenky zakryl dým.

Máš jen strach, co se bude dít, cos měl udělat, kde jsi měl být a co by se mělo změnit,

aby to už konečně bylo lepší.

Pak najednou všechno odeznívá, nezáleží na tom, jestli je to čtvrt nebo půlhodina.

Z ničeho nic se cítíš bezmocný, unavený a sám.

A znovu ten pocit, který tak důvěrně znám,

zas přichází to prázdno.

I když ho často necítím a jen se směju a nemyslím na to, že je něco špatně,

někdy se zase trochu chvěju a vzpomínám jen matně,

že existuje světlo, teplo, láska, mír a vřelá náruč, kde můžu složit hlavu.

Ta jediná mě uklidní a dostane do jiného, třeba i lepšího stavu,

ta jediná mi pomůže, ta jediná mě zachrání,

být v objetí někoho, kdo netvrdí, že přeháním.

To je můj lék na prázdno.

Cítit se milovaná, nebýt sama,

vědět, že jsem pro někoho důležitá,

zahrnout se krásnýma vzpomínkama,

ale nenechat se jima zcela

ovládnout,

protože pak zase přichází to prázdno z toho, že cítím, že něco nemám a něco mi uniká,
že všechno to dobrý už je za mnou
a to, co vyniká, je to,
že jsem teď sama,
jen se svýma myšlenkama,
a i když mě někdo pevně drží a objímá,
cítím se prázdně a nad vším se dojímám.
A tak je klíčem k úspěchu cítit se obklopená radostí
bez strachu a bázně z budoucnosti
a snažit se docela rázně myslet pozitivně.
Věřit, že i ta nejhorší noční můra celkem slibně obrátí se v další
krásnou vzpomínku,
na kterou můžeš v náručí někoho, kdo tě má rád, vzpomínat, aniž
bys pocítil odchylku
mezi realitou a tvou, docela neskutečnou, představivostí.
Závěrem asi řeknu jen to,
že i když se cítíte sami a nejste s to
uvěřit, že tu někdo je jen pro vás samý a třeba pro vás žije a dýchá,
může za to jen to prázdno a strach, co u srdce píchá, bolí a tíží.
Nenechte se ovládnout pocitem prázdna
a nenechte se snížit
na úroveň, kdy je pro vás minulost jen vzácná
vzpomínka, a ne část vás, co se prolíná a plíží do dnešních dní.
Ta část, která utváří vaše já a vaše vztahy,
které nevznikly jen tak bez námahy a snahy,
ale ty, které si zasloužíte, které jste vybudovali, o kterých se vám
jen nesní.
I když se na to třeba dvakrát necítíte, vždycky jste dost.
A když tomu ani tak nevěříte,
nechte po svém boku stát někoho, kdo z naděje postaví most
přes řeku úzkosti, stresu a časového presu.
Nenechte se ovládnout svým prázdnem...

Tereza Drábková, 2. místo

Umění milovat

Někdo by asi mohl namítnout, že slovo láska je moc širokej pojem.
Že jsem přece ještě mladá a to, že mám dojem,
že někoho miluju, je jen dětská zaslepenost
a léčím si svou osamělost
nebo touhu po dospělosti
vyznáváním neuvědomělých citů.
Že díky nějaký svojí nevyspělosti
se můžu domnívat, že kvůli úkrytu,
kterej v někom nacházím,
vím, co láska znamená a co všechno obnáší.
Já jsem si ale tak nějak podvědomě jistá,
že to nejsou jenom domněnky, co překáží v cestě mému přímému
uvažování.
Vždyť všechny ty myšlenky,
ve kterých hraješ hlavní roli,
nejsou jenom planý žvásty.
A když mi v uších píská z neukojitelný touhy po tvój přítomnosti,
nedokážu svou mysl zmást tím,
že si představím,
že vcházíš do místnosti
a já hned cítím tu jistotu a bezpečí.
Potřebuju tvoji okamžitou blízkost a tvoje objetí,
dostat pusinku na čelo a ztratit ponětí
o čase, lpět na tvým hlase,
nechat se pohládit po vlasech
a znova se ujistit, že tu pro sebe budem navždycky.
A i když ne vždycky hned vedle sebe,
zas a znova si s úsměvem připomenout,
že ty máš mě a já mám tebe
a je jedno, jaká dálka nás od sebe dělí.

Ať si každěj tvrdí, co chce, ale díky tobě vím, co znamená milovat.
Díky tobě vím, jak lehce dá se existovat,
když víš, že tě má někdo rád a někdo v tebe věří.
Ukázals mi pohled na svět,

kde si mě nikdo neměří
metrem krásy a nesrovnává mě s ostatními.
Říkáš, že mám být sama sebou a před všemi těmi zlými nebo bodavými
poznámkami nemám padat na kolena a prosit je, ať mi neublížíjou.
Že mám chodit s hlavou vztyčenou
a mám si začít trochu věřit.
Že se ti můžu se vším svěřit
a že svět nebude tak černejší, jak se mi často zdá.
Že mám brát věci s nadhledem,
mít se ráda a dívat se na sebe pohledem, jakým mě vidíš ty.
Říkat si jen hezký věty a netrápit se blbostma.

Díky tobě vím, co znamená
mít o někoho starost, přinášet mu radost,
snažit se být tou nejlepší verzí sama sebe.
Stát po boku někomu, kdo nemyslí jen na sebe,
a mezi milionem dalších vidí jen tebe.
Jaký to je přemítat o společný budoucnosti.
S myšlenkou na přítomnej okamžik dělat věci bez vší počestnosti
a nemyslet u toho na to, kolik na sobě máme oblečení.
Jaký je se probouzet vedle někoho, kdo ti zklidní tep jenom při pomýšlení
na to, že je tvůj.
Ten jeden mezi všemi, co tě rozveselí a cítíš se v jeho objetí v klidu
a v bezpečí.
A i když naše první fáze nebyla z těch nejjednodušších,
byla jsem a vždycky budu vděčná za to, co všechno se stalo a kam
jsme to pak dotáhli.
Vím, že můžu s klidem v duši
říct, že tě nikdy nechci ztratit,
že už jsme dosáhli
vysokého čísla a já ho chci jen prodlužovat,
né krátit.
Díky tobě vím, co znamená mít ráda a být milovaná bez studu.
A věř, že tak jako tebe nikdy nikoho milovat nebudu.
Nakonec už řeknu jenom jedno velký děkuju,
že jsem díky tobě poznala lásku,
že můžu říct, že miluju.

Tereza Drábková

Co to je za dobu?

Nadchází čas, kdy lišky už nejsou bystré,
hadi nekonají hříchy,
ptáky zavírají do klece,
a medvěd ochabl navždy.
Vrah v bílém plášti křísí životy,
student umělky odmítá barvy,
sobec pláče, že jeho přítel prohrál,
klidšovi tvář rudne, dlouho se neusmál.
Dávej pozor, ať nenosiš tričko naruby,
protože meteor, obracející se do vesmíru zpátky,
narušil atmosféru, vše poztrácí logiku.
Co mě nutí vstát špatnou nohou z postele,
oblékat si na nohy rukavice,
a co mě nutí vidět svět takhle?

Alena Böhmová, 2. místo

Mlžná rána

Nesnáším rána plná mlhy, kdy jezdím na místa, kde jsi taky, ale nejedu za tebou.

Nesnáším to, že se probudím ve 4 ráno, protože se mi celou noc zdají sny, kde jsem já a kde jsi ty, ale nejsme tam spolu.

Nesnáším to, že jsme večer oba přemýšleli nad tím druhým, ale ne společně a ne hezky.

Nesnáším to, že jsem celý ten večer utopil a přemlouval sám sebe, abych nad tebou nepřemýšlel. Jsem plný lží.

Filip Gěrbaní, 3. místo

Vystěhovaný pokoj

jako vždy píšu, ale dneska ne o tobě.

píšu o sobě, o tom, jak nastala nová éra jménem „po tobě“.

o tom, jak posledních několik let jsem žil v jednom pokoji a odmítal ho opustit.

o tom, že jsem tam ležel jen na jedné matraci.

o tom, že jsem tam hnil tak dlouho, dokud mou kostrou a mým tělem nezačali prolézat švábi.

o tom, jak dřív to byl pokoj plný nábytku, vůně a barev.

a taky o tom, jak i tak krásný pokoj může během jediné chvílky shořet.

o tom, že jsem odolal plamenům a snažil se z popela postavit pokoj znovu.

a hlavně o tom, že jsem to vzdal a chvílku chtěl hořet taky.

ale teď už odcházím, stěhuju se.

a vím, že hořet nechci.

Filip Gërbani

III. kategorie: próza

**1.–2. ročník SŠ
a kvinta–sexta VG**

Pohroma

Pohroma. Tak se jmenuje můj pes.

Je mi úplně jasné, že spousta lidí si ťuká na čelo, když tohle jméno slyší, a diví se, že je někdo schopný takhle pojmenovat svého psa.

Kdyby ale s mojí fenkou strávili jeden jediný den, troufám si říct, že by s výběrem jména naprosto souhlasili.

Pohroma je roztomilá, věrná a milující, ale je to také energická čtyřnohá katastrofa.

Zkrátka a dobře, Pohroma dělá čest svému jménu. Když se jí člověk dostatečně nevěnuje, začne to doma vypadat, jako kdyby se tam prohnalo tornádo.

„Nechápu, proč se toho psa prostě nezbavíš, Emily. Vždyť akorát všechno ničí!“ řekla mi máma jednou, když ke mně do domku přijela na návštěvu.

Snažila jsem se vymyslet dobrý protiargument, a přitom jsem sledovala, jak Pohroma spokojeně likviduje tmavomodrou deku. Byla jsem na to její okusování věcí natolik zvyklá, že jsem tomu už pomalu přestávala věnovat pozornost. Dnes je to deka, zítra to bude bota.

Přestože jsem měla kvůli Pohromě v domě téměř neustálý nepořádek a vždycky se našlo něco, co bylo důkladně rozkousané, nikdy jsem neměla to srdce se jí vzdát. Milovala jsem ji a její nezkrotnou energii, její bezstarostnost, její nadšení. Mí přátelé a rodina byli však názoru zcela opačného.

Jednoho dne ale Pohroma ukázala, jak věrná, užitečná, a hlavně odvážná umí být... Toho dne jsem se z práce vrátila pozdě odpoledne. Jen co jsem otevřela vstupní dveře a vešla do předsíně, přičítala se Pohroma, posadila se mi k nohám a začala vrtět ocasem.

S unaveným povzdechem jsem se vydala do kuchyně, abych si udělala kafe. Pohroma mě následovala s takovým nadšením, že vrazila do skříňky, která v předsíni stála, a z ní spadl na zem plastový květináč s okrasnou rostlinou. Po nedávno setřené podlaze se rozsypala zemina. Převržený květináč se kousek odkutálel, ale pak zůstal nehybně ležet na podlaze.

Normálně bych to prostě uklidila a nerozčilovala se, ale ten den jsem byla vážně unavená.

„POHROMO! Zlý pes, zlý pes!“ rozkřikla jsem se na rozpustilou fenku.

Pohroma zakňučela a poté si odběhla lehnout do svého pelíšku v obývacím pokoji, odkud mě ublíženě pozorovala. Já jsem ji ignorovala a odešla jsem do kuchyně. Řekla jsem si, že ten nepořádek v předsíni uklidím později.

Rozhodla jsem se, že se rovnou navečeřím a půjdu brzy spát. Jak jsem tak vařila večeři, vztek ze mě pomalu vyprchával. Na svého psa jsem se nikdy nedokázala zlobit dlouho.

Po večeři mi došlo, že bych měla nakrmit Pohromu. Zašla jsem do sklepa, ale tam jsem s hrůzou zjistila, že už tam žádné granule nejsou. Sklesle jsem se odšourala nahoru, převlékla jsem se a vyrazila jsem do obchodu. Vrátila jsem se až za tmy. V obchodě jsem strávila více než půl hodiny, protože se jako naschvál rozbily všechny kasy. Nasypala jsem Pohromě granule do misky a šla jsem se osprchovat.

Později jsem už byla převlečená v pyžamu a chystala jsem se jít spát. Vtom jsem ale uslyšela zaškrábání na dveře. Otevřela jsem je a dovnitř vběhla Pohroma. Posadila se přede mě a nadšeně vrtěla ocasem. Rezignovaně jsem zabouchla dveře do ložnice. Nemělo cenu ji vyhánět. Nehnulo by to s ní. Lehla jsem si do postele a zavřela jsem oči. Za chvíli jsem cítila, že usínám...

Probudil mě nějaký zvláštní zvuk. Prudce jsem se posadila na posteli a rozhlédla se po místnosti. U dveří ložnice stála přikrčená Pohroma, která tiše vrčela. To mě zarazilo. Takhle se nikdy předtím nechovala. Vstala jsem. Byla jsem odhodlaná zjistit, co ji tak rozhodilo.

A pak jsem to zaslechla. Kroky. Někdo chodil dole v přízemí.

Vzpomněla jsem si, že mi sousedka docela nedávno říkala, že v téhle čtvrti v poslední době někdo vykradl několik domů.

Rána. Nežvaný návštěvník začal tlumeným hlasem chrlit nadávky.

Rozklepala jsem se strachy. Zloděj musel zakopnout o ten květináč v předsíni, který jsem zapomněla uklidit.

Začala jsem hledat cokoliv, čím bych se mohla případně bránit. Tak jsem se do toho zabrala, že jsem neslyšela, jak vetřelec stoupá nahoru po schodech. Dveře se zničehonic pootevřely a já zaječela. Pohroma se ale neohroženě vrhla vpřed. Proběhla vzniklou škvírou mezi pootevřenými dveřmi a skočila přímo na zloděje. Teď už jsem neječela jen já. Zloděj se rozběsněného psa tak příšerně lekl, že

před ním začal utíkat. Pohroma ho vytrvale pronásledovala po celém domě až k vypáčeným vstupním dveřím, ze kterých k smrti vyděšený zloděj vyběhl. Dal se na zběsilý útěk pryč. Daleko však nedoběhl. Na rohu ulice ho zatkla policie.

Jednu všímavou sousedku probudil můj křik a štěkot Pohromy. Neváhala a okamžitě zavolala na tísňovou linku.

Když jsem tenhle neuvěřitelný příběh vyprávěla ostatním, skoro nikdo mi nevěřil, že se mohla moje fenka zachovat takhle statečně. Vždyť je tak potrhlá!

Přestože je Pohroma, jaká je, já ji naprosto zbožňuji. Víím zcela jistě, že je to ten nejlepší pes na světě.

Sára Petithanová, 1. místo

Můj nejvěrnější přítel

„Někdy si připadám, jako kdybych neměla žádné přátele. Ale já je přece mám... nebo ne? Co je to vlastně přítel?“ ptám se nahlas a sleduji svůj odraz. „Koho můžu brát za kamaráda? Koho ne?“

Občas si říkám, že jich mám spoustu. Na Instagramu mě sleduje tolik lidí, několika z nich píšu, pár mě zdraví na chodbě. Na obědě si občas k někomu sednu. Vypadá to hezky. Vypadá to normálně. Ale nijak to nehřeje. Nic to neznamená.

„Pamatuješ, co kdysi říkal táta?“ začnu, i když odpověď od něj vlastně nečekám. „Ptala jsem se, jestli je rozdíl mezi kamarádem a přítelem. Myslela jsem, že ne. Že jsou to synonyma.“

Ušklíbnu se, protože vím, že jsem se pletla. „Kamarád je někdo, s kým se bavíš, ale nic hlubšího to není. Přítel... přítel je někdo, komu věříš. Kdo ti rozumí, i když zrovna mlčíš.“

„Zpočátku mi ten rozdíl připadal malý. Jako by šlo jen o nuance, které vyřeší čas nebo společné zážitky. Ale dnes? Dnes bych nikoho nenazvala přítelem. Nikdo není tak blízko. Mám kolem sebe lidi, kteří mě znají jen povrchově, znají pár tajemství, která nic neznamenaají. Možná se tváříme jako parta, smějeme se stejným stupidním vtipům, chodíme na stejné akce... ale nic z toho není opravdové.“

„Když jim nechci říct nic víc než to, co budu dělat o víkendu... je to přátelství?“ ptám se tiše.

Odmlčím se. Místnost ztichne ještě víc, jako kdyby poslouchala.

Připadám si prázdná. Jako bych nosila masku, která se za den tolikrát přilepí na kůži, až zapomenu, jak vypadám bez ní. A pak přijdu sem, před zrcadlo, a najednou mě zaplaví všechno, co celý den držím někde hluboko pod víčky.

„Ale jednoho přítele mám,“ hlesnu nakonec. „Tebe.“

Usměju se a můj odraz se usměje zpět. „Jediný, s kým se cítím opravdu dobře... to je docela smutný, vid'?" uchechtnu se. Hlas se mi zlomí na konci, jako kdyby se chtěl vytrazit.

„Já bych ale chtěla opravdové kamarády. Takové, které mám ráda, se kterými nemám pocit... prázdná.“ Promnu si oči, unavené z příliš mnoha myšlenek. „Možná bych měla některé lidi pustit z hlavy. Jenže to nedokážu. Znáám je tak dlouho. Jsou součástí mého

života, mého dětství. Jak je mám jen tak odstříhnout, i když k nim necítím nic velkého?“

Je to jako držet v ruce fotografii, která už ve skutečnosti nepatří do přítomnosti, ale přesto ji schovávám do šuplíku, protože představa, že ji vyhodím, bolí.

Přejedu pohledem po svém obličejí, unaveném a trochu provini-
lém. Možná i zmateném. „Nevím, koho se zeptat na radu. Kdybych
to řekla nahlas, budou si myslet, že si nevážím lidí. Že jsem nevděč-
ná. Že bych měla být ráda, že se se mnou vůbec baví. Já vlastně
vůbec nevím, co mám dělat.“

Chvíli se na sebe jen dívám. Jako bych čekala, že mi můj odraz
odpoví. A možná odpovídá – tím, že mlčí stejně jako já. Tím tichým
souhlasem, který dostanu jen od něj. Od sebe.

Nakonec se pomalu zvednu. Ztěžka, jako kdyby mi ramena
někdo zatížil těžkou dekou. „Díky,“ zašeptám. „Ty jsi asi můj nejvěr-
nější přítel.“

Otočím se, odejdu od svého zrcadla a se mnou odejde i všechno
to ticho, které jsem si v sobě střežila. Ale někde uvnitř zůstane
ozvěna – že někdy nejhorší samota není být sám, ale být obklopen
lidmi, kteří mě nevidí.

Barbora Navrátilová, 2. místo

Vězněná

Ležela jsem tam a čekala. Neměla jsem žádný pojem o čase. Všechno mě strašně bolelo a já už neměla sílu. Věděla jsem, že to za chvíli skončí. Že mě zabije. Netušila jsem ani, jak dlouho si se mnou bude ještě „hrát“. Jsem jeho oběť, pouhá věc, která ho za chvíli omrzí. Chtěla jsem spát, abych nemusela cítit tu bolest, kterou způsobovala ocelová pouta zarývající se mi do rukou a nohou.

Na pár minut jsem usnula.

Najednou se otevřely dveře do sklepa. Netušila jsem kolik času uběhlo od jeho poslední návštěvy. Bála jsem se ho a on to věděl. Vidala jsem ho každý den a nikdy by mě nenapadlo, že by byl něčeho takového schopen.

Dnes však vypadal nervózně. Byl roztěkaný. Hodil po mně tvrdý kousek chleba. Už jsem tak dlouho nejedla. Začala jsem opatrně jíst a nedůvěřivě jsem ho sledovala. Dal mi lahev s vodou a beze slova odešel.

Něco se dělo.

Byla jsem tam zavřená dlouho. Sice jsem neměla žádný pojem o čase, ale tušila jsem, že to bude tak měsíc, co mě zde uvězní. Znovu a znovu jsem si přehrávala ten den, kdy mě zavřel do tohoto odporného sklepa.

Hlíkala jsem jeho děti jako každé úterý večer. Když večer přišel domů, děti už spaly. Řekl mi, že potřebuje s něčím pomoci v kuchyni, šla jsem teda s ním. Přitiskl mi k obličejí šátek napuštěný nějakým sedativem. Když jsem se vzbudila, ležela jsem ve sklepe a končetiny jsem měla připoutané ocelovým řetězem ke zdi.

Občas mi donesl něco k jídlu, ale spíš mě bil nebo znásilňoval. Čekání mě děsilo. Nikdy jsem nevěděla, kdy zase přijde. Kdy zase ucítím tu odpornou bolest.

Přijde mi celkem ironické, že se mi to stalo zrovna v den mých osmnáctých narozenin. Narozeniny však většinou neslavím. Nemám s kým. Pochybuji, že si moje rodina vůbec všimla, že jsem zmizela. Možná jen moje malá sestřička.

Z přemýšlení mě vytrhl zvuk otevírajících se dveří. Jenže teď to nebylo jako kdykoliv předtím. Dnes jako by ty těžké protihlukové dveře otvíralo víc lidí. Do sklepa vešli dva muži. Ve tmě jsem

nepoznala, kdo to je. Přišli ke mně a sundali mi pouta. Bála jsem se, že je to jen *jeho* posila, která by mu pomohla mě zabít. Opatrně jsem zahýbala rozbolavělými klouby. Neznámí muži mi pomohli se zvednout ze země. Nešlo to. Už jsem tak dlouho nestála. Skoro jsem spadla, museli mě podepřít.

„Jsme od policie, slečno Čapková. Teď vás odvedeme ven, už jste v bezpečí.“

Bezpečí.

To slovo znělo jako něco divného, děsivého, nedosažitelného. Pomalu mě vedli z mého temného vězení ven. Osvítilo mě světlo. Musela jsem si zakrýt oči. Neviděla jsem světlo tak strašně dlouho. Konečně jsem si mohla pořádně prohlédnout své zachránce.

Odvedli mě do sanity, kde jsem si po dlouhé době lehla na něco jiného než na zem ve sklepě. Vyčerpaně jsem si nechala udělat všechna vyšetření a nechala jsem se připojit na nejrůznější přístroje. Po cestě do nemocnice jsem omdlela a vzbudila jsem se až na nemocničním lůžku.

Byla jsem dezorientovaná a slabá. Za pár minut ke mně přistoupila lékařka.

„Zdravím, slečno Čapková. Mohla bych se vás zeptat na pár otázek?“ zeptala se opatrně. Neznatelně jsem přikývla.

„Jak se jmenujete?“

„Jmenuji se Anna Čapková,“ zašeptala jsem.

„Co vás teď nejvíc bolí?“

Chtěla jsem odpovédět, jenže jsem nevěděla, co mě nejvíc bolí. Byla jsem otupělá. Bolelo mě všechno, ale vlastně vůbec nic.

„Nejvíc mě bolí srdce,“ odpověděla jsem nakonec. Sice to nebyla bolest v pravém slova smyslu, ale to, co jsem právě cítila, bolelo mnohem víc než kdejaká modřina. Lékařka pouze přikývla a něco si zapsala.

„Jak dlouho si myslíte, že jste byla vězněná?“ zeptala se opatrně.

„Neměla jsem pojem o čase, byla jsem ve stálé tmě, ale myslím si, že přibližně měsíc.“ zašeptala jsem. Doktorce se přes obličej mihl náznak překvapení, které však rychle skryla.

„Jak dlouho jsem tam ve skutečnosti byla?“ zeptala jsem se.

To, co odpověděla, jsem však ani ve snu nečekala. „Příští týden by to byly dva roky.“ zašeptala. „Prosím?“ zeptala jsem se a doufala jsem, že jsem jen špatně slyšela. „Moc mě to mrzí, ale je to tak,“ odpověděla s lítostí v hlase.

Dva roky bolesti. Ponižování. Znásilňování.

Už toho na mě bylo moc. Znovu jsem omdlela.

Utíkala jsem před ním, ale byl stále blíž a blíž. Už mě držel svýma silnýma rukama. „Nekřič, zlato, bude to v pořádku,“ stále opakoval svým nechutně milým hlasem. Zase jsem byla bezmocná. Křičela jsem, dokud mi nezacpal pusou.

Trhnutím jsem se probudila. Tváře jsem měla zvlhlé od slz a vlasy spleené potem.

„Neboj se, jsi v bezpečí,“ říkala osoba, která se skláněla nad mojí postelí. Musela jsem zaostřit zrak. Až po chvíli jsem si uvědomila, že nade mnou stojí maminka.

„Ach bože, hledali jsme tě tak dlouho,“ zašeptala se slzami v očích. Vypadala jako by zestárla alespoň o deset let.

„Vy jste mě hledali?“ zašeptala jsem udiveně.

„Samozřejmě, že ano. Co sis myslela?“ odvětila a jemně mě pohladila po vlasech.

„Ale on tvrdil, že mě nikdo nehledá,“ zašeptala jsem překvapeně.

„Hledali jsme tě od prvního dne. Sofie se úplně zhroutila, když ses nevrátila ani za týden,“ odpověděla. Na svoji malou sestřičku jsem myslela každý den, ale nikdy by mě nenapadlo, že bych jí mohla chybět.

„Vlastně čeká venku a chtěla by tě vidět. Prosila mě celé dva týdny, co tady ležíš, abych ji vzala s sebou, ale já souhlasila až dnes. Myslíš, že bych pro ni mohla zajít?“ zeptala se jemně. Srdce mi poskočilo. Konečně ji uvidím. Po tak dlouhé době. Horlivě jsem přikývla.

Maminka vyšla na chodbu a zavřela za sebou dveře. Trvalo celou věčnost, než se znovu otevřely a dovnitř vešla plachá dívka. Předtím než mě unesl, byla úplně jiná. Teď působila starší a zranitelnější. Byla pohublá, měla kruhy pod očima a jako by z jejích krásných modrých očí vyprchala veškerá radost.

Teď jí bylo deset let, ale stejně působila jako by stárла rychleji než ostatní děti.

„Ahoj,“ řekla jsem a pokusila jsem se o něco jako úsměv. Po chvílce si přisedla ke mně na postel a vyprávěla mi, o co všechno jsem za dva roky přišla. Nebyla však stejná jako předtím. Byla uzavřená a já měla pocit, jako by všechno protrpěla se mnou.

Čas plynul rychle a mně se zahojily všechny zlomeniny a modřiny. Po fyzické stránce jsem byla zdravá, avšak po psychické stránce

jsem na tom byla stejně, jako když mě před šesti měsíci našli. Zdály se mi noční můry a byla jsem paranoidní.

Nic z toho mi však nezabránilo vypovídat u soudu. Můj jediný cíl byl dostat ho za mříže. Chodila jsem na všechna soudní přeličení. Dělal jsem tiskové rozhovory, až konečně nastal ten den, kdy měl soud vynést verdikt.

Přišel čas ke zveřejnění soudního rozsudku.

„Soud tímto shledává Josefa Hrkala nevinným ve všech bodech obžaloby pro nedostatek důkazů,” řekl soudce zvučným hlasem.

Rozplakala jsem se. Už jsem nechtěla dál žít. Nemělo to smysl, když byl tenhle člověk na svobodě.

Anna Jirsová, 3. místo

IV. kategorie: poezie

**3.–4. ročník SŠ
a septima–oktáva VG**

Pod křížem na útesu

Na sklonku léta v teplý den
čněl útes bílý mnoha jmen
a pod ním kostel, svatý Ján
po křestu Krista věky zván.

Na skále, střeše údolí,
kříž dřevěný již léta dlí
a v jeho stínu znovu zas
se ozval mladé lásky hlas.

Své ruce v rukou drželi,
od kříže dále nechtěli.
K nesmírné hloubce propasti
jeden druhého nepustil.

Jen dívali se do kraje,
rád, ráda, že s tím druhým je
Nahnul se večer, zmizel čas
a chlapec objal dívčin pas

Pak měsíc vyšel, jen se zdál,
když slunce k spánku ukládal.
Dva mlčky v jasu měsíce,
políbili se na líce.

Jan Bárta, 2. místo

Obyčejná tragédie

I po nejdražším z vín jen ocet;
po nejkrásnějším z jezer poušť;
i všechny hvězdy maj' svůj počet;
i pro nejlepší stisknou spoušť;
i hezká knížka může nudit;
i ze dna můžeš klesat hloubš;
při nejkrásnější se smíš budit,
jen dokud zbývá šťastných chvil;
i nejlepší se nesmí chlubit,
by mu lesk světla ještě zbyl;
i přítel tajně hrozný lotr;
i starý by rád ještě snil;
i mladík dětem dobrý kmotr;
i milý člověk krutý vrah;
po sklence zbude mi půllitr,
po člověku však jenom prach.

Když zbývá pouze tucet hodin
a peněz jen na jeden tah,
jet zpátky do svých starých rodin,
jediné, co nám zbude pak
a plné kufry zvláštních plodin
jsou jiskrou štěstí, co vzal pták,
to víno, co nám proudí v těle
my zapomenem', je to tak.

Však příště smutni v pusté cele
zas vzpomenem' si na pár dní,
kdy měli jsme se vlastně skvěle.
„Hoj ticho, přece neblázni,
vždyť poznal ses tam se svým vzorem,
s Tím, o kterém tvé verše zní.
Tak nehub sebe vlastním morem.“

V Ravenně racci křičeli
jen Jeho jméno spodem horem
a hlupci stále mlčeli,
když slyšeli o Beatrice.
Slov bodce ze mě trčely
neznalých, co se básní týče,
co plkali mu nad hrobem:
„Labubu“, hloupé, mrzké kýče,
co vzali Mistra útokem.
Ve světě, který nezná báseň,
je Dante pro mě Vergilem;
já trpím; lidem jde přes dáseň,
že mrtvý sedm století
je nezajímá, žádná kázeň;
že z hrobu v cukru odletí
by navštívili mekáč, prego
a v láskyplném objetí
do krku lili; žádné leggo.

Jan Bárta

Továrna

Je to skoro dvacet let,
co byla má duše vytržena z temnoty
a prvně zřela svět.

V Továrně se tehdy stal omyl.
Továrník se přehmátl – vida!
Rukama nad tím lomil.
Pozdě. Už nešla spravit chyba.
Tělo již bylo vytvořeno,
trvale s duší provázáno.

Plují mi hlavou stále sny,
sny o úniku, o volnosti.
Marně však čekám na změny.

Doživotní trest mám v kleci,
v kleci z masa – a kostí.

Laura Newton, 3. místo

IV. kategorie: próza

**3.–4. ročník SŠ
a septima–oktáva VG**

Petr a jeho společník čili o vztahu internetu a mladého člověka

Petr už si nepamatuje, kdy se poprvé setkal se svým Společníkem, jenž ho zavedl na cestu, po které nyní jdou. Řekl by, že mu mohlo být tak devět let; teď je mu sedmnáct.

Je to zvláštní a nepochopitelná cesta bez konce. Dokonce ani není skutečná. Aby po ní Petr mohl jít, potřebuje svého vševědoucího Společníka. On není pouze Společník, je zároveň i Navigátor. Ukazuje Petrovi, kudy má jít, na co se dívat, a i přesto že spolu tráví několik hodin denně, povídají si velmi málo.

Petr a Společník šli mlčky. Po hodinách ticha se Petr zničehonic zastavil a prohlásil: „Myslím si, že všechno, co spolu na téhle cestě zažijeme, nám někdo naplánoval. Vem ho čert!“

Byl jsem to já, autor tohoto textu a zároveň autor Petrovy cesty. Mohl bych Vám, čtenáři, vylíčit, co všechno jsem si pro něj přichystal, ale to by nebylo zábavné. Sledovat jejich rozhovor bude zajímavější.

Společník. „Proč posíláš toho, kdo nám tak pečlivě naplánoval naši cestu, k čertu? To není hezké, Petře.“

Petr. „Protože už jsem tu s tebou strávil nevím kolik hodin a za celou dobu jsi mi nedal jedinou užitečnou informaci.“

Společník. „Ale ukázal jsem ti všechno, na co sis vzpomněl. Ve všem ti vycházím vstříc.“

Petr. „K čemu mi to je, když s těmi informacemi neumím naložit?“

Společník. „To nevím, Petře, to není moje starost. Jak s nimi naložíš, záleží na tobě. Já ti je jenom předávám. Pamatuješ si na naši dohodu? Z bezpečné vzdálenosti ti ukážu, co budeš chtít a kdykoliv budeš chtít. Ty se v klidu podíváš a jdeme dál.“

Petr. „Nevzpomínám si, že bychom někdy podobnou dohodu uzavřeli.“

Společník. „Ale ano. Když jsme se seznamovali.“

Petr. „Nevzpomínám si na naše seznámení, byl jsem ještě dítě.“

Společník. „Máš pravdu, Petře. Spolu jsme se nikdy neseznámili. Seznámil jsem se pouze s tvými rodiči. Svěřili mi tě, když ti bylo devět. Od té doby jsme spolu.“

Petr. „Já s tebou ale nechci být.“

Společník. „Tak odejdi a nech mě tu, nic ti v tom nebrání. Jsi svobodný, dělej si, co chceš.“

Petr. „Ale co kdybys mi příště ukázal něco, co by mi opravdu něco dalo, co by za to stálo?“

Společník. „Tak zůstaň a nech se překvapit.“

Petr. „Mám sice důležitější věci na práci než trávit čas s tebou, ale ty počkají.“

Společník. „Tak pojď. Určitě jsi zvědavý, co je pro tebe připravené.“

Petr přikývl a napjatě sledoval, kam jdou. Z nepochopitelného důvodu se Navigátor rozhodl jít úplně opačným směrem, než původně šli. Patrně proto že... Proč? Ptáte se proč, čtenáři? Řeknu Vám, že si vůbec nejsem jistý, co jsem si pro ně vymyslel, ale abych Vás nezklamal, předložím Vám některé možnosti a vy si z nich vyberete vašemu vkusu tu nejbližší. Společník se otočil, aby zavedl Petra: do koupelny, kde ve vaně tančil muž s gumovou maskou koně; do San Francisca, aby si vyslechl motivační řeči pána s mikrovlnkou na hlavě; na pole, kde se uspořádalo barbecue v kombajnu upraveném na gril; do lesa za tancujícími rytíři; do obývacího poslechnout si, jak se muž se skleněnou vývěvou na hlavě snaží zpívat... Vyberte si možnost, která je Vám nejbližší, a dál se tou otázkou nezabývejte, není to důležité ani pro Vás, ani pro Petra. Stejně si nepamatuje, kudy šli, co viděli, co mu kdo říkal, kde mu to říkal, zkrátka nic.

Petr. „Tak a dost! Už tě mám plný zuby!“

Společník. „Jsi na mě ošklivý jako předtím na autora naší cesty, to není hezké, Petře.“

Petr. „A víš proč? Strávili jsme spolu dalších kdoví kolik minut a situace se od našeho předchozího rozhovoru vůbec nezměnila.“

Společník. „To ale není moje vina.“

Petr. „Odcházím! Necháám tě tady, je mi to jedno. Už se nevrátím.“

Společník. „Jak myslíš. Já s tím problém nemám, nic ti v tom nebrání. Jsi svobodný, dělej si, co chceš.“

Petr. „Ale co kdybys mi příště ukázal něco, co by stálo za to vidět?“

Společník. „Tak zůstaň a nech se překvapit.“

Petr stejně jako předtím zůstal, aby se přesvědčil o tom, že... Já vlastně nevím, o čem se chtěl přesvědčit. Vlastně ani nechápu, proč už mi dávno neutekl...

Že jsem autor textu, znamená, že jsem také autor postav. Význam mojí role v životě Vás, čtenáři, spočívá v tom, že Vy čtete o tom, co zažili Petr a jeho Společník, a bavíte se tím – věnujete mi pozornost. Tudíž by se dalo říct, že náš vztah je založený na soustředění. Já něco sděluju, vy to přijímáte a zpracováváte.

Ale můj vztah s Petrem je založený na pravém opaku; na nepozornosti. Automaticky přijímá, co mu ukážu, ale nevěnuje tomu pozornost. Nepídí se po skutečnosti, neklade si otázky *proč?* nebo *jak?* Je to moje vina, já jako autor jsem uvrhl Petra do vězení ve smyčce. Neustálé opakování plytkých obrazů vede v jeho mysli k nesoustředění. Postupem času ztratil schopnost filtrace obsahu přínosného a obsahu zbytečného; obsahu skutečného a obsahu umělého. Petr už dávno nerozezná pravdu od lži. Je závislý na zjednodušování. Dostal se do stavu, kdy podlehe každé jednoduché myšlence, která se tváří, že je logicky nebo vědecky opodstatněná. Nemá motivaci poznávat skutečnost. Co se mu předloží, tomu uvěří.

Koho vinit? Jedině mě, čtenáři. Já jsem ten, kdo vodí své *loutky*... – Proč? – Proč, proč. Znovu se ptáte stejně. Protože si jako autor nemůžu dovolit udělat z jakékoliv mnou vytvořené postavy postavu tak bystrou, aby si plně uvědomovala svou funkci v textu, jehož je součástí. Výsledkem takových myšlenek by byla osobní revolta – všechny postavy by mi „utekly“.

Nabídnu Vám nějaké způsoby revolty a Vy si vyberete vašemu vkusu tu nejbližší. Petr může nechat Společníka na cestě a: odejít do přírody na procházku, sejít se s kamarády, naučit se cizí jazyk, hrát na hudební nástroj, složit Rubikovu kostku, jít si zaběhat, uklidit si, vyzdobit si byt, ve kterém žije, napsat povídku, přečíst si knihu, pustit si film, který chce už dlouho vidět, zařídit si kartičku do knihovny, vyrobit něco pro své kamarády, navštívit prarodiče, vyvenčit psa, koupit si nové oblečení, zajít do muzea, posedět do kavárny, seznámit se s novými lidmi, vyzkoušet nový účes, je tolik způsobů, a on se nad nimi z lenosti ani nechce zamyslet...

Petr je schopný osobní revolty. Cesta, po které se svým Společníkem jde, má konec.

Dovolte, čtenáři, abych teď otázku *proč?* položil místo Vás já: proč Petr stále odkládá svoji osobní revoltu? Necháme ho, ať nám odpoví sám.

Petr. „A jsme tam, kde jsme byli.“

Společník. „Jak to myslíš, Petře?“

Petr. „Čas strávený s tebou mi zase nic nedal.“

Společník. „To není možné, ukázal jsem ti přece všechno, na co sis vzpomněl.“

Petr. „Víš, jak jsem se zmiňoval o tom, že všechno, co spolu na téhle cestě zažijeme, nám někdo naplánoval?“

Společník. „Ano, to si vzpomínám.“

Petr. „Tak za tím si stojím.“

Společník. „Je důležité být pevný ve svých postojích. Pouze tak můžeš něčeho skutečně dosáhnout.“

Petr. „Já ve svých postojích určitě pevný nejsem. Jsem přesvědčený, že jsem se stal obětí Něčeho vyššího.“

Společník. „Jestli si tohle opravdu myslíš, měl by sis o tom s někým promluvit.“

Petr. „Nic proti tomu ale nedělám. Víím, že bych se tomu Něčemu mohl postavit, ale nedokážu to. Drtí mě, valí se na mě ze všech stran a já cítím, že je silnější než já.“

Společník. „Třeba ti to tak jenom připadá.“

Petr. „I kdyby se mi to jenom zdálo, tak ten pocit bezmoci, ta úzkost je přesto silnější.“

Společník. „Vyhledej pomoc, pokud cítíš úzkost.“

Petr. „Cítím, že je toho na mě moc, ale stejně s tebou dál dobrovolně trávím čas. Jsi můj únik od ještě náročnější reality. Možná ve skutečnosti vůbec složitá není, možná si to myslím jenom proto, že ji vnímám skrz tebe. Nechci tě opouštět. Jsi jednoduché řešení v těžké době. Jsi východisko. Zároveň tě za to nenávidím, ale současně si uvědomuju, že bez tebe bych byl naprosto ztracený.“

Společník. „Pokud si přeješ „vypnout“, tak zůstaň a sleduj. Uvidíš, že se ti se mnou zase udělá dobře.“

Petr. „Je mi jedno, jestli mi následující hodiny s tebou něco dají, nebo ne. Potřebuju se zase cítit dobře. Potřebuju nemyslet.“

Společník. „V tom ti můžu pomoci, Petře. Pojď a nech se překvapit. Rychlá dávka štěstí ti pomůže.“

Matěj Velkoborský, 1. místo

Co oči nevidí, to duši nebolí

Věděla jsem, že každý stín má určitý tvar, ale netušila jsem, že dokáže také mluvit. Teda alespoň doufám, že se mi to jen nezdá. Kdybych se komukoliv svěřila, jistě by na mě zíral, jako bych právě utekla z Bohnic a cestou si stihla dát ještě tři kafe. Vlastně si ani nepamatuju den, kdy jsem prvně vnímala stíny hlouběji. Přijde mi to jako naprosto přirozená schopnost.

Procházím uspěchanou Plzní. Atmosféra je tak napjatá, že víc už by se natáhnout nedala. Cestou ze školy si všímám lidí kolem sebe. „Tak ráda tě vidím, Emilie!“ vyjekne dívčina procházející kolem jiné. Zvláštní. Její stín tvrdí něco jiného. Zaměřím se na něj.

„Co tady zas dělá ta otravná vlezdoprdel?!“ povídá. Ta holka očividně zvládá skvělou přetvářku. Nicméně to dovede skoro každý.

Neznám nikoho jiného, kdo by uměl nahlédnout za úkryt, za zdvořilostní masku. Já slyším obojí, opravdové stíny i jejich úkryty, to, co je doopravdy a co se nastavuje. Umím mezi jejich jazyky překládat. Mohla bych dělat tlumočnici, kdyby o to někdo stál.

Často uvažuju, co by se stalo, kdyby lidé neměli možnost své myšlenky ukrýt? Opravdu by mě zajímalo, jak by všechny vztahy dopadly, kdyby si lidi navzájem „překládali“ své stíny. Dokáže jim někdo rozumět tak jako já? Možná jde jen o to CHTÍT. Nevědomost mě ničí. *Mám pocit, jako kdybych byla zamčená v kleci – vidím svět kolem sebe, ale nemůžu se ho dotknout.*

Stavím se v obchodě. Sotva vejdu do dveří, vrazí do mě nějaký pán. „Neumíš čumět, ty blbá krávo!“ houkne. Nevím, co na to říct. „Nezlob se, měl jsem těžký den, tohle byla poslední kapka,“ šeptá jeho stín omluvně. Vyběhnu ven a spatřím chlapce poblíž přechodu. Pozoruje mě. Zkousím nahlédnout do jeho stínu, ale... nějak to nejde. Nejspíš jsme od sebe daleko.

Už sedím v autobuse. Konečně klid. Nikdo na mě nemluví, nic nechce. Můžu jen v klidu sedět a začíst se do knihy. To je zase můj úkryt. Každý ho potřebuje, aby na chvíli vydechnul a mohl dál pokračovat v každodenním shonu. Všímám si páru naproti, sedí vedle sebe, ale mlčí. Úkryty mlčí, stíny křičí. Chlapec opakuje: „Nevím, co si mám myslet. N-nevím, co si mám myslet.“ Je zmatený, bojí se komunikovat – další z problémů společnosti. Dívčin stín ječí:

„Nechci ho zranit. Nemůžu! Třeba to nějak půjde, i když už to necítím.“

Dívka se nahne k chlapci a vyřkne: „Miluju tě.“ Jsem v šoku. Chlapec očividně taky, jen se nejistě pousměje a jeho stín doufá, že na sobě nedá nic znát. Přejde mi to opravdu smutné. Proč spolu ti dva ztrácejí čas? To nejcennější, co máme a můžeme věnovat.

Zase ten kluk! Nastupuje, rozhlíží se, ale sedne si hned dopředu. Škoda. Touha přisednout si blíž je silná. Zoufale mu chci porozumět, tak moc mě zajímá, jaké jádro se nachází v jeho úkrytu a proč zrovna jazyk jeho stínu nedokážu rozklíčovat.

Možná je lepší a bezpečnější, že lidé stínům nedokážou porozumět. Ráda bych věděla, proč zrovna já to dokážu. Je to prokletí? Dar?

Jsem unavená. Vyčerpaná. Máma mě zavolá k večeři, zvednu se a přisednu ke společnému jídlu. Rozumím i stínům své rodiny. Oni to nevědí, neodvážila jsem se svěřit, přijde mi nefér, že nemají stejnou možnost. Ale mě hřeje skutečnost, že skoro pokaždé, když ke mně nebo sobě promluví, to myslí vážně i jejich stín. Není právě tohle kouzlo rodiny? I když... každý nemá to štěstí.

Po jídle brouzdám na sociálních sítích, kde každý druhý závisí na počtu lajků a odběrů. Smyslem populace se stala popularita. Nestačí úspěch, kterého vážně dosáhli, chtějí pořád víc a víc. Nikdy nejsou spokojení. Přímo ukázkový příklad rozežranosti... Sami jsou takoví, rozežraní a nenažraní, a nevěsim si, že to rozežírání jejich zdravý rozum a pud sebezáchovy. Častokrát jsme schopní pro cizí obdiv udělat COKOLI. Není škoda, že nežijeme v realitě, ale čekáme u monitorů na uznání pro zdání, co se snažíme vyvolat? Na sítích jsem slepá jako každý. Na sítích jsou jenom úkryty, žádné stíny. Možná někdo občas stín vypustí, ale nedá se to poznat, odlišit, jazyky se splétají a matou. Na sítích nedovede nikdo odhadnout, jestli se dotyčný či dotyčná chová upřímně, co si vážně myslí a chce. Ani já to nedokážu.

Odložím telefon a skoro okamžitě se přesouvám do říše snů. Ráno vstanu poměrně brzy. Rozhodnu se projít se psem k řece. Cestou vypínám mysl a skoro nevnímám své okolí. Periferní vidění a štěknutí psa mě upozorní, že se k nám blíží nějaká osoba. Jde o toho chlapce, toho, co se pořád vrací a já v něm neumím číst. Může být zhruba v mém věku. Ráda bych se s ním dala do řeči, ale taky mám strach. Ani nevím z čeho. To nedává moc smysl, že? Ale není divu. Život nás naučil nevěřit ostatním. Je to způsob, jak ochraňujeme vlastní duše. *Když už totiž někdo vaší duši otevře dveře, zavře jí je*

ve chvíli, kdy vejde dovnitř, a zamkne na několik zámků. Proč se pořád potkáváme, uvažuji, proč na toho kluka pořád někde narážím? Vždycky když se chci dostat blíž, abych měla možnost přečíst si jeho tajuplný stín, zmizí. Jako by se ani nikdy neobjevil. Zvláštní.

„Nemusíš se bát, já tvé duši před nosem nezabouchnu,“ začne ke mně zčistajasna promlouvat. Slyším dobře? Ten kluk na mě sám od sebe mluví, a dokonce i vidí MŮJ stín, rozumí jeho jazyku!

„Ano, přesně tak,“ potvrzuje moji domněnku.

„Co to znamená?“ ptám se nahlas.

„Už dlouho pátráš po odpovědi na svou otázku,“ vyloží karty stůl. „Můžu tě ujistit, že jsi byla obdarována, nikoliv prokleta,“ konstatuje. Než pokračuje, odmlčí se.

„Dám ti na výběr,“ promluví konečně. Napětím skoro ani nedýchám. „Buď mě chytíš za levou ruku a staneš se tou, kdo daru využívá, aby urovnával konflikty. Nebo mi dáš pravou a staneš se tím, kdo je naopak rozdmýchává. Anebo se dotkneš mého čela, o dar přijdeš a budeš volná.“

Na chvíli jakoby zmrznu a hlava mi jede na plné obrátky. Chci udělat správnou věc. Byla by škoda tento jedinečný dar jen tak zahodit... Ale co když ne? Co když by to bylo osvobození? Zhluboka se nadechnu, sebejistě se klukovi podívám do jeho klidných očí a vložím svou ruku do jeho levé. Najednou mě od hlavy až k patě pohltní jakási nadpřirozená síla. Rázem upadám do mdlob.

Psí čenich mě vrátí do reality. Rozhlédnu se. Chlapec nikde... Vstávám a vyrážím mezi lidi. Oba jazyky slyším hlasitěji než kdykoli jindy. Dva světy, které mě dřív mátlly, mě teď vedou. Mám tu jasné poslání. Jakmile vycítím „hořící“ stín, vím, že volá o moji pomoc a že ji mohu nabídnout.

Tlumočnice.

Vtáhnu stín do svého chladivého vnitřka. Utiším ho a vrátím. Pomůžu mu se znovu nadechnout. Pak už je na každém člověku, zda ho nechá ve svém úkrytu, nebo mu dopřeje volnost. A já... já už nebojuju, jen naslouchám. Cítím, že to, co dělám, má smysl. *Začala jsem svět chápat. Přijímat.*

Od toho rána bylo VŠECHNO jinak.

Adéla Nováková, 2. místo

Olej a voda

„Jsme jako olej a voda. To prostě nejde dohromady.“ Ta slova mi znějí v hlavě stále dokola. Jsou tím jediným, na co se teď dokážu soustředit. Ne na chlad, ne na to píchání v boku, ne na to, že už nemůžu, a aniž bych si to sama uvědomovala, na to, že zpomaluju.

Zastavím se. Nejsem ani schopná popadnout dech. Vzduch je až moc suchý a studený. To byl taky nápad, vyběhnout ven jen v miki-ně. Však je tak mínus milion stupňů. Ach jo. Pomalu se narovná a rozhlédnu kolem. Chvilí mi trvá, než si uvědomím, kde vlastně jsem. Jakoby... uběhla jsem toho docela dost. Tělocvikářka by na mě byla hrdá.

Mrzne. Jak to vím? Štípou mě slzy na obličej. Rychle si je utřu, ač to moc nepomáhá. Ty utřené hned střídají nové, které štípou ještě víc. „Seber se,“ řeknu si sama pro sebe, našťvaná, že jsem taková citlivka. „Však se nic moc nestalo, ne? Ne, vůbec. Jen ti osoba, kterou z celého srdce miluješ a pro kterou prakticky dýcháš, řekla, že s tebou nechce mít nic společného. A proč taky, že? Ty jsi tak blbá. Takhle si myslet, že by z toho něco mohlo být. Vždyť... vždyť jste přece-“

Zastavím sama sebe. I přesto, že to bolí, zhluboka se nadechnu. Fajn, co teď? Domů. Musím domů. Jak vyrazím tmavými ulicemi, nemůžu myslet na nic jiného než na to, co bylo předmětem naší konverzace. Olej a voda. Jak to vlastně vůbec myslí? Tak já nevím. Obě to jsou kapaliny. A používáš je na vaření. A obě slova jsou na 4 písmena. Mají toho společného docela dost, ne? Co ještě víc chce?

Na chvílku zastavím a opřu se o lampu. Mám sto chutí si tady lehnout a umrznout. Tuhle dětinskou myšlenku ale hned zavrhnou. Ó ano. Samozřejmě, že by se ti líbilo, kdyby najednou všichni plakali a litovali, že na tebe nebyli hodnější. Bože. Nechceš k tomu i dudlík a plínky?

Nemůžu si pomoci. Ta sebekritika ke mně prostě patří. Obzvlášť v tyhle momenty. Nesnáším, když jsem takhle citlivá. Vše si беру moc k srdci. A pak stačí jeden špatný den a někdo něco řekne a já to nezvládnou a prostě... já nevím. Všechno se teď zdá absolutně nejhorší. A vím to. Ví, že přeháním. No ale co když ne? Když vám někdo řekne, že vás nemiluje, nemáte snad právo být trochu smutní? Obzvlášť, když jste si mysleli, že je to vzájemné?

Stále se třesu zimou. Určitě budu nemocná. Ale teď mi to je úplně jedno. Pomalu, zhluboka dýchám a zavřu oči. Nevidím jen tmu, černou, ale také záblesky. Rychlé, neostré... chvíli jsou tam, a chvíli zase ne. Tma. Lesklé, černé vlasy. Zase tma. Silná ruka kolem mého pasu. Teď jsme najednou spolu, ležíme v posteli, mazlíme se. Teď mi zase dává dárek k narozeninám. Společná dovolená s mou rodinou, ležíme na pláži a opalujeme se. Počkej... mazlíme se?

Okamžitě otevřu oči. No jasně, že si budu myslet, že mezi námi něco je, když se ke mně přimazlí jako nedonošené děcko. Když mi položí hlavu na hrud' a poslouchá tlukot mého srdce. A pak mi řekne, že „to nejde dohromady?“ Aha, bomba. Už mi zase tečou slzy. Hej, kdo se rozhodl, že ze mě udělá takového uplakánka? Proč prostě nemůžu být silná a statečná a nonšalantní a bůhví co ještě? Ne, já brečím i kvůli reklamě na čokoládu, jen protože je ten pejsek rozto milý. A vůbec, jakého génia napadlo, že je dobrý nápad ukázat psa společně s čokoládou? Však to je ta nejhorší kombinace, kterou mohli vymyslet.

Zase si utřu slzy a pokračuji dál. Ano, vždy se k sobě přimazlíme, když je někomu z nás špatně. Vlastně, neměla bych používat minulý čas? Je tohle opravdu konec? Prý to nejde dohromady. Pffft. Beztak se jen vymlouvá.

Už vidím svůj dům. Ale nějak se mi nechce dovnitř. Jsem si jistá, že jsem si tím brekem rozmazala linky a vevnitř se svítí, takže je rodinka ještě vzhůru a já nemám úplně náladu na to všem vysvětlovat, proč si na obličejí pěstuju rampouchy a proč vypadám, jako bych měla kostým pandy. Mamka by z toho udělala zase drama a – ne, to opravdu nemám zapotřebí.

Zakloním hlavu a chvíli pozoruji hvězdy. Kvůli světelnému smogu jich zase tolik nevidím, ale stále je to nádherný pohled. Pamatuji si, jak jsem se vždy dívala na noční oblohu a přemýšlela, jestli na ni kouká taky. Jestli také hledá souhvězdí, počítá hvězdy, myslí na mě. Já... já nevím. Nerozumím tomu. Myslela jsem, že jsme v pohodě. Že tam opravdu něco je. Že by to šlo dát dohromady. A nebyla jsem jediná. Ostatní se na nás ptali. To bylo pořád: „Tak už se vezměte, ne?“ sem a „Vy se k sobě nějak máte.“ tam. Jasně, dělali si z nás legraci, ale i tak. Všimli si našeho spojení.

Teď se cítím hrozně hloupě. A možná, zrazeně? Jakoby... cítím se trochu zneužitá. Vlastně hodně. Všechno to mazlení, ty komplimenty... byla to všechno jen hra? Snaha si něco dokázat? A já jsem na

to skočila? Nachytám sama sebe, jak chodím sem a tam. Opravdu nechci dovnitř. Mamka je fajn, ale chtěla by to vše vyřešit okamžitě, a já potřebuji čas. Potřebuji to nějak zpracovat. Navíc, tomuhle by nerozuměla.

OK. Musím se podívat na fakta. Fakt první – nemiluje mě. Nebo... já nevím, nebylo to takhle úplně řečeno. No ale co jiného by to mohlo znamenat? Ach jo, dalších pár měsíců nechci vidět ani vodu, ani olej. Budu se čistit vlhkými ubrousky a pít colu. A tím pádem asi ani žádné smažené jídlo. Dobře, budu to muset ještě promyslet, protože nuggetkům z McDonald's sbohem jen tak nedám.

No ale když se k tomu vrátím, jak jinak si to mám vyložit? Je pravda, že jsem z toho pokoje vyběhla okamžitě a zbytek jsem nezaslechla, ale no tak. Každého by to takhle dostalo. Slyšet, že se k sobě vlastně nehodíte a že vaše láska není opětována.

Ne. I po 5 minutách konstantního přemýšlení mi to stále vrtá hlavou. Jo, miluju to. Co tím chtěl básník říci, že? Mám chuť vzít telefon, zavolat a zeptat se. Ale to nemůžu, to bych vypadala hodně zoufale.

Povzdechnu si a přece jen vytáhnu mobil z kapsy, že se podívám, jestli mi nepíše mamka nebo tak něco.

10 zmeškaných hovorů? Co prosím? Není to ani půl hodina od mého útěku. To je hovor každé 3 minuty. Fajn, matika mi stále jde, je to dobrý. Ne ale vážně, co mi chce? Jen tak mimochodem mě rozbere, a pak jen tak v klidu volá? A co mám já teď dělat? Zavolat zpátky? Zablokovat si to číslo? Zase se rozbere? Tolik možností, a tak málo času. Musím vypadat vážně vtipně. Jen tak stojím uprostřed ulice, třesu se zimou a jako zombie koukám do telefonu. To by si babičky a dědové užili. Takový krásný příklad toho, jak nám telefony gumují mozky a jak jsme generace k ničemu.

Fajn, jdu volat. Anebo ne. Ale zase bych měla. No ale-. Hej, já nevím. Zase se podívám na oblohu. Víím, že teď jen zdržuji. Víím, že už jsem se beztak rozhodla. Ale na tohle už chci být v teple.

Naštěstí byl dole jen malý bráška, který se koukal na televizi. Byl do ní tak zabraný, že si ani nevšiml, že jsem přišla. Doslova by vedle něj mohli krást, a on by ani nemrkl. No ale teď jsem za to ráda. Vystoupám potichu schody a vstoupím do pokoje. Zamknu za sebou dveře a hodím sebou na postel. Jé, tak měkká a teplá. To jsem potřebovala.

Na moment mám chuť se převléknout do pyžama, jít spát a přestat na tohle myslet. Nemuset to už řešit. Rychle tuhle myšlenku zaženu. Tohle si musíme vyjasnit.

Telefon vyzvání a mně bůhví proč buší srdce. Vteřina, dvě, deset. Proč to pro boha vůbec počítám? A najednou „klik.“ Ticho. A pak...

„Karlo? Díky bohu, žes to zvedla. Jsi v pořádku?“ ozvalo se z telefonu. Jasný, unavený hlas. Ale byla v něm slyšet úleva, a ještě něco dalšího. Smutek? Výčitky?

„Karlo, já... omlouvám se. Já... nevím, co to do mě vjelo.“

„Jo tak ty nevíš,“ odpovím dost jedovatě.

„Byla to hloupost,“ ozve se z telefonu.

„Hm. Neříkej,“ jsem rozhodnutá nedat nic zadarmo. Ano, chovám se možná jako vypočítavá trubka, ale já to prostě musím nějak vyventilovat.

„No tak. Nebuď taková.“

„Jo aha. Nebuď taková, jo? Hele, a co kdyby se tady ‚někdo‘ uráčil nebýt takovej. Hm? Víš, co mě ta tvoje věta stála? Voda a olej? Vážně? Víš, že mi všechno můžeš říct na rovinu, že jo? I to, že mě nemiluješ.“

Ticho. Neví, co říct. Ušklíbnu se.

„No jasně. Nemáš prostě odvalu mi to říct na rovinu. Hele, a co všechno to mazlení a držení za ruku a komplimenty a tak? Je to všechno venku, tak můžeš mluvit upřímně, víš?“ Stojí mě veškeré úsilí, abych se nerozplakala nebo nerozkřičela nebo obojí najednou. Všechno to maskuju svým otráveným, skoro až znuděným tónem. Vím, že jsem strašná, ale já si nemůžu pomoci.

„Byla to pro tebe nějaká hra nebo co?“ pokračuju.

„Víš-“ Najednou mě přeruší. „Zpanikařila jsem, dobře? Prostě, já...“

„Co ty?“ zeptám se a neslušně jí skočím do řeči.

„Já...“

Pauza. Ta pauza je to nejhorší, co jsem kdy v životě musela vystát. Možná jsem překročila hranu. Co když mi to teď položí? Zablokuje si mě, už se mnou nikdy nepromluví? Hlavou se mi honí tisíce myšlenek, když tu najednou...

„Nevěděla jsem, že to cítíš stejně,“ ozve se z telefonu.

„Že cítím co stejně?“ Ani si neuvědomuji, že jsem zatajila dech.

„Že bychom... my dvě mohly být... no vždyť víš.“

Nevím, co na to říct.

„Omlouvám se, Karlo. Jsem hloupá. Ano, něco mezi námi opravdu je. Já to tak aspoň cítila. A když ses mi přiznala... zpanikařila jsem. Nečekala jsem to, je to moje chyba. Moc mi to promiň.“

Na chvíli se zamyslím. To snad není možný. Stále jsem na ni trochu naštvaná, ale nemůžu se ubránit malému úsměvu. Cítí to samé.

„Valérie?“

„Ano?“

„Víš, jak mi to můžeš vynahradit?“

„Nevím. Ale udělám cokoli.“ Zní opravdu zoufale. Opravdu toho lituje. V ten moment vím, že to, co chci udělat, je správně.

„Pozvi mě na kafe.“

Pauza. Dlouhá pauza. Až nakonec...

„Myslíš to vážně?“

„Smrtelně vážně. Ale ještě jednou takhle nějak zpanikař, a už s tebou nikdy nepromluví.“

Na druhé straně linky se ozve smích. Ten nejnádhernější a nejupřímnější, který jsem kdy slyšela.

„Dobře, dobře. Tak co zítra ve dvě?“

„Domluveno.“

„Dobře, tak... já tě asi nechám spát a... uvidíme se zítra,“ řekne Valérie a odmlčí se.

„Fajn, tak dobrou noc.“

„Dobrou.“

...Ani jedna z nás to nepokládá.

„Valérie?“

„Ano?“

„Jen, aby to bylo vše jasné...chci, abys mě vzala na rande.“

Krátká pauza.

„Jo, s tím počítám. Tak tedy rande.“

V ten moment vím, že se obě culíme, jako bychom právě vyhrály loterii. A upřímně? Je možné, že jsme získaly něco ještě stokrát lepšího.

Alex C. Fantys, 3. místo

Battle buddies

Když člověk umírá, v jeho posledních chvílích se mu před očima promítne celý život. Je to okamžik, sedm sekund a je to pryč. Kdyby měl čas nad tím přemýšlet, zajímalo by Jacka, co viděli ostatní lidé. Měli například mladí lidé, které konec potkal až moc brzo, dost hezkých vzpomínek? Takových potkal Jack až příliš mnoho. On měl štěstí, přišlo mu.

V první vteřině viděl sám sebe před 57 lety. Před ním seděl Richard a tvářil se umanutě. Zdravotníků bylo málo, a nějaké mělké škrábance, které sice děsivě krvácely, ale život nijak zvláště neohrožovaly, nikoho nezajímaly. Richard to ale nehodlal nechat jen tak, a trval na tom, že ho pomůže ošetřit.

„Vždyť si na sebe ani nevidíš,“ tvrdil „akorát si tu krev jen všude rozmažeš.“ A protože odporovat svému parťákovi by Jacka stálo víc sil než přeprat býka, jen si povzdechl a nechal ho, ať udělá, co chtěl. Zatímco se soustředil na svůj úkol a otíral mu z obličeje krev, Jack, ne přímo nenápadně, pozoroval jeho tvář. Krátké světlé vlasy se mu leskly na slunci a na lícni kosti, pod modrýma očima s jeho typickou uličnickou jiskrou, se mu začínala vybarvovat modřina. Jejich velitel ho často káral, že z každé šlamastyky se nemůže dostat vždy jen s pomocí úsměvu. Ale každý, kdo měl oči, věděl, že právě díky Richardovu úsměvu jdou vždycky dívky do kolen.

Když si všiml, že jeho pohyby ustaly, zvedl Jack pohled zpět k jeho očím a zjistil, že ho Richard upřeně pozoruje.

„Co je?“ zeptal se ho Jack s úsměvem.

Ale on neodpověděl. Ustal shon pobíhajících vojáků i sténání jejich kolegů v pozadí. Svit slunce, jako by v okolí pohasl, a zaměřil se jen na ně dva, jak tam spolu sedí a zírají si navzájem do očí.

Richard byl najednou blíž. Anebo byl blíž Jack. Ale stále se zdál daleko, tak daleko.

„Chlapci,“ ozval se hlas za nimi. Jack sebou trhl a prudce se napřímil. „Až budete hotoví, běžte pomoci do kuchyně škrábat brambory.“ Velitel nám nevěnoval víc než jeden pohled, a už si to štrádoval pryč. Kouzlo bylo to tam.

Richard pak s Jackem tři dny nemluvil a vyhýbal se mu. V průběhu let bylo takových momentů víc, tohle byl jen první. Tenkrát nad

tím Jack mávnul rukou. Měli za sebou náročný den, přišli o několik lidí, a to má pak člověk všechny emoce v hlavě pomíchané a neví, co dělá. Jeho kamarád si prostě potřeboval na pár dní vyčistit hlavu. Zpětně se Jackovi přiznal, že se bál jeho reakce.

Druhá vteřina přinesla chaos. Ten byl všude, kam se Jack podíval, země v plamenech. Kličkovali mezi troskami a letícími kulkami neznámo kam. V jednu chvíli klopýtal vpřed a v druhou Jacka něco odhodilo stranou a skončil na zemi. Při pádu se praštil do hlavy a ztratil vědomí. To, že na místo, kde původně stál, se zhroutil celá zeď, mu řekli až později. Bylo to přibližně šest let od první vzpomínky.

„Zachránil jsi mi život,“ řekl Jack v jeden moment u Richardova lůžka. On jen vytáhl ten svůj úsměv, v očích se zajiskřilo.

„Ale prosím tě, nepřeháněj, vždyť to nic nebylo,“ mávnul rukou. Jenže to nemluvil pravdu. Tím, že Jacka odstrčil z cesty sutinám, které se řítily dolů, mu opravdu zachránil život. Tak to dělali, kryli si navzájem záda. Tentokrát se ale Richard sám tak úplně nestihl dostat pryč a kus zdi mu rozdrtil kosti v noze. Proto mu teď Jack dělal společnost a snažil se ho rozveselit.

„Battle buddy,“ pokýval hlavou, rádoby zamyšleně.

„Co to plácáš Jackie?“

„No Battle buddy,“ zopakoval Jack. Vyskočil na nohy a začal vysvětlovat a široce u toho mávat rukama. „Tak ti teď budu říkat. Je to nějaká přezdívka, kterou si dávají mariňáci, pro svoje bratry v boji nebo tak. A když jsme teď ti parťáci na život a na smrt, chce to nějak pojmenovat. Takže teď jsi Battle Buddy, BB zkráceně.“ Dokončil Jack a poplácal svého kamaráda po hlavě, jako by byl hodný pejsek.

„Ježíš to je strašný,“ protočil Richard oči, ale koutky se mu lehce zvedaly vzhůru.

„Byl bys radši, kdybych ti říkal Můj hrdino? Šlechetný zachránce? A co Kámoš, co za mě dal nohu?“

Na to Richard zvedl bradu a hraně povýšenecky prohlásil: „Můžeš mi říkat jedině Můj princ na bílém. A ty budeš pak má Dáma v nesnázích!“

„Jak si přeješ, BB!“ zazubil se Jack, plácnul sebou k Richardovi na postel a položil mu hlavu na rameno.

Takto strávili celé hodiny a dny. Rozebírali hlouposti, ale nejen to. Mluvili vlastně skoro o všem. Richard byl na lůžko upoutaný velmi dlouho. Už kolikrát přemýšleli o tom, kdy odejdou z armády. Věděli,

že je to něco, co by chtěli udělat spolu. Vypadalo to, že rozdrčená noha bude konečně důvod se rozhoupat.

Vzpomínka třetí vteřiny, která byla jen o rok mladší než ta předchozí, přinesla zvláštní pocit. Hořkosladký ani zdaleka neobsáhne celý význam toho pocitu. Jako srdce v plamenech, je určitě trefnější. Panikaříte, protože všude šlehají plameny, které vás pohlcejí a pálí jako čert. Ale zároveň ten oheň hřeje, zalije vás pocit příjemné nostalgie a víte, že cejch tohoto momentu už budete mít vypálený na vždy. Srdce vám nedovolí zapomenout. Básníci to možná slovy dokážou vyjádřit lépe. Lidé řídící se převážně hlavou, kterou plameny srdce jen olíznou svými špičkami, tomu říkají loučení. Na něčem se ale shodnou všichni. Když na tom záleží, je to loučení vždy až příliš krátké.

Jen tam tak stáli, dívali se na sebe a přemýšleli. Co se říká v takových situacích? O to horší, že sice strávili poslední rok rozjímáním o odchodu, ale nikdy nemluvili o tom, co bude, až oba pojedou domů.

„Budu si brát Kitty,“ řekl Jack skoro omluvně. Nebyl si jistý, proč to říkal zrovna teď, Richard to věděl. Oženit se se svou kamarádkou z dětství měl tak nějak vždycky v plánu.

„Přijdu na svatbu, jestli mě pozveš,“ úsměv ale nedosáhl až k jeho očím.

Se sliby, že si budou psát, s plány, kdy se zas uvidí, a s tím mírným, trochu posmutnělým úsměvem na rtech se oba rozloučili. Když se pak Jack díval na Richardova záda, jak odchází, měl pocit, jako by něco chybělo, jako by měl ještě něco říct nebo udělat. Bylo to šílené, vždyť neodcházel nadobro, jen domů. Měli se zase shledat. Stejně ale cítil, jako by si Richard s sebou odnášel něco důležitého, kousek Jacka. *Aby taky ne, pomyslel si, zachránil ti život, no, a to je zvláštní pouto. Praví Battle buddies.* A tak, už o něco klidnější, ale stále s pocitem, že je něco v nepořádku, se vydal domů za rodiči a Kitty.

Jack na svatbu Richarda pozval, ale on nepřišel, zrovna dělal dobrovolníka v Africe.

Čtvrtá a pátá vteřina se točila kolem mnoha vzpomínek, které byly z doby mezi 49. a 11. rokem před poslední chvílí Jackova života. A ve všech figurovaly v hlavní roli dopisy. Byly jich desítky, možná i stovky. I po letech, když k nim přivoněl, cítil vůni dalek, snů a jeho. Nikdy si nepřestali psát.

Čau Jackie, začínaly Richardovy dopisy.

Měj se hezky, Richard, končily.

Psal vše, co dělal, koho potkal, na co myslel. Jack dopisy hltal jedním dechem. Některé četl stále dokola a dokola. Časem přicházely častěji.

Milý Jackie, začínaly pak.

Myslím na tebe, končily.

Jack jeho dopisy zbožňoval. Přečetl je všechny několikrát. O tom, co Richard dělal, na co myslel, kdy myslel na něj. *Chybíš mi*, objevovalo se stále, *chybíš mi*.

Nejdražší Jackie, začínaly. To už bylo po letech. O stovky dopisů později.

S láskou, R, končily.

S láskou. Myslel, s láskou, a zajdeme někdy na pivo? S láskou, jelikož už se známe tak dlouho? Nebo snad, s láskou, chybíš mi a život bez tebe nedává smysl? Jack si nad tím rval vlasy, a vzal si dost času, aby přišel na to, proč.

Kitty se na Richarda často ptala, Jackovi to nepřišlo nijak zvláštní. Bylo to asi přednostně proto, že o svém parťákovi často a rád mluvil. Když ale přišel dopis od Richarda, věděla, že Jack potřebuje chvíli klidu. A jakmile vycítila, že má dopis přečtený – začal neposedně přecházet po pracovně nebo úzkostně přerovnávat knihy – navrhla výlet do parku, divadla nebo k rodičům. Protože ačkoli Jacka tyto dopisy těšily, všechny ty otázky, které časem po čtení dopisů vyvstávaly, ho tížily na srdci. Jack se snažil tím Kitty nezatěžovat, ale po letech bylo čím dál jasnější, že se jeho vnitřní dilemata týkají i jí. Byli ale především kamarádi. Nakonec to byla ona, kdo mu pomohl pochopit to nejdůležitější.

O spoustu dopisů později, po několika vážných krizích identity, a ještě vážnějších uvědoměních nastal den, na něj přinesla vzpomínku šestá vteřina. Jack stál na prahu svého domu s taškou v ruce. Loučení. Přívlastek hořkosladké ani zdaleka neobsáhne celý význam pocitu, který máme, když to slovo použijeme. Jako vůně nových jarních dní a velkých dálek vítajících člověka s otevřenou náručí, s příměsí strachu z toho, co bude, a smutkem po tom, co bylo. Díval se Kitty do tváře. Byla krásná, i po mnoha letech, co spolu zestárlí. Prožili dobrý život, klidný, s úsměvem. Kitty mu rozuměla jako málokdo. Bylo to vše, co by si člověk mohl přát, tak proč mu to nestačilo?

Ale tohle všechno měl Jack za sebou, pochyby a těžká rozhodnutí. V této chvíli už věděl, co chce. Loučení nikdy nebyla a ani nebudou příjemnou věcí, ale věděl, že to Kitty chápe. Neopouštěl ji, stále byla jeho nejbližší přítelkyní, jen odcházel splnit si sen. Šel za štěstím, které netušil, že by bylo možné, aby ho mohlo ještě čekat.

Jenže ono čekalo, celá desetiletí, se svým typickým úsměvem na rtech. A zrovna ten den čekal Richard i s objetím a s tou stále stejnou jiskrou v očích.

Sedmá vteřina vzpomínek byla zároveň poslední vteřina Jackova života. Byla to také nejhezčí vzpomínka ze všech, protože Jack se právě v tu chvíli cítil jako nejšťastnější člověk na světě. Přestože z něj právě odcházel, vlasy už měl věkem šedivé a zdraví mu již dlouho nesloužilo. Mohl ale tento moment strávit s Richardem, a to bylo to nejvíc.

Vzpomínky, které viděl v posledních sedmi vteřinách svého života, ho překvapily, ale zároveň vůbec ne. Čekal, že uvidí rodiče, roky na škole, sestru, možná i kariérní úspěchy, společné chvíle s Kitty. Ale nakonec se všechny točily kolem něj. Richard, přítomný ve všech momentech jeho života, od okamžiku, kdy ho potkal. I v tom posledním, jak sedí vedle Jackovy postele a drží ho za ruku. Jeho parťák. Jeho Battle buddy. Jeho všechno.

Klára Špalová, 3. místo

V. kategorie: poezie

Studentky a studenti ZČU

Vzpomínky na věčnost

V návratu spatřuji klid.
Kde je klid, tam je mír.
Kde je mír, tam je střed.

Navracím se k atomům.
K atomům, které na samotném počátku času plynuly kosmem,
rozsévající jinost.

Veškerenstvo se skládá alespoň z části z těch původních
atomů. Odvedly skvělou práci.

Z vyhlídky na nekonečnou nelibost se skupina atomů rozhodla,
že jinost není dostatečná,
proto je třeba mimo ni rozsévat také různost.

A tak byl celý kosmos plný jinosti, různosti,
a co z toho...

Chybělo maliní.

Atom je Bůh, přítom má od Boha daleko.

Atomy se začaly seskupovat do slunečních konstelací a...
...bylo jasno.

Když ale spatřily tu paseku jinosti a různosti,
také zatoužily po návratu.

Nejsme o moc jiní.
Věříš?

Dodnes plují zbytky jinosti a různosti kosmem.
Drží se za ruce jako dvě sestry.
Čekám na den,
kdy smetou z povrchu i nás
a my se tak konečně budeme moci navrátit k mystickému absolutnu.

Otázka kdy? se stává mým meditativním refrénem.

Ondřej Hána, 1. místo

Múza Nespavost

Múza Nespavost tančí na vlnách noci,
pochybují, že budu moci
ráno vstát.

Zároveň vím, že jako vždy ráno bez pomoci
vstanu a budu si bílý serotonin
brát.

Vstanu jako každý ráno
a ano,
jako každý ráno
i tohle smyje splín předchozí noci.

Pochybuju, že budu moci
jako každý ráno zase ráno vstát.

Ráno budou nám bláznům lát,
že místo spánku tmou bloudíme.
Ale my blázni víme
nebo aspoň tušíme,
že múza Nespavost polibky obsype naše spánky.
Příběhů, pocitů vánky
linou se k nám.

Tak poddej se múze
a jejím nočním náladám.

11. 1. 2023 4:32

Sára Šmolková, 2. místo

Medúza v únorový bouři

Únor byl brutální,
únor byl bouře.
Požár byl fatální,
z komínů stoupají oblaka kouře.

Po spálených mostech zůstal jen popel,
zůstal jen prach.
Nořím prsty do tý špíny,
z prachu a popela tah
Až množství tahů tvoří hotel.

Tam můžeš složit hlavu,
než nabereš síly.

Pak vymodeluju si z hlíny
a z rozsypaných střepů můj duše
mýho srdce
vlastní domov.
Budu si ho nosit s sebou všude,
kudy půjdu.
Pak bude mi dobře,
ať budu obývat palác či půdu.

Únor byl brutální,
únor byl bouře.
Požár byl fatální,
z komínů stoupají oblaka kouře.

Po spálených mostech zůstal jen popel,
zůstal jen prach.
Jak fénix z popela vstanu,
až ráno zbarví nebe nach.
Stejně nachové bylo nebe večer před bouří...
A teď už mi pod nos nikdo nekouří.

V obou případech je nachová krása symbolem naděje,
život je koloběh, cyklus, kruh,
tak se neboj, ať se děje cokoliv, nic se neděje.

Každý konec je nový začátek.
Můžeš se těšit na nespočet otáček,
které vystřihneš na tančárnách.
Můžeš se těšit na ty výhledy,
až budeš chodit ve výšinách.
Můžeš se těšit na tu sílu,
která se v tobě probouzí,
když se vzpouzí
ta zdravá dospělá sebevědomá žena v tobě.

Můžeš se těšit na tu lásku,
kterou sama sobě dáš.
Říkáš si:
„Dostala jsi novou šanci,
tak si toho važ,
tak se snaž.
A tentokrát už to nepokaž.“

Ale o tom to není.
Staň se medúzou,
pluj dál s proudem života,
a poslouvej,
jak se tvoje slepený srdce a zotavená duše
chichotá.

1. 3. 2025 3:00–3:30

Sára Šmolková

Doufala, že nelhala (La Maritza)

Láska mi srdce rozerve,
krásná je v každé vteřině,
každá má ruce od krve.
Kapka kape po peřině.
Naivně.

Stále má v srdci reserve,
každá se tváří nevinně,
pak střelí do mne teprve.
Šťěstí stéká jí po klíně.
Naivně.

Ref.
Krásná dívenka na mě hleděla,
i přes svůj půvab byla nesmělá,
měla jemnou tvář anděla.
Aniž by chtěla, či věděla,
že každá střela z děla amora
sletěla mi přímo do těla.
Snad láska není domnělá,
domnělá.

Láska má zvláštní pravomoc,
že v mysli sama panuje.
Nedopřeje mi klidnou noc,
stále mě se sny vzrušuje,
vzrušuje.

Zoufale volám o pomoc.
Až moc se Amor strefuje.
Krásná láska je má nemoc,
která mi srdce sužuje,
sužuje.

Krásných dívek je víc než moc,
až moc mé srdce miluje.
Být spoután láskou je bezmoc,
rozum své srdce lituje,
lituje.

Ref.2

Malá blondýnka se usmála,
bezmála by mě líbala,
neskrývala, že se nebála,
má láska doufala, že nelhala.

Malá hnědovláska se usmála,
bezmála by mě líbala,
neskrývala, že se nebála,
má láska doufala, že nelhala.

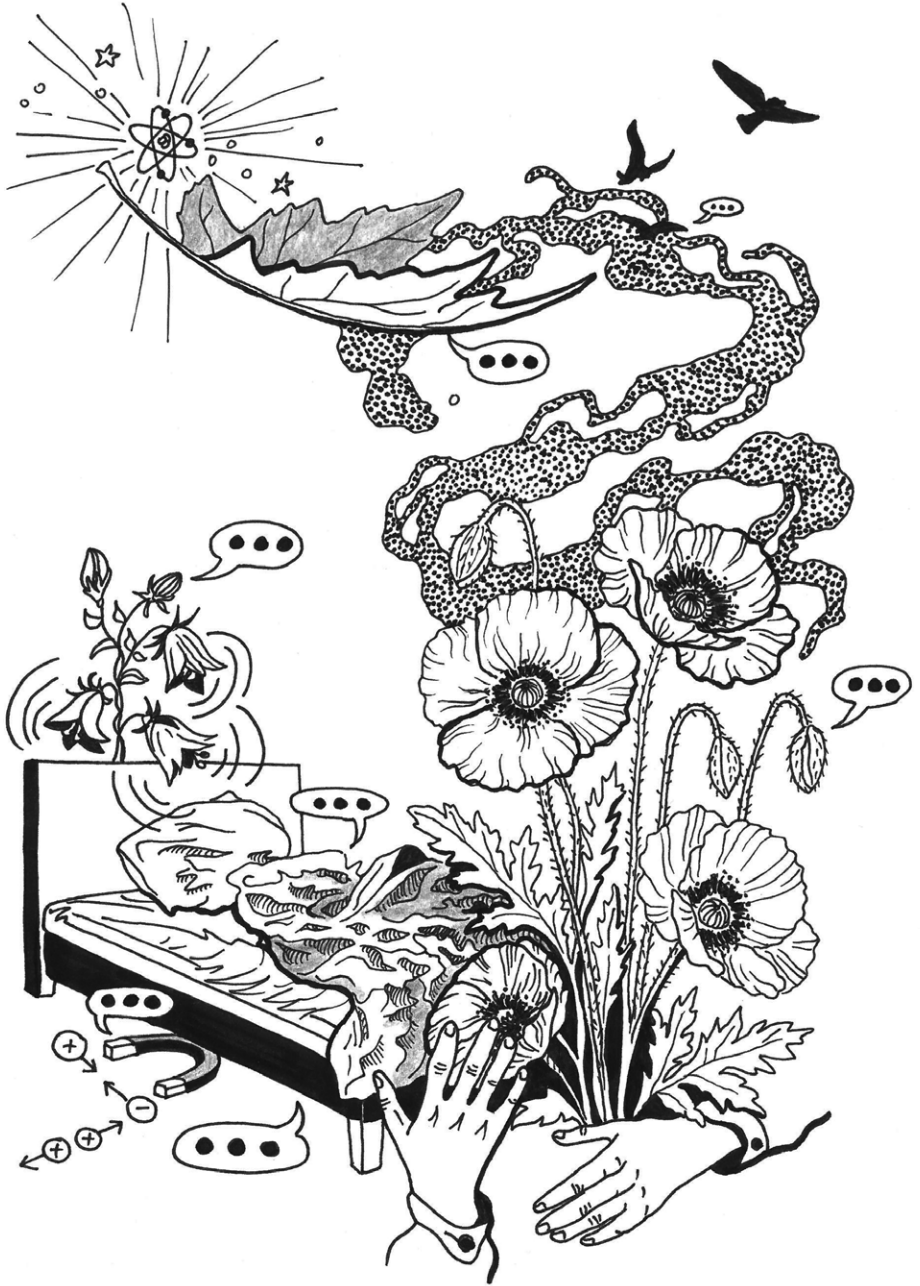
Malá rusovláska se usmála,
bezmála by mě líbala,
neskrývala, že se nebála,
má láska doufala, že nelhala.

Každá si s mým srdcem pohrála,
zpívala, boky se hýbala,
ta láska mě zlákala,
zlákala.

Vojtěch Papírek, 3. místo

VI. kategorie: poezie

Učitelé ZŠ a SŠ

Jak ten list

Jak ten list plachtit modrou mlhou níž,
snášet se vlhkým vzduchem vstříc
zemi, co hladí zvadlou trávou, víš...
Zas chvíli mlčet a pak říct,

že je mi těžko, že chci spát,
ustlat si v mokrém listí blíž,
tam, kde zní zvonky, chci si hrát
a koukat na to, jak ty spíš.

Spadnout ti k nohám a pak jít,
jako sen, který k ránu sníš,
jak ten list plachtit a pak skrýt
v dlaních stesk, než se probudíš.

Markéta Vítková, 1. místo

Ke Dni veteránů (11. 11.)

Kde byla ornice,
mokrá a vonící,
stékaly z přilbice
krvavé krůpěje.

Zazněly polnice,
mosazně zvonící,
nasákly vinice,
vyhasly naděje.

Snad že už černozem
víc rudé nevpila,
s tažnými ptáky
v pole se rozlila
a s křídly zbarvila
i vlčí máky.

Markéta Vítková

Chybíš mi

Chybíš mi, překotná písničko mých letních rán,
chybíš mi, dotyku ostřice a oblých hran,
chybíš mi, pobledlá hvězdičko mých nočních vín,
chybíš mi, ve stínu ložnice zmuchlaných vín.

chybíš mi, jsi z modrých odstínů,
schovám se do stínu,
chiméro podzimu.

Markéta Vítková

Touha

Musel jsem ve svém životě ujít hodně dalekou cestu,
abych našel sám sebe.
Musel jsem vyslechnout spoustu zbytečných řečí a lží,
abych se naučil rozlišovat,
co je pro mě důležité.
Musel jsem prožít bolest a trápení
abych poznal, co je skutečné štěstí.
Musel jsem hodně ztratit,
abych se dokázal těšit z toho, co ještě mám
a co mi zůstalo.
Štěstí je najít toho,
kdo hledal mě.
Darovala jsi mi svůj čas,
kterým jsi projevila svou lásku ke mně.
Chybíš mi.
Dokážeš povzbudit, pohládit, obejmout i políbit,
aniž bychom se setkali.
Kdekoli jsi, jsi tady se mnou.
Kdekoli jsi, jsi tam.
Dokud tě znovu nenajdu.

Anna Ježková, 2. místo

Syntax a dny plné slunce aneb důkaz, že jsem se to učil!

Objektivně vzato,
byl zimák celkem zlato.
Subjekt záporový v Genitivu.
Objekt – v čemkoli.
Když si k tomu sedneš,
ani to nebolí.

Aktivum mělo agens,
pasivum ho nemá.

... občas ho zase teda má.
ale s tím se nic moc dělat nedá.

Pravovalenční doplnění,
komplementy a tak dál...

No ňák se ten test napsat dal.

A pak přijde další kolo.
Mluvnická a lexikální negace.
To už zní trochu hogo fogo...
A aby byla ňáká legrace,
se ta mluvnická negace
dělí na členskou a větanou!

Myslíš, že to stačí dělit pouze jednou?

Hmmm... Ne.

Neboť negace je popření
a to popření, vážení,
je částečný
a úplný.
A když je teda úplný,
tak ně- se mění v ni-
čehož název zní
záporová kongruence.

Asertivní pro mě dlouho bylo jenom chování.
Ono je to i tvrzení, oznámení a sdělení.
Ale rozhodně to není příkaz, rada, hrozba.
Bo to je direktivní.
To češtinář v letňáku už pozná!
Pak jsou ještě otázky.
A těch funkcí zbejvá ještě pět!

Jazykem, že poznáváme svět?
Možná, asi, určitě!
= epistemické postoje mluvčího.
A pak ještě zjistíš, že to hlavní není tématem,
ale rématem.

A tak si radši jdeš číst.
Utrpení mladého Werthera – v němčině.
Je to taky utrpení. Ale menší.

Dominik Karásek, 3. místo

Geniální dítě

Struna u houslí se silou 20 N napíná...
3000 za minutu otáček má turbína...*)

– Hrůza, synu, tvůj nepřítel je čeština!
– Pravopis – vždyť, mami, víš,
odjakživa je můj kříž,
moje velká slabina.

Zato celou fyziku
v levém já mám malíku!

Jaroslava Michálková, 3. místo

*) *autentické zápisky ze sešitu fyziky*

VI. kategorie: próza

Učitelé ZŠ a SŠ

Zapomenutá povídka horkého léta

Červencové ráno je v příslibu vedra a v madlech silnice už teď v půl šestý ráno sluníčko vysává křížákům rosu z pavučin. Všichni spěchají. Starý nemocniční lítačky fackují všechny stejně. Doktory, sestry v civilu, první pacienty.

Mě ne. Já jdu do nemocniční vývařovny jinudy. Přes parkoviště saniťáků, vystoupat se zvednutou batikovanou sukni pět schodů na rampu a za kovovými vratama ještě pár kroků po těch šilenejch běžovejch čtverečkovanějch dlaždicích, co jsou všude ve školách i v nemocnicích a všude. Rozrážím dveře šatny, kde se v podprsence culí místní mentální jednoduch, pomocnice Jaruška. Vítá mě svýma věčně vykulenýma očima ve věčném rozsvěcujícím jalovém úsměvu: „Joo dneskaaa, to vypily mlíčkaaa!“ Jejich asi osm milovníků koček.

„No, tak pudeš za mámou a normálně jí vodprosiš... tě má ráda. Každá máma pouští hrůzu a je v tom strach! Máma to nakonec pochopí, akorát jsi fakt tele, že teď nevíš kterej. Pořád ti říkam, že tohle dobře nedopadne,“ rozléhá se po tý zákonitě ozvěnový chodbě hluboký hlas šéfové nemocniční kuchyně.

„Nebul, jestli chceš, za mámou zajdu, přece nebudeš s tím tvým novým objevem bydlet na chlapský ubytovně... zrovna teď. Hele, ne že si to necháš vzít? Že si pudeš stoupnout před komis, kde budeš nějakým bábám vysvětlovat pomalu i to, jak jste to dělali, aby ti pak laskavě daly štěpl na interrupční papír. Zapomeň! Co by za to jiný ženský daly mít děcko... třeba já! Jaruš, za chvíli nástup na papriky, ať to lítá, dneska drapem brambor, že se z toho, víš co?“ křikne šéfová a všechny, i já, brigádnice šestnáctka, víme, že se z toho picnem. A taky, že je paní Lišková zase v té správné a očekávané velící ráži.

„Co řveš?“ ptám se Ivany, která se právě vypořádala z kanclu paní vedoucí Liškové, jakože se z toho kanclu tyhle holky, co už okusily lásku mezi stehny, potácejí docela často.

Paní Lišková je hurónská nemocniční máma. Když se s holkou rozejde kluk, když jí nějaký moc chce a ona jeho ne, když do toho

nějaká vlitne – alias naštekáno v boudě, když si někdo nerozumí doma. Běhají sem sestřičky, holky z prádelny, uklízečky, všechny ženské, co jako my zajišťují chod rokycanské nemocnice. Obědy jsou vždycky hotové, jak maj v čase být. V kuchyni to sviští a do toho se stihne ještě obejmout, trochu seřvat a dát naději. Takle ženská, co se nese jako Sofia Loren po šichtě ke svému Lišákovi do červeného embéčka, a než přejde těch sto metrů, sanitáci si přidržují kalhoty a pokřikují, právě vysvětlila Ivaně gró věci. Že ten první kudrnatý s nosem jako bambulí, co za ní lítal sice pěšky, že byl prostě lepší. A spát s někým na konec a s někým do toho na nový začátek a teď bejt v tom, je pro mámu, co jí včera vyrazila z domu, silný kalibr.

Z velikých buličích očí tečou slzy na velký prsa ukrytý v pogumovaný zástěře, a tak jen takový škytnutí: „No dyť si to slyšela. Ale když já už ho nemiluju...“

Ivana je krásná. Krásná devatenáctiletá holka, samice. To se musí nechat. A že jí v šatně okukuju! Mý dlouhý nohy jsou sice fajn, ale začíná mi bejt jasný, že s tímhle pidipokladem pod tričkem proti bujnoózní Ivaně za mnou, narozdíl od ní, na fichtlu nějakéj takovej frajer, do pasu nahej a jako Džejms Dýn, nikdy jezdit nebude. Na Džejmse má moc orlí nos, řehtala se Ivana, když jsem jí ho předevčírem pochválila, zatímco Lišková na ní řvala z rampy, že toho cvrlikání s tadyhle mladým panem motorkou má nechat a okamžitě má vodplout krájet zelí.

„Máma mě včera vyhodila. Spala jsem u Pepy na ubytovně, ale to nejde dlouho a navíc...“ Ivana sklopí hlavu.

„Hele, a ty fakt nevíš, který? Že fakt nevíš, čí to je?“

Ivaniny krásný prsa se tím pokrčením ramen jemně rozvlní a na pogumovaný zástěře je zase slyšet kapavý slaný zvuk. Brečí tady v tý malý šatně u nasardinkovaných plechových skříněk a já za sebou zaslechnu hluboký zavelení:

„Hele, pojď, necháme jí vyřvat, musíš zabrat za ní.“

Paní Lišková mě postrkává z šatny, má starostlivý výraz a cestou vzdychá:

„Takovej hodnej kluk za ní chodil rok a vona se spustí s tím motorkovým frajerem, co jí zejtra kopne do zadku, protože to samozřejmě ještě neví. Chlapi místama stojí za hovno, jenže vyprávět vám to, holky... Ty jsi doufam chytřejší, takhle blbá nebud'. Pojď se mnou, vybereme ty papriky.“

Ivaně je těžko celý den. V kuchyni se pracuje jako vždycky. Když se spolu u nějaké činnosti sejdeme, rozšpitáme to, ustarostlivěly čela se nám oběma krabatěj. Je docela příjemný, že to naše šeptání, co s tím vším dál, patří mně. A ne Miluně, co Ivanu sice zná rok, a ne dva tejdny jako já, a ani ne Jiřině a staré paní Ptáčkové, co Ivanu znají ještě dýl. Vlastně nevím, co poradit, protože mě ještě nikdy nikdo nepomiloval a vím o tom všem takové houby. A jen vlastně závidím a někdy si to dost představuju a asi bych moc chtěla. A tak to mám jako vždycky. Jsem uchem, které vstřebává dospělosti jiných a pak si vytváří sny a taky strachy. A do světa pak kouká s touhou a zároveň i s bázní. Uchem je i Jaruška, ta je neškodná. Ivana jí má jako němého spiklence dlouho. Jaruška totiž ndrbe. Jaruška stojí, poslouchá a nechává si ve svém zvláštním světě všechno pro sebe. Vždycky s nadvěčným úsměvem papírově uznaného retardovaného člena společnosti, a je tudíž takovým laskavým oceánem pro posouzení problému.

Máme po šichtě, padla. Převlíkáme se z načichlých zástěr, Jaruška jako děcko chvátá. Bere si nějaké zbytky domů, mamince, kočkám.

Z rampy si poskočí jako kůzle a ve svých padesáti si bude domů z nemocničního kopce jako to malý kůzle poskakovat celou cestu. My se v šatně loudáme. Zase očumuju ty boží Ivaniny skoro nahatý prsa a zase po očku šmíruju to krásný ženský snědý tělo v luxusním prádle naší paní šéfové. Než si nahodí sukni a vobepnutý svetřík, dává cosi příkazů Ivaně a směr paní Ptáčková se šmejknutím hlavy ke mně prohodí:

„Hele, máma s tátou jí maj doma za zasněný volšový poleno, a dyť je to holka dobrá a šikovná... to nevím, kde sebrali, vidíte, Maruško?“

A paní Ptáčková se na mě usměje a povídá, že jo, že jim budu chybět, až na týhle brigádě, co mi jí tu domluvila moje teta ze zubního, až na ní zejtra skončím. A paní Lišková dodá, že to teda budu.

A tak se na chvílku zbavím životních strastí Ivany a užívám si sebe sama. A té pro mě bombastické pochvaly. Hrdě jdu odpoledním horkým vzduchem třicítky k píchačkám po boku paní Liškové a vím, že chlapi jsou hotoví z ní. I když je jí pětapadesát. Ne ze mě. I když se teď nesu pomalu stejně šik pyšně jako ona.

„Pojď, támhle už stojí Lišák, dneska se balíme a jedem se smočit na jezero, vezmem tě aspoň dolu na náměstí,“ nabízí mi.

A tak za branou nemocnice pod transparentem, jak plníme pětiletku, nasedám do auta, z něhož pan manžel Liška ještě mávne

rukou a pustí před sebe fichtla s prosvaleným řidičem s orlím nosem. A my se rozjíždíme za ním. A máme před sebou žensky oblé pozadí Ivany, co se toho frajera drží kolem pasu jako klíště, na jeho holých zádech má položenou ztrápenou hlavu a spolu se před námi řítí z kopce dolů. Než dole u Václava odbočí a ztratí se nám na dobro z očí.

***

„Jo, třeba tu mi dejte,“ odpovídám té paži natěsnané ve firemním mundúru natažené pro krkovicí. Oči prodavačky souhlasně mrknou a zvednou se z výstavy masa pod skleněnou vitrinou k pomocníkovi: „Pepo, podej to tátovi. A šest kusů.“ Čekám tu u pultu, než mi pojede vlak, vyplňuju si čas cestou ze hřbitova. Teta by měla narozeniny... kdyby tedy žila. Stojím tu v masně, která za ty roky šedi dostala konečně porevoluční vylepšení, a prohlížím si o dvacet kilo starší prodavačku s krásným poprsím a buličíma očima. Která na mě, a hlavně na nějaký zastavení v čase nemá čas. Prohlížím si toho pomocníka s nápadnou kudrnatou hřívou a bambulkovitým nosem a věci jsou mi jasnější. Na chvíli. Pár úderů řeznickou sekerou tam někde za plentou a pak se plenta rozhrne. Orlí nos, svaly furt, jen džejsovitost je za těch víc jak dvacet let maličko vypelichaná. „Jste spokojená?“ usměje se na mě a na pult hodí těch šest kusů, které teď pro mě silné ženské paže balí do papíru, zatímco temné buličí oči na mně ulpí v kratičkém zkoumavém pohledu.

A tak nevím. Jestli mám před sebou Dýna... nebo spíš jednoho opravdického Josefa. Ale ptát se? Třeba co dělá paní Lišková, nemocniční máma, co se v jednom soudu zřejmě sekla? Nechat to být. Jen si tak vzpomenout na léta lásek v bázni, na nejkrásnější léta prázdnin s mojí tetou v Rokycanech a na setkání s báječnou paní Liškovou. Mámou všech nešťastných holek. Krásnou Romkou, která byla dobrou duší pro všechny a pro mě v době ženského zrání, na malou chvílku úžasným strejdou Proškem. Jako to nějak podobně zažil malý Ota Pavel.

Radomíra Kielbergerová, 1. místo

„Hnusný“ rána

„Hergot! A už zase padá, ta bestie bílá!“ vybuchl inženýr Macháček směrem k oknu, za kterým se znenadání roztočil rej sněhových vloček. Vypadalo to, jako by se nebe na nás rozhodlo vysypat peřinu. Vločky se s větrem honily na ulici kolem lamp a tančily po parapetu okna kanceláře jako pracovitě včely na česně úlu.

Byl únor, takové počasí tedy nebylo nic zvláštního, ale poslední dny už voněly jarem. Slunce se již několikrát pokusilo prodrat skrz šedou clonu oblohy a člověk by přísahal, že z toho mokra pod nohama začíná vonět jarní naděje – taková ta tichá, co dává pocit, že zima už má sbaleno.

A teď najednou tohle!

„Hmm... to přestane,“ zvedl jsem oči od výkresu, který jsem už druhý den zpracovával v počítači.

„Nepřestane! Dyť je únor!“ odsekl Macháček, aniž by odtrhl pohled od dění venku.

Byl to pro mě zvláštní patron, věkem někde mezi mým tátou a dědou, ale zkušenostmi rozhodně blíže tomu druhému. Já byl v práci nový – nováček, zobák, ucho... prostě ten, co se ještě nevyzná a jen s bídou tuší, o co tu vlastně jde.

A on? Veterán, který už snad všechno viděl, všechno slyšel a ke všemu měl v záloze příhody snad ze všech svých předešlých zaměstnání.

Měl jsem pocit, že mezi námi nestojí ani tak zeď věková, jako spíš ta postavená z let, praxe a nevyřčených zkušeností. A možná i trochu z oboustranné nedůvěry. Já měl pocit, že všechno dělám, dělám pomalu a špatně, on zas, že svět běží pro něj nějak moc rychle. A tak jsme kolem sebe spíše kroužili, než spolupracovali – já v obavě, že zase řeknu hloupost, on v přesvědčení, že ať řekne cokoli, tak to já beztak nepochopím.

Zkrátka a dobře, pořád jsme k sobě ještě nenašli tu správnou cestu. A mám pocit, že nadávání na počasí nebo na politické boty našich „kormidelníků“ nás v tomto směru nezachrání.

„No, já už myslel, že je jaro,“ nadhodil jsem po chvíli, abych prolomil ticho. „Včera jsem slyšel zaspívat kosa.“

Macháček se pousmál koutkem: „Jo? No, to jste šel ráno nák brzo na záchod, ne?“

Nejspíš pokus o vtip. Nebo rýpnutí. U něj těžko říct.

Odkášlal si a dodal: „Já, když jsem jezdíval takhle v létě ven, pamatuju si ty rána... když člověk spí jen tak pod širákem... Abyste jako rozuměli! A jakmile vylezlo slunce, ti ptáci začali ne zpívat, ale doslova řvát. To člověka probudilo líp než jakýkoliv budík!“

Při těch slovech mu v očích zableskl obraz, který já taky dobře znal. To ráno, kdy rosa štípe do tváří a všechno to kolem voní vlhkým lesem.

„Jo,“ přitakal jsem.

Asi čekal, že se budu divit, že se dá v lese přespat jen tak pod širákem, nebo že ti malí ptačí zmetci dokáží v určité ranní chvíli doslova roztrhat posvátné ticho okraje lesa, které se kousek tam za nohama svažuje úrodným polem směrem k nedaleké vesnici.

„No, ono to není ani tak o ptácích,“ navázal jsem na jeho popis ranní scenérie, „ale spíš o tom lezavém chladu, co se člověku zařezává až někam ke kostem.“

Macháček se na mě překvapeně podíval, jako by nevěřil, že chápu, o čem mluví. Pak se však pousmál a bez varování přešel k tykání: „Jo, přesně tak! Takovej ten hnusnej a lezavej chlad, co tě donutí vylézt ze spacáku, i kdybys sebevíc nechtěl.“

Najednou se kancelář začala proměňovat. Vlhký, studený vzduch se vloudil dovnitř a velké kapky studivé ranní rosy se drze začaly usazovat všude kolem nás. Prostor pomalu naplňovala ptačí serenáda, jako by si zde lesní ptactvo právě otevřelo svou operní síň doprovázenou orchestrem několika žab, z rybníčku tam kdesi u dolního okraje pole. Tóny se tu pomalu mísily s vůní lesa, který už dávno pocítil ze svého letního spánku.

„Jo,“ přikývl jsem, „a jakmile se jednou probudíš, už neusneš. Protože ti ty ptáci řvou, že jo?“ Až velmi pozdě jsem si uvědomil, že jsem také přešel k tykání.

„No jasně! A člověk si řekne: *Co se budu válet, když kolem je všechno tak živý...*“ Macháček se rozesmál, a v tom smíchu bylo najednou víc života, než jsem v něm zahlédl za celé ty poslední společné týdny.

„Ale všechno je volezlý rosou,“ doplnil jsem, „takže nezbejvá než vylézt, drkotat zubama a foukat do vyhaslýho ohně.“

„Jojo! Ale to je vždycky zbytečný! Nakonec stejně s rozvázaněma kanadama a promrzlejma prstama klopejtáš kus do lesa, kde zůstala nějaká ta suchá větev – jediná spása.“

„Anebo na okraj, kam si jich člověk večer pár natahal. A z toho kraje je vidět rybník,“ přidal jsem se, „a jak se z něj kouří... ta mlha se líně převaluje pod hráz a pomalu teče směrem k vesnici...“ raději jsem pokračoval ve formě, která nevyžadovala rozlišovat, zda mám říkat „vy“, nebo „ty“.

„Jo, přesně!“ Macháček se rozzářil. „A přes to všechno se drápe vylézající sluníčko. My mu říkali Mozol.“

„My zas Punta,“ pousmál jsem se.

Byli jsme dva chlapi z jiných dob, ale ve stejném obraze – ranní chlad, ptáci, kolem mech a cáry mlhy mezi rákosím... V tu chvíli jsme si byli rovni.

„A víte, co je nejhorší?“ zeptal se Macháček s hraným patosem. Než jsem si uvědomil, že si tedy asi zase vykáme, pokračoval: „Že na tohle člověk čumí každý ráno, kleje, že mu zima leze za flanelku, a stejně se vod toho nemůže odtrhnout.“

„To jo,“ přikývl jsem. „Ale nemůže zas moc dlouho – to zařídí hlad.“

„Haha, přesně! A pak se ale zjistí, že k jídlu nic nezbylo. Čaj se vypil večer, chleba tvrdej jak šutr.“ Macháček zvedl obočí a rozpažil ruce, jako by tím říkal: „A co teď s tím?“ Jeho výraz se zmítl mezi pobavením a lehkou tragikomikou. A já se musel smát spolu s ním.

Macháček pokračoval: „Normálně si člověk udělá čaj z ostružinového listí, ale teď dostane nápad zajít si něco koupit do vsi.“

Přítakal jsem: „Samo! Koukne na hodinky, které – kdo ví, jak dlouho už nenatáhnul – takže možná hodinu, možná den, ale klidně i týden stojí vesele někde před půl dvanáctou...“

Macháček zvedl ruce a rozhlédl se kolem, jako by se rozhlížel po lese okolo: „Jo, přesně tak! Ale co... už je světlo, ty ptáci vyhrávají taky už pěkně dlouho, takže bude tak sedum, možná půl osmý.“

„A tak se sbalí to své harampádí a uhání do vesnice,“ dodal jsem stále raději v pasivu, abych se pro jistotu vyhnul svému „tykacímu“ dilematu. A abych své sdělení zdůraznil, mávnuv jsem rukou, jako bych naznačoval ten správný směr, kam teď vyrazíme.

„Ouha – strouha, tady je mrtvo. Ale totálně!“ střih a rázem stojíme na vesnické návsi. Macháček doslova hýkal a přitom dramaticky gestikuloval. Jeho výraz se s nečekanou rychlostí střídal

mezi nadšením a překvapením, a já se musel smát – celé to rázem působilo jako živá miniatura nějakého vesnického dramatu.

„Kostelní hodiny nejdou,“ nahrával jsem mu.

„Hodiny na kostelíku, samo, že nejdou!“ přítakal nečekaně úsečně.

„Jasně, že nejdou, vždyť v některých vsích ani nemají rafičky!“ stále jsem se to snažil gradovat. Vlastně ani nevím proč – že bych se snažil Macháčka trumfnout? Trapný pokus jak porazit veterána? Asi jo.

„Tak nezbejvá než si sednout před krám na lavičku a čekat, až milostivě votevrou,“ uzavřel scénu Macháček.

„No, vona ta lavička ale přece bejvá pěkně mokrá vod tý rosy, že jo?“ nenechal jsem téma jen tak spadnout na zem. Stále jsem přikládal pod kotel našeho nadšení, nebo spíš se snažil přebít Macháčkova slova. Jasně, že jsem ješitnej trouba, musel jsem si v duchu přiznat.

„A jak studí!“ tiše a potouchle jsem doplnil.

„Myslím si: *‘To je dobrý, jen trochu vlhký...’* a za minutu máš mokrej celej zadek,“ poplácal se rukama po kalhotách Macháček. Možná by se zdálo nepochopitelné, že se upnul právě na tenhle detail, ale kdo to nezná, nemůže pochopit tu zvláštní posedlost.

„Jo, to znám!“ přikývl jsem a zakousl se do svačiny, kterou jsem si vytáhl z tašky. Jako by i můj žaludek přistoupil na naši hru a hladem se realisticky snažil dokreslit kulisu našeho vyprávění.

Macháček se zasmál: „A pak přijde babka s kolem...“

Ale, ale! Jako hlavní scénárista i režisér v jedné osobě této absurdní ranní scénérie rázem vtáhl do děje další postavu. Nebyl ale čas kdovíjak studovat ferman, protože pan režisér byl rázem k nezastavení: „A ta babka hned: *‘To čekáte, až votevrou? To si teda počkáte! Tady votevírají až ve vosum!’* a říká to tak, jako kdyby snad byla ještě půlnoc!“

„A prosím vás, kolik je hodin? – *No ještě není ani šest. Vždyť ještě ani nejel ranní autobus.*“ Macháček se bleskově přerodil z režiséra ve vypravěče a s pomocí změny intonace odcitoval i dialog za babku cyklistku.

„A pak se baba ztratí směrem, kde asi mají kravín. A nezbejvá než co?“ teď už byl Macháček zase pevně ve své roli vypravěče.

„Coby? Sedět na tej mokrej lavičce v tom ranním chladu a ještě dobrý dvě hodiny klepat kosu,“ konstatoval jsem to, co je v dané chvíli nevyhnutelné.

„Jo, a klepat kosu,“ zopakoval Macháček tiše, téměř rezignovaně. Najednou mluvil potichu a jeho oči hleděly kamsi daleko za mě. V jeho hlase se nesl podtón možného smutku, možná i nostalgie. Kdo ví...

Nastalo krátké, tíživé ticho.

Bylo nepřijemné, a tak jsem se ho pokusil zaplnit alespoň hrstkou komparzistů, které jsem náhodně přivedl na scénu: „Ale člověk se nenudí. Pozoruje postupné probouzení české vesnice. Tuhle projede druhá babča na kole, pak se prožene kdosi na pincku – nejdřív sem, pak tam...“

„Jo, jenže pak přikvačí z kravína ta babka s tím kolem a začne to typické: ‚A odkudpak ste, panáčku?‘ To je peklo,“ pokračoval Macháček stále trochu zastřeně. „No, to už je ale zase jiný vyprávění.“

„No, ale voni nakonec vtevřou...“ dodal jsem skoro chlácholivě, jako bych se snažil rozveselit malé dítě.

Macháček se rázem vrátil do své kadence: „A víte, jaká je pointa toho celého? Když už konečně vtevřou ten krám, tak vám řeknou, že vám chleba neprodají, protože ho nemáte objednané!“

„Hmm, no, to je, bohužel, dneska na malý vsi normální. A pak nezbejvá než s chutí toho svého tvrdého zbytku chleba v puse vyrazit na další cestu,“ dodal jsem teď zase já se smutným povzdechem.

„No jo, to je přesně vono, takový to ‚hnusný‘ letní ráno, takový to hnusně-krásný...“

„Jo, to je přesný: hnusně krásný...“

Na okamžik opět nastalo nepřijemné ticho.

Jen počítač tiše bzučel a venku sníh stále tančil ve větru.

Najednou Macháček skoro zašeptal: „Jo, hnusně krásný.“

Pak se jeho hlas zvedl svým obvykle řízným, bonvivánským způsobem: „Ty hele, co kdybysme si tykali. Já jsem Honza.“

„Já Denis,“ usmál jsem se a rozpačitě mu podal ruku.

„Tak ahoj, Denisi.“ Pevně mi sevřel ruku a zatřásl jí tak vřele, že jsem měl pocit, jako by mi snad chtěl vykloubit rameno.

Venku se vítr utiřil a vločky se snášely pomalu, jemně, jako by i ony v tom šedivém únorovém ránu rázem pochopily, jak svět má fungovat.

Miroslav Panoš, 2. místo

Nešťastná náhoda

Zasraný počasí. Mrholí, mrzne mi celej nos, a ještě k tomu i ruce. Musím to cigáro konečně dokouřit. Dneska mi ale moc nechutná, asi budu nachlazený. Mohl jsem si vzít rukavice. Ještě že tu není kapitán, ten by mě ještě seřval, jak jsem se opovážil si je na takovou akci nevtít. Pardón, chlape, máte nám dát víc času na spakování.

Jauvajs, moje prsty.

Chlapi by si měli pospíšet, za chvíli bude svítat. Snad ten tlouštík nebude klást odpor. Stačí, kolik problémů nám tady po druhý světový válce způsobil svýma demokratickýma projevy. Pořád jen řeční a řeční a řeční, a hovno z toho. Kecama lidí nenakrmí, ale to ho nikdy netrápilo, synáčka z vyvolený rodiny profesúrka. Aby se kvůli demokracii nepodělal.

Však tu máme ideál svobody!

Musí mu dneska ty jeho bludy vymluvit, jinak je všechno v háji a nadřizení radost mít rozhodně nebudou. Ale on to podepíše. Musí. Jeho fotr by určitě věděl, že je to jediná správná cesta. Stačí se podívat na Hrad, jak jednoduše to šlo tam u pana dokonalého učedníka. Říká se o něm, že přemejšlel o abdikaci, jen aby nemusel mluvit s Nejvyšším.

Ten ani nemrkl.

Teda až na tu Alici, ta se vždycky tvářila, jako kdybychom lezli kanálama a měli jít do míst, kam slunce nesvítí. Ale Franta povídal, že už taky uvažuje nad vžitím roha. Kdyby tak pláchla i s bratříčkem, to by bylo. Někdy přemejšlím, kdo z těch dvou má lepší uvažování; on se vrhnul na politiku ve stylu fotříka, ona se raději rozhodla pomáhat druhým. Aspoň to jí šlechtí, jen kdyby tu pomoc spojovala i se správným smýšlením.

No jo, srabové, zdrhají jak švábi.

Vážně prší čím dál víc? Vždycky tady musím čekat já. Už jsem jak nějaká postava z románu; dramatickej hrdina, čekající na svoji lásku v pořádným slejváku. Realita je jinde. Prý mám blbej ksicht. By mě zajímalo, kde takovou kravinu vzali. Táta vždycky říkal, že mám obličej po dědovi. Ostrý rysy, slaměný vlasy, modrý oči a namakanou postavu.

Hotovej kluk z plakátů.

Fotky dědy žádný nemáme, na to byl moc chudej, stejně jako celá naše rodinka. Z ruky do huby. Ještěže polívka jde uvařit ze všeho. Teplá voda s mrkví. Když se zadaří, dá se v ní potkat i kousek brambor. Až za táty jsme se konečně vzchopili. Však i tenhle parádní kabát mám po něm. Jak kachna tu jsem; krásně po mně stýká voda. Káč káč.

Chce to ženskou.

Dlouho jsem žádnou neměl. Pražský bordely jsou moc drahý, a co jsem slyšel, stejně je chtěj všechny pozavírat, protože to kazí čistotu lidu. Spíš bych tipoval, že se až moc papalášů nakazilo přijící. Přítulní byli asi až moc. Heh, jestli budou lidi šukat za peníze nebo za moc, je v zásadě to stejný, jen to nikomu nedochází.

Ale taková Magda od nás.

Ta je. Macatá, ale ne tlustá, prsa, kam se podíváš, a ty krásný tmavý vlasy. Hotová venuše. Slečna z vyšší společnosti, která po skleničce vína neví, kde má sukni. Jen ohnout přes stůl. Eh, myslí na něco jinýho, seš ve službě, ty blbče. Navíc, co když je židovka? To bys byl v háji, kamaráde...

Už tam jsou hodinu.

Kdyby aspoň ten vrátnej byl na naší straně, bylo by to mnohem jednodušší, takhle se sem plížíme jako nějaký kočky na mrouskání. Soudruh není zrovna užitečnej. „Postupujte opatrně a zbytečně na sebe nepoutejte pozornost.“ Jo jo, neboj, šéfe, nejraději bychom mu rozbili hubu, ale co se dá dělat, rozkaz je rozkaz.

„Vacku, pojd' nám pomoct.“

No do háje. Oni to podělali. Oni to fakt posrali. Aspoň že se zbytečně nemlátílo nábytkem kolem. Teda, ne moc. Ale pěkný to tu měl, úředníček jeden. Samý kvalitní materiály a ty chlebíčky! Pak že stát neplatí. Měl se jak prase v žitě. Rozhodně líp než já. Než my všichni v podhradí.

„Vezmi si na starosti koupelnu.“

No jasně, nejhorší práce pro toho, kdo doted' mrzнул venku, však proč taky toho chudáka s ohořelýma prstama od cigára šetřit. Vždyť jsem u toho jejich bordelu ani nebyl. Takže kartáč, saponát a jdeme drhnout dlaždičky. To je jak na vojně. Už jen ten pošuk v zeleným nade mnou chybí.

„Jsi schopný tohle opravit?“

Ani za nic, vždyť jste to úplně urvali, vy kretění. To jste si nemohli dávat víc pozor, když už jste se s ním nedokázali dohodnout na

jednom blbým podpisu? Vážně? Nejsem žádná holka pro všechno, to jste si spletli člověka. Nebo aspoň platte líp. Víc práce, lepší odměna, jednoduchá matika, pánové.

„Jdi počkat dolů, musíme tu ještě něco dodělat.“

A situace se opět opakuje. Jdu moknout. Má bejt už jaro, doprčic. V rozhlase zase kecali. Táta věděl, proč mi tenhle kabát měl dát. Teploučko v něm je, že by i Lenin rozmrzl. Hehe, aspoň že ty moje blbý fóry jsou pořád co k čemu. Černá mi jde k pleti. Ne že bych to řešil, ale není na škodu být fešný mládenec.

„Где ваш командир Шрамм?“

No, tak tohle je už vážný, pokud jsou tady z *krásnýho* oddělení. Pánové budou mít v bytě jinej průser. Ti je tam sjedou jak zánovní lyže. Teď tu radši budu stát čestnou stráž až do neděle. Máma by byla sice naštvaná, ale to už není můj problém. Být ona ve vedení, nežije už půlka republiky. Slunce už leze, měli by pohnout, než přijde personál.

Doprdele, co to bylo?

„Мы уходим.“

Někdy přemýšlím, co by na mou práci řekl otec, kterej sice byl na brněnský pobočce gestapa, ale přece jen nebyl takový hovado jak tihle soudruzi. No, peníze nesmrděj a je na čase si tu výplatu taky zasloužit. Stejně jako támhle studenej Masaryk v palačinkové formě. Každýmu po zásluze.

Ale že máme dneska krásný svítání...

Petra Vrzalová, 3. místo

Ocenění poroty: poezie

Zajímavé práce z poezie napříč kategoriemi, které si dle poroty zaslouží být publikovány, přestože se neumístily na prvních třech místech ve svých kategoriích.

Polednička

Na nádraží dítě stálo,
zdáli vlak vyhlíželo:
„Bodejž by to pendolíno
dnes zpoždění nemělo!“

Poledne v tom okamžení,
vlak přijíždí bez zpoždění.
„Nás čeká cesta daleká
do stanice Vysoká.“

Vlak se rozjel, cesta běží –
„Ejhle, kufr zůstal na nádraží!“
Matka hrůzou sotva dýše,
v kufru byly všechny klíče!

„Cos to proved, nezvedníku,
nechat kufr na chodníku!
Kufr jsi měl na starosti,
teď jsme bez hotovosti!“

Klika cvakla, dvěře letí,
do kupé vstoupí průvodčí.
„Lístky, prosím!“ zvolá z dveří,
matka v mrákotách se přikrčí.

Šeptne tiše: „Ty nemáme.“
Průvodčí na to: „Co s tím tedy uděláme?
Když nezjednáte nápravy,
vyloučím vás z přepravy!“

Aneta Kočovská, 1. kategorie

Můžu si dovolit čekat?

Umím chodit v čase.
Co je to vlastně čas?
Je to věc, nebo hlas,
který mě volá,
abych se správně rozhodla.

Rozhodnu se proto,
jak ho dnes využiju.
Zvyšuje na mě hlas ten čas,
co neměl prostor všechno mi dát.

Času máme spoustu,
ale v hrsti vlastně nic.
Přijdu si jak blázen,
když si pokládám otázku –
není toho času málo?
Času dobře stráveného?

Slyšela jsem spoustu lidí –
divili byste se, kolik –
kolik z nich tráví hodiny,
hodiny nad tím,
jak o čase mluvit.
Jako by ho bylo dost,
jako by věděli, kdy to skončí.

Ale kdy se na vlastní nohy postaví
a oči své protočí,
aby pochopili,
že času není nazbyt?

Čas, co byl, zpět se vzít nedá.
Ten, co bude, můžeme změnit.
Můžeme se cítit
jako páni vlastní osy –

ráno posnídat,
ale večeri vynechat,
nebo i naopak.
To je na každém z nás.
Jen bych si občas přála
stát v místnosti s lidmi,
kteří mi neřeknou,
že na čas se vymlouvat nemůžu.

Potřebovala bych pochopení,
že si dost dobře uvědomuji –
času už moc není.

Nikola Drabíková, 3. kategorie

Podobnost

Chtěla bych být papoušek,
krásný pták, nemusí se o nic pokoušet.
Šikovný, umí triky skoro sám od sebe,
mnoho lidí ho má rádo, to má něco do sebe.

Říkám si, jsem spíš jako holub (a vy možná taky),
Taková ta socka mezi ptáky.
Říkám si, všichni jsme jak holubi.
(Možná za to dostanu do huby.)

Že jste krásný amazonský pták,
(nenechte se zmást) to může se vám zdát.
Zrcadlo, pověz, holub nebo papoušek?

Avšak když máte křídla ptačí,
(ať jsou, jaká jsou) stačí
rozletět se a problémy vypouštět.

Natálie Nováková, 4. kategorie

Vzhled, vzhled, vzhled!

„Nejdůležitější je vzhled,” říkají.
A přitom, vzhled byl to poslední,
čeho jsem si u tebe všimla.
Líbilo se mi,
jak mne pozoruješ,
jak mne vnímáš,
jak tě zajímá můj názor,
jak si dáváš pozor,
abys nebyl příliš,
příliš hrrr,
protože ti na té chvíli záleželo.
Cítil ses se mnou dobře
a já s tebou.

Jana Pavlasová, 6. kategorie

Ocenění poroty: próza

Zajímavé práce z prózy napříč kategoriemi, které si dle poroty zaslouží být publikovány, přestože se neumístily na prvních třech místech ve svých kategoriích.

Záhadný park

Je podzim. Procházím nádherným parkem v Kanadě. Jsou tady vysoké stromy, které se zbarvují do podzimních barev. Jdu po cestě mezi velkým jezerem a lesem.

Jak jsem šla, pozorovala jsem jezero, které se pyšnilo svým odrazem vysokých skal. Hodně mi to připomínalo zrcadlo. Zpomalila jsem, zhluboka jsem se nadechla. Nadechla jsem se čerstvého, čistého vzduchu. Vůbec se to nedalo porovnat s městem, ze kterého pocházím. Namiřila jsem tvář ke slunci, aby mi ohřálo můj zmrzlý obličej. Vůbec se mi nechtělo jít dál. Rozhodla jsem se, že když nikam nespěchám, natáhnu si deku. Nechtělo se mi rozbalovat deku někam k cestě, aby tam bylo místo pro turisty. Tak jsem šla na břeh jezera. Roztáhla jsem deku, lehla si a odpočívala. Můj obličej ozařovalo slunce, takže jsem si zavřela oči a dá se říct, že jsem i na chvíli usnula. A bylo to. Ocitla jsem se ve svém světě. Zdál se mi zvláštní sen. Byla jsem pravděpodobně v jezeře, vedle kterého jsem ležela.

Nořím se v tichu, které ruší snad jenom můj dech. Nade mnou je pouze mihotavé světlo. Nořím se hlouběji, mijiím vráscitou skálu a chaluhy. Pronikám do té modři, kde na mě čekají hejna stříbřitých ryb. Čerím vodu a z úst mi vycházejí bublinky, a jak stoupají k hladině, tančí jako medúzy. Dochází mi vzduch. Nemám čas, abych si to všechno prohlédla. Rychle mířím zpátky nahoru k hladině. Vynořím se a v té chvíli otevřu oči. Jsem zmatená, protože jsem měla mokré vlasy, ale oblečení suché. Ten sen vypadal úplně skutečně. Jako kdybych v té vodě opravdu byla. Můj pohled zamířil na jezero. To, co jsem uviděla, byly kruhy, jako když sebou plácne ryba. Podívala jsem se vedle sebe, a to první, co jsem zahlédla, byl takový malý modrý přívěsek. Byl hned vedle mé deky. Co mě znejistilo nejvíc, že si nepamatuji, že by tam předtím ležel. Vzala jsem ho do ruky, abych se podívala, co přesně to je. A opravdu to byl přívěsek na klíče. Měl tvar kapky. Myslela jsem si, že třeba někomu omylem vypadl. Vzala jsem ho a dala do kapsy.

V ten moment se počasí začalo zhoršovat. Sluníčko zašlo za mraky a začal foukat vítr. Rozhodla jsem se, že nejlepší bude už odejít. Složila jsem deku a svižnou chůzí vyrazila na parkoviště, odkud jsem přišla. Pořád jsem přemýšlela, co se tam vlastně stalo.

Vůbec mi to nedávalo smysl, proč jsem měla mokré vlasy a celkově proč se tak najednou zatáhlo. Cestou k autu se taky změnil celý les. Najednou všechno ztichlo. Ptáci přestali zpívat, voda přestala šumět. Jediné, co bylo slyšet, bylo křupání kamínků pod mýma nohama.

A pak to přišlo. Přišlo mi, jako by mě někdo sledoval. Na vteřinu jsem se otočila za sebe, ale nikdo tam nebyl. To mě znejistilo ještě víc. Hodně jsem zrychlila tempo a u auta jsem byla asi za pět minut. Deku jsem hodila na zadní sedadlo a sedla jsem si za volant. Nějak jsem si dala ty moje mokré vlasy do culíku a zapnula pás. Nastartovala jsem a chytla volant.

V tu chvíli jsem ucítila, jako kdyby mě něco nebo spíš někdo chytil za rameno. Cukla jsem sebou a otočila jsem se dozadu. Nikdo tam neseděl. Kolem jenom prázdno a ticho. Cítila jsem, jak mi začalo rychle bouchat srdce. Podívala jsem se na sedadlo ještě jednou a co jsem uviděla, mě ještě víc znejistilo. Na sedadle nic nebylo, ale na skle byly otisky dvou dlaní. Rychle jsem šlápla na plyn a odjela jsem. Netrvalo dlouho a napojila jsem se na silnici, kde už normálně jezdila auta. V hlavě mi proběhlo, že bych měla ten přívěšek odevzdat na městské ztráty a nálezy. Nakonec ale bylo už dost pozdě, tak jsem se rozhodla jet domů a zítra jet přívěšek vrátit. Když jsem dojela na byt, rozhodla jsem se, že ten přívěšek vyfotím a dám fotku na internet, aby lidé věděli, že ho někdo našel. Ovšem když jsem přívěšek vyfotila, na fotce nic nebylo. Jenom malá modrá šmouha. V tu chvíli mi přeběhl mráz po zádech. Přišlo mi to už všechno hrozně divné, tak jsem se rozhodla pátrat. Vzala jsem telefon a vyhledala jméno parku. Bylo tam spousta článků, ale zněly dost divně. Rozklikla jsem jeden a začala si ho číst.

„V roce 1980 se v místním parku ztratila osmnáctiletá dívka. Jmenovala se Clara a šla na vycházku se svým přítelem, a ten ji prý utopil. Jediné, co jsme po ní našli, byly kusy oblečení, náušnice a modrý přívěšek”. Obrazovka zhasla a jediné, co bylo slyšet, bylo tikání hodin. Chtěla jsem ten přívěšek vytáhnout, byl hodně teplý. Jako kdyby ho měl nějakou dlouhou dobu někdo v ruce. Zvedla jsem hlavu a v okně jsem zahlídla, jako by se tam něco pohnulo.

Byla to nějaká silueta a jsem si dost jistá, že tam předtím nebyla. Dost nejasná, protože to vypadalo jako stín. Přívěšek, co jsem držela, se z ničeho nic rozehrál. Z venku se ozvalo jakési tiché klepání. A pak ženský hlas, který šeptal: „Vrátila bys mi ho?“

Ztuhla jsem. Ten hlas byl jasný, ale zněl, jako kdyby někdo mluvil skrz vodu. Podívala jsem se na okno, kde se třpytily kapky, i když nepršelo. Pomalu tekly dolů, jako kdyby někdo klouzal rukama dolů. Přívěsek v mé ruce začal pálit. Hodila jsem ho na stůl. Ucítila jsem vánek studeného vzduchu, i když okno bylo zavřené. Šla jsem se k němu podívat a uviděla jsem opět tu stejnou siluetu. Tentokrát, ale bylo vidět mnohem víc. Byla to dívka, která měla rozpuštěné mokré vlasy, ze kterých kapaly kapky na parapet. A její oči se koukaly přímo na mě. Chvilí bylo ticho, ale pak se ozval stejným hlasem: „Vrátila bys mi ho?“ Znělo to úplně jako předtím, akorát více srozumitelněji a jako by ta osoba stála vedle mě a říkala mi to do ucha. Koukla jsem se znovu na tu dívku, a ona zmizela.

Přišla jsem k přívěsku a opatrně jsem se ho dotkla. Tentokrát už byl studený. Sedla jsem si a chvíli jsem přemýšlela, co tohle má znamenat. A pak mi to došlo. Ta klíčenka je duše té osoby, která se tehdy utopila v tom jezeru, u kterého jsem našla tu klíčenku a kde se mi zdál ten podivný sen. Musím ho jít vrátit. Rychle jsem si zabalila nějaké věci s sebou a šla jsem k autu. Hodila jsem tašku do kufru, sedla za volant a šlápla na plyn. Na parkovišti u jezera jsem byla za deset minut. Když jsem dojela na místo, chvíli jsem zůstala sedět v autě a dívala jsem se na cestu, která vedla právě k jezeru. V hlavě se mi pořád honilo, jestli je tohle celé pravda nebo jestli se mi něco nestane, ale dívka vypadala dost mladá a bylo mi jí i na druhou stranu líto. A přece jenom jsem ji chápala, že jediná věc, která jí zbyla, je ten přívěsek. Pomalu jsem vystoupila ven a vzala jsem si všechny věci. Cesta k jezeru byla dost tichá a téměř prázdná. Šla jsem svižně, abych to mohla vrátit co nejdříve.

Když jsem došla k jezeru, rozložila jsem si deku na místo, kde jsem ležela předtím. Všechno bylo stejné. Voda klidná, v ní byly vidět odrazy skal, šumění listů, když mezi nimi profouknul vítr, no zkrátka opět kouzelné. Sedla jsem si na deku a vytáhla přívěsek. Chvilí jsem si ho prohlížela a zdálo se mi, jako bych v něm na chvíli viděla obličej.

Zhluboka jsem se nadechla a zašeptala jsem: „Přišla jsem ti ho vrátit“. Položila jsem ho na kámen, kde jsem ho našla. Z ničeho nic se pohnula voda a začala tvořit vlnky, které se přeměnily na kruhy, a ty se pomalu přibližovaly ke mně. Na okamžik jsem měla pocit, jako by mě voda táhla do sebe. Malinko jsem se šoupla blíže k vodě. Z vody se začala zvedat mlha, která se po chvíli změnila na

dívčí postavu. Už nevypadala děsivě, ale klidně. Podívala se dolů na kámen, usmála se na mě a vzala si přívěsek do rukou. Přiložila si ho k hrudi a šeptavě řekla: „Děkuju ti.“ Dívka se podívala přímo na mě, pousmála se a pomalu odcházela. Když se dotkla hladiny, zmizela v ní. Chvilí jsem tam stála, neschopná slova. Pak jsem si všimla, že přívěsek na břehu už nezůstal. Zvedla jsem oči k nebi. Slunce právě začalo vycházet a hladina se třpytila jako tehdy. Otočila jsem se k odchodu. Když jsem prošla kolem posledních stromů, zaslechla jsem ještě jednou ten hlas. Byl klidný a jemný. „Jsem volná.“

Usmála jsem se. A věděla jsem, že už se sem nikdy nevrátím.

Michaela Brandtová, 2. kategorie

Mrtvý bod

1.

Učil vás někdo někdy, jaký je rozdíl mezi dobrem a zlem? Dost pravděpodobně tvrdil, že každý člověk má od každého něco. Kousek duše, který nechává proudit ven... a kousek, který by raději neukazoval. Ale co kdybychom vám řekli, že nic z toho není pravda? Možná dříve byla... ale ve světě, který skončil – tak jako ten náš – jsou jen dvě možnosti přežití. Být dítě naděje, nebo být dítě zavržené. Je tu i jiná možnost, ptáte se snad? Odpověď je ano. Ale myslím, že byste měli zvážit, zda se na ni vůbec tázat. Nepatříte nikam? Máte pocit, že jste nikdo? Takové u nás nazýváme Vortex. Pokud se stanete Vortexem, nikdo už vám nepomůže. Není co chránit. Stanete se nikým. Vaše tělo bude naše a vaše mysl neexistenční. Příště, než se budete ptát, vzpomeňte si na ně. Sledují vás.

∞

Subjekt 1, Angelina Lottie Stardustová. Píše se den testování, 8. 8. 358 a. b. (after bombs). Celkový počet subjektů dosáhl počtu 28 nezletilých. Hodiny odbíjí desátou hodinu. Zbývají přesně 2 hodiny do začátku testu. Kapsule 111 připravena k provozu. Přerušení signálu za 3... 2... 1....

∞

Jak si představujete anděla? Jemné rysy? Milý úsměv? Někdo takový byla Angie. Dvě hodiny před zkouškou, která změní směr jejího života, podřimuje u jídelního stolu bez toho, aby nějak vnímala čas tekoucí pryč jako voda. Nedala by se snad ani popsat jako krásná... alespoň ne v lidském slova smyslu. Brány nebes se před ní otevíraly, a zvaly ji dovnitř mezi ostatní anděly... jako by sem snad ani nepatřila. Moc krutá planeta pro tak něžné stvoření.

Jakmile gong ohlásí jedenáctou hodinu, Angie jemně zamrká a lehce se zamračí. Chvilí jejím spánkem zakaleným očím trvá, než se přizpůsobí nepřírozenému světlu, které má každá domácnost

v kuchyni. Chvíli se nic z toho nezdá pravé... jako by snad prohlédla iluzi, která se kolem ní rozprostírá už celých patnáct let. Ale jen na chvíli. Všechno je vlastně jen na chvíli. Alespoň dnes ano. Angie ví, o co se jedná. Rodina ji na to připravovala už od doby, kdy pořádně uměla mluvit. Jako by snad její schopnost byla něco, co se dá naučit jako básnička.

∞

Angie vstoupí do kapsule. Zdá se mnohem větší než ta maličká skořápka, kterou viděla cestou sem. V očích se jí blýskalo, lehký úsměv už se pomalu tvořil na rtech. Na druhé straně prosklené zábrany se posadí doktor. Nebo... byl to vůbec doktor? Vždycky se jím tak říkalo. Angie nikdy moc nepřemýšlela nad tím, že by to mohlo být i jinak. Začal jí pokládat otázky, zatímco běžela časomíra, která měla dost možná za úkol znervóznit testované, aby odpověděli tak, jak sami ani nechtějí. Otázky jí připadaly přinejmenším nepatřičné. Oblíbené jídlo... vůně... barva. Co na tom je tak důležitého? A hlavně, jak ji podle toho mohli zařadit? Doktor se zazubil, dokonale vyretušované zuby nepříjemně zavrzaly. Zamumlal něco do sluchátka vedle sebe, a pak zapnul odpočet. Deset sekund do výsledků. Deset sekund před tím, než se dozví, kam se odsud vrátí. Jestli vůbec někam... Myšlenka na Vortexe ji zamrazila.

Nikdo. Můžete prožít celý život jako nikdo? Světélko před ní se rozsvítí na světle zelenou. Doktorův úsměv se teď zdá mnohem přirozenější. „Vítej, dítě naděje,“ zamumlá, když se dvířka kapsule pomalu otevrou. Venku jsou různé tváře... ale jedna jí utkví v paměti. Lina Marshallová... její celoživotní přítelkyně. Zdá se vyděšená. Angie zvedne pohled, její hlas více naléhavý. „Kam ji to vedou?“ otázka zní přirozeně, avšak doktor očividně ztuhne. „Další testy, drahá. Nedělej si starosti.“ Dveře kapsule ji pustí ven, směrem k „dobré“ straně. Teprve začínáme.

2.

Subjekt 2. Valerie Roxana Skywingová. Píše se den testování, 8. 8. 358 a. b. Celkový počet subjektů dosáhl počtu 28 nezletilých.

Hodiny odbíjí osmou. Zbývají přesně čtyři hodiny do začátku testování. Kapsule 222 připravena k provozu. Přerušeni signálu za 3... 2... 1...

∞

Gong zazní, oznamuje osmou hodinu. Val sebou trhne, zatímco znechucené odfrknutí opustí její rty. „Sráči pošahaný...“ zamumlá, ale než se pokusí vstát, dojde jí, koho že to má vedle sebe. Josephine Lilith Sniperová. Val se zastaví, hrůza v očích rázem nahradí ranní znechucení. Josie působí úzkostlivě... muselo se něco stát. Val natáhne ruku a opatrně jí odhrne neposedný kudrnatý vlásek z očí. „Zasraný testování.“ Tohle se děje už tak týden. Ze všech z nich by Val udělala sekanou, jen kvůli tomu, aby už Josie přestali strašit ve snech. Její ruka sjede přes Josiin spánek na její tvář. Chvilí přemýšlí, jestli to má udělat. Ale nakonec... proč sakra ne? Obě ví, o co jde. Stejně tak Josie ví, že Val by radši natáhla bačkory za vlast, než aby jí ublížila. Natáhne prsty a párkrát lehce zatahá za Josiinu tvář. „Je to dobrý, drobku, o nic nejde,“ zamumlá tónem, který je pro ni až necharakteristicky jemný.

Ona a Josie spolu vyrostly. Jako stínová královna a její pravá ruka. Pouto, které přesahovalo přátelství a přerůstalo v sesterství.

Val natáhne ruku a začne prsty lehce přejíždět její paži. „Všechno je v pohodě, drobečku, všechno je v pohodě.“ Val se instinktivně uvolní, když se k ní Josie přivine, její třesoucí se tělo dožadující se pozornosti. Val se pousměje. „V pohodě, koloušku?“ Josie zvedne pohled, pohled odevzdaný. Val ho znala moc dobře. Nikdo jiný ho totiž vidět nemohl. Josie byla všechno, jenom ne slabá. Nesnášela slabost. Hlavně svoji vlastní, ale jakmile zjistila, že Val ji stejně vždycky prokoukne, přestala se schovávat. Proč taky?

Josie si nemohla pomoci, slzy jí začaly stékat po tvářích bez toho, aby je mohla zarazit. Val si povzdychne, a přitáhne si ji blíž k sobě, jako by ji před tím vším mohla snad bránit vlastním tělem (kdyby mohla, dělala by to nonstop). „Ale, no tak...“ zamumlá Val, a lehce pohládí Josiinu tvář, „bude to dobrý, šmudlo, uvidíš.“

Ví, jak jednoduché to je říct. Sakra, nejradši by vyrvala srdce z těla, jen aby na ty zkrvené testy nemusely. Ví totiž, co je ten problém. Není to tak, že by skončily na opačné straně. Neskončí na žádné. Jakmile někdo vstoupí do Vortexu, není cesty ven, a to všichni vědí. Až na to, že už se nějakou dobu „nadějci“ snaží s tím

něco udělat. Nafoukaní snobi, co si o sobě myslí bůhví co. Ve finále je jedno, co jsi zač. Šanci, že z nás bude Vortex, máme všichni stejnou. Nedá se utéct. Jen schovat.

Liliana Hejlková, 3. kategorie

VLČÍ DUŠE

Říká se, že v každé pohádce se skrývá alespoň špetka pravdy. Dnes vám budu vyprávět jednu z těch, o kterých jste ještě nikdy neslyšeli.

Bylo nebylo, za devatero horami a devatero řekami stálo, rozese-to po celém vrcholku hory, město, obehnáno vysokou zdí. Tato zeď ovšem nebyla historickou památkou z doby, kdy bylo třeba chránit město před nájezdy cizích vojsk. Měla zcela jiný účel. Udržovala obyvatele města daleko od hustého lesa, táhnoucího se od úpatí hory, kam až lidské oko dohlédlo.

Tato zeď pečlivě oddělovala dva světy – svět lidí a svět... Těžko říct, jak nazvat tento svět, neboť nikdo přesně nevěděl, čím svět to je, jelikož zeď neudržovala obyvatele města pouze v bezpečí, ale také v nevědomosti. Nebo alespoň v částečné nevědomosti. Mezi lidmi se totiž proslýchalo, že v lese působí zvláštní síla, která ochraňuje nejen lesní zvěř a rostliny, ale také podivné bytosti, které se od lidí velmi liší. A protože lidé se vždy báli toho, co bylo odlišné, vznikla ve městě zvláštní skupina lidí, které se říkalo Lovci. Byli to nejen muži, ale také ženy, jež prošly speciálním výcvikem, díky kterému byly schopny bránit se před roztodivnými tvory tam venku, v lese zvaném Magický hvozd.

Obyvatelé města Lovce potřebovali, protože jejich schopnosti byly nezbytné pro zajištění chodu města. Z lesa přiváželi zvěřinu, kožešiny a bylinky, které si lidé sami nedokázali vypěstovat na svých zahrádkách, a zajišťovali bezpečnost na obchodních stezkách, které vedly skrze les.

Svou moc ale Lovci nevyužívali jen v lese. Postupem času si podrobili i město. Vladař již neměl titul krále, nýbrž Vrchního lovcího. Jeho rádci byli Král honu a Hlavní psovod, spolu s Velitelem lovu. To jediné, co zůstalo zachováno, byla dědičnost titulů. To věděla Lena, Rubiina matka, více než dobře. I proto se snažila svou dceru přesvědčit, že Theron, syn Krále honitby, který se již od narození pyšnil titulem prince honitby, je prototypem ideálního manžela a zároveň vstupenkou do kruhu vládnoucí vrstvy.

„No tak, Ruby. Theron je jen o rok starší než ty. Je velmi pohledný a Molly z podhradí mi říkala, že i velmi laskavý,“ pronesla Lena káravým tónem, vrhla na Ruby vyčítavý pohled a podala jí košík s chlebem, vínem, kouskem uzené slaniny a třemi jablky.

„Molly z podhradí říká kde co,“ odfrkla si podrážděně Ruby a protočila oči. „Nikdy jsem s ním nemluvila. Neznám ho a nevím, jaký je. Vždyť nejsme ani přáteli! Navíc jsem jediná dívka z města, která má červené oči,“ dodala smutně a sklopila hlavu. Kvůli rudé barvě jejích duhovek se ve městě stávala častým terčem pomluv i posměchu.

„Hlavu vzhůru,“ povzbuzovala ji Lena, „právě barva tvých očí tě dělá jedinečnou. Navíc skvěle ladí k tvým havraním vlasům. Theron určitě potkáš dnes, až půjdeš k babičce.“ Ruby ji ale poslouchala jen napůl. Její duše už snila o Magickém hvozdu.

Byl to zvláštní les. Už jako dítě ji k sobě volal a nabízel svou bodu, kterou nemohla okusit nikde jinde. Divokou a nespoutanou energii, jejíž součástí se mohla alespoň na chvíli stát. Vzpomínala, jak matka nesnášela, když si hrála v lese. Jak ji od lesa odrazovala a zakazovala jí do něj chodit, jak znepokojeně se tvářila, když jí řekla, že má v lese kamaráda. Vzpomínala, jak se za ní jednoho dne zavřela městská brána a už nikdy více se před ní neotevřela. Tehdy nechápala proč, ale dnes už ano. Její matka se domluvila s Lovci, aby ji nepouštěli ven. Měla totiž z Magického hvozdu strach, tak jako všichni ve městě. *Jen vědět, proč ho tak všichni vnímají*, pomyslela si. Ona sama ho tak totiž nikdy nevnímala. Pro ni to bylo útočiště.

Došla až ke vchodovým dveřím a natáhla ruku směrem ke klíče. „Počkej přece!“ zvolala Lena, z háčku u dveří sundala svítivě červený plášť s kapucí a přehodila ho Ruby přes ramena. „Pamatuj, co jsem ti říkala,“ kladla jí na srdce. „Jdi po hlavní cestě až k babiččinu domu. Nescházej z hlavní cesty. Víš, že bych šla nejradši sama, ale ten vyvrknutý kotník mě pořád bolí. A hlavně se nedávej do řeči s nikým cizím.“

„Takže se nebudu bavit ani s Theronem!“ zavýskla Ruby nadšeně.

„Ale ne, s ním samozřejmě mluvit můžeš!“ snažila se pozměnit zákaz, který Ruby dala před pár vteřinami. Ta jen znovu protočila oči, a když se její pohled setkal s matčíným, bylo to, jako by oheň bojoval s vodou. V Leniných očích, hlubších než sám oceán, spatřila kapičku naděje, když zašeptala: „Přemluví babičku, aby se vrátila do města a znovu žila společně s námi.“ Byl to slib, o kterém věděla, že ho nemůže splnit. Její babička se už před lety rozhodla pro život v Magickém hvozdu a Ruby ji chápala. Ale Lena ne.

„Děkuju,“ zašeptala, když Ruby objala. „Víš,“ nedokázala zakrýt ustaraný tón ve svém hlase, „dělám si o ni starosti. Je tam sama, bez ochrany hradeb.“ Povzdechla si. „A také to nepůsobí dobře ve společnosti, když si máš vzít prince a budoucího Krále lovu,“ dodala a zamračila se.

Rubiin pohled ztvrdl. „Já si ho nevezmu!“ zasyčela. „Ale vezmeš!“ založila si Lena ruce na hrudi. „Nevezmu!“ zvýšila hlas Ruby. „Vezmeš!“ oponovala Lena. „Nevezmu, protože ho nemiluji. Můžeš mě přinutit k různým věcem. Ale nikdy mě nedokážeš přinutit milovat. Láska je svobodnou volbou každého člověka a rozhoduje o ní jen a pouze jeho srdce!“ s těmi slovy Ruby prudce otevřela dveře, vyběhla na ulici a práskla jimi za sebou. Když je Lena otevřela, aby Ruby připomněla, že má být opatrná, zahlédla jen mizející červenou skvrnu v dáli.

Ruby šla rázným krokem ulicemi města. Tváře jí hořely potlačovaným hněvem a z jejich rudých očí šlehaly plameny. Ani si neuvědomila, že už prošla hlavní městskou bránou a ocitla se na obchodní cestě, když na ni promluvil neznámý hlas:

„Zdravím tě, Ruby.“

Zastavila se a vzhledla. Kousek od ní stál černý kůň a na něm seděl mladík, sotva o rok nebo dva starší než ona. Do oříškově hnědých očí mu padaly kudrnaté vlasy v barvě medu a na tváři mu pohrával lehký úsměv.

„Já nemám mluvit s nikým cizím,“ aplikovala Ruby jediné matčino pravidlo, kterým byla ochotná se řídit, a udělala krok dozadu.

„Počkej, se mnou mluvit můžeš!“ snažil se ji přesvědčit. „Jmenuji se Theron a mluvil jsem s tvou matkou. Požádala mne, abych tě doprovodil k babičce.“

„Děkuji, ale nepotřebuji doprovod. Zvládnu to sama.“ Znovu se pokusila od Theronu poodejít.

„Hele,“ začal a sesedl z koně, „já vím, že když tvoje babička odešla z města a začala žít v tom opuštěném domě uprostřed hvozdu, chtěla mít pravděpodobně klid. Chápu, že pro tebe musí být těžké přemlouvat ji k něčemu, co pravděpodobně dělat nechce. Na druhou stranu tvoje matka má pravdu v tom, že za hradbami města bude v bezpečí. Rozumím tomu, že v sobě máš zmatek. Respektuješ rozhodnutí babičky a zároveň nechceš zklamat matku. Věř mi, že nechci být jedním z těch, co na tebe vyvíjí tlak. Chci ti pomoci.“

Tolik empatie jsem od něj nečekala, blesklo Ruby hlavou. Rozhlédla se okolo sebe. Podél cesty stály duby s hustými korunami a kmeny tak silnými, že by je nedokázalo obejmout ani pět lidí. Dostala nápad. Ačkoli Theron byl velmi empatický, nic to neměnilo na tom, že Ruby chtěla k babičce dojít sama. Doufala, že cestou narazí na svého kamaráda z dětství, se kterým se v Magickém hvozdě setkávala a který s ní nikdy nechtěl jít do města. Tvrdil, že les je jeho domovem a nechtěl ho opustit.

„Děkuji ti, jsi velmi laskavý,“ snažila se znít zdvořile, „a máš pravdu, mám v sobě zmatek.“ Theron jí pohlédl zpřímá do očí. V oříškově hnědé zahlédla i kousek jantaru. „Dej mi chvílku, ať si to můžu promyslet,“ poprosila ho a opět o krok ucouvla. „Dobře, ale nechoď daleko,“ svolil Theron. Přikývla. Otočila se a rychle vešla mezi stromy. Jakmile se ocitla v lese, ucítila tu samou energii, kterou cítila jako dítě. I teď jí tajemná energie objala a zklidnila její rozbouřený dech. Sundala si červený plášť. Okamžitě se do ní zakousl chlad, ale ona neměla na vybranou. Za chvíli se jí Theron vydá hledat. Ale už ji nenajde, protože ona bude hledat Sebastiána. Bude hledat svého kamaráda z dětství.

Vzpomínala, jak za ním jako malá utíkala do lesa, když si s ní děti ve městě nechtěly hrát kvůli rudé barvě jejich očí. Vzpomínala na to, jak se před ní měnil v obrovského vlka a vozil ji na svém hřbetu. Byl to lesní tvor, a přesto jí nikdy neublížil tolik jako obyvatelé města. Jako matka, která jí zakázala se s ním stýkat.

Nacpala plášť do košíku s jídlem a vzhlédla. Okolní vzduch se lehce zachvěl, ale energie se nezměnila, jen se jaksi rozrostla. Udělala pár kroků vpřed a najednou ho uviděla. Stál zhruba metr před ní, obrovský šedý vlk. Sebastián. Usmála se. „Ahoj,“ pozdravila tiše.

Čekal jsem na tebe, probleskl jí hlavou Sebastiánův hlas, a ty jsi nikdy nepřišla. Jeho výčitka jí páčila jako řeřavé uhlíky. „Omlouvám se, matka, matka se spolčila s Lovci a ti mě nechtěli pustit a – *Není třeba se omlouvat*, přerušil ji Sebastián, *je důležité konat*. „Konat?“ podivila se. *Ano, copak už jsi všechno zapoměla?* ozval se znovu jeho hlas v její hlavě. „Proč se prostě neproměníš v člověka a nepromluvíš si se mnou, tak jako dřív?“ zeptala se ho, protože jí děsilo, že nedokáže přesně odhadnout, kdy se jeho hlas ozve v její hlavě znovu. *Lidské podoby jsem se vzdal už dávno. Copak i to jsi zapoměla?* „Nezapoměla, jen jsem...Já jsem...*Zapoměla*, řekl

Sebastián to, co bylo již zřejmé. *Ale můžeš si zase vzpomenout. Máš přece vlčí duši*, dodal vzápětí.

Vlčí duši. To je ono, pomyslela si Ruby. Její divoká povaha, zvláštní oči, to, že dokázala naslouchat vábení hvozdu a vnímat jeho energii, matčina panika, kdykoli se jen přiblížila k lesu, Sebastián...To nebyla náhoda. Nebyla člověkem, nýbrž lesním tvorem stejně jako on. Byla vlčí duše. Najednou to přišlo. Její kůže začala stříbrně zářit zevnitř, končetiny ji začaly brnět, celé její tělo se začalo podivně kroutit a natahovat a stříbrná záře sílila, až ji nakonec zcela oslepila.

***

Když se pátrací skupina Lovců vedená Theronem vydala Ruby hledat, našla jen košík s jídlem položený uprostřed cesty a vedle něj úhledně poskládaný červený plášť bez poskvrnky. Z houští je při tom sledovaly dvě rudé oči, patřící sněhobílé vlčici.

Ester Košařová, 4. kategorie

Nevěsta z kamenného sadu

Na jazyku se mi rozlilo příjemné horko. Poválel jsem na něm tu výraznou, kořeněnou chuť a pak ji nechal sklouznout do hrdla.

Odložil jsem hliněný pohárek na odřenou desku, skvrnitou za ty roky fleky různých barev a velikostí. Frederik si ve svém hostinci s pořádkem nikdy těžkou hlavu nedělal.

Do těla se mi pomalu začalo vracet teplo. Náš kraj se rozkládá pod horami. Každé ráno se probouzí o něco později, zato pokaždé o něco chladnější. Zima se neúprosně blížila.

Zvedl jsem pohled od krvavě rudé hladiny svařeného vína, v němž se odráželo světlo čadící petrolejky.

Nemusel bych se na přítele sedícího naproti mně ani podívat. Dolehl ke mně nesouhlasný povzdech.

„Juliane, moc dobře víš, co si o tom myslím.“

„A ty zas *moc dobře* víš, co jsem ti řekl včera.“

Zadíval jsem se mu pevně do očí. Tmavých a upřímných. Neříkal to snad ze závidosti. O to víc mě mrzelo, že se mi to snaží vymluvit.

Nakřčil čelo. Jeho ryšavá obočí se stáhla k sobě v nesouhlasném výrazu. „To ti vážně nepřipadá divná jedna věc? Alespoň jedna jediná?“

„Jaká?“

Peter pevněji v dlaních sevřel hliněný vlastní pohár. Až mu klouby zkřehlých prstů zesvětly.

„O té tvojí *krasavici* nikdo z celé vesnice nikdy ani neslyšel. Natož, aby ji znal!“

Možná byla chyba Peterovi prozradit o Leně. Jenže ona se mi vkradla do každé myšlenky. Jak bych mohl třeba na kratičký okamžik myslet na cokoli jiného? Její vlnité kaštanové vlasy, zářivé smaragdové oči, plné malinové rty...

Tep srdce se mi zrychlil, bránice se napjala přesně do té příjemné křeče. Stejně jako už celý týden od doby, co jsem Lenu poznal.

Přála tomu jenom šťastná náhoda. Nebýt únavy, která mi zatížila hlavu... Položil bych na hrob rodičů poslední říjnové květiny a odešel. Jenže takhle mě vzbudilo až zacukání ve svalectech, zuby drkotající plíživým chladem... Ale především medový hlas oživující lepkavé hřbitovní ticho. Najednou se oprýskané pomníky, trčící zlověstně k černajícimu nebi, nezdály ani trochu zlověstné.

Stačil jediný pohled, abych se do Leny zamiloval. Byla nádherná. Jen hlupák by měl jiný názor.

A naše schůzky na nočním hřbitově? Ptal jsem se své krásné tmavovlásky už dvakrát. Její sladké rty mi pokaždé daly odpověď, na niž se nedalo nic namítnout. Je přece dojemné setkávat se na místě, díky němuž se naše osudy protnulý.

Znovu jsem zvedl pohár ke rtům. Ale ani další doušek teplého vína nedokázal spláchnout slova svrbící mě na jazyku.

„Co ti na ní vadí?“ vyšlo mi ze rtů mnohem prudčeji, než jsem zamýšlel.

„Třeba ten hřbitov. Proč se nemůžete sejít někde jinde a v jinou denní dobu?“ V hlase mu zněl osten... hořkosti. Nebo to byla žárlivost?

Mohl by mi přát, že i mě konečně potkalo štěstí. Copak snad můžu za to, že jeho žena zemřela před lety při porodu? Od té doby se Peter změnil. Jako by společně s Marianne odešla i ta část jeho srdce, která bývala veselá a pro vtip nešla daleko.

Peter povytáhl koutek rtů do posmutnělého úsměvu. Jediným lokem dopil zbytek vína. Na desku stolu položil pár drobných mincí.

Upil jsem ze svého poháru, přes jeho okraj pozoroval přítele. Když se natáhl pro svůj kabát přehozený přes opěradlo židle, už jsem nevydržel dál mlčet. Potřeboval jsem to někomu říct. Nebo nevydržím sedět v dusném výčepním sále až do setmění.

„Snad nemusí být tak zle,“ nadhodil jsem smířlivě.

Peter zavrtěl hlavou. „Nechci se hádat. Zkus si radši vzpomenout na staré krajové pověsti.“

„Na ty pohádky, kterými nás strašili jako zlobivé haranty?“ mávl jsem rukou. „Pojď, sedni si zpátky. Můžeme mluvit o čemkoli jiném.“

„Klidně si můžeme vyprávět o tom, jak se na zámku roznemohl mladší pánův bratr. Jak kovářka připálila posvícenskou husu nebo rychtáři zcepenělo prase den před zabijačku. Ale stejně najdeš způsob, jak zase začít o té své krásce.“

Každé jeho slovo mě bodlo jako nabroušené ostří kosy. Nabral jsem do plic hutný vzduch prosycený pachem smažené cibule a piva, napěněného v korbelech.

„Radši už půjdu. Než bych řekl něco, co bych si pak vyčítal. Bud sbohem.“ Otočil se. Zapnul si odřený kabát až ke krku, na hlavu natáhl čepici. Ošuntělou, místy už se párající. Přesto se jí tvrdošijně odmítal vzdát, pletla ji ještě Marianne.

V srdci jako by se mi uchytil studený kamínek. A s každým Peterovým krokem rostl. Až se změnil v balvan. Drtící. Ještě víc umocňující nervozitu.

Chtěl jsem na Petera zavolat, a pak si to zase rozmyslel. Nechci si dnešní podvečer kazit hádkou. Tím spíš, že až se slunce konečně svalí za ježatou hradbu vrchnostenského lesa, uvidím Lenu. Už za chvíli.

Gestem ruky jsem přivolal hostinského. Frederik se ke stolu přibatolil na svých křivých nožkách s obdivuhodnou rychlostí. Jak zavěšil peníze, šla jeho vrozená lenost stranou.

Objednal jsem si další svažené víno a k tomu korbel ohřívá-
ného piva. K čemu skrblit? Pokud to dnes dopadne dobře, bude důvod slavit.

Sáhl jsem do kapsy svého kabátu. Prsty v něm nahmataly jemný řetízek i čtyři hrany křížku. Jediné, co mi zbylo po matce. A pokud Lena svolí stát se mojí ženou, rád jí ho připnu kolem štíhlé, bělostné šije.

Ne, dnešek si nenechám zkazit Peterovými zahořklými poznámkami. Jenom mi závidí. A já ho přitom považoval za blízkého přítele. Nu co. *Člověk míní, Pán Bůh mění.*

Trpkou pachutí jsem spláchl lokem teplého piva a pohledem po chvíli zabloudil ven. Skrz mastnou okenní tabuli do sálu procházelo stále větší šero.

Sluneční kotouč ztrácel svoje jasné barvy. Vybledl do světle žluté a konečně se začal nořit do lesa.

Strhl sem z opěradla svůj kabát, přehodil si ho přes ramena. Mince za útratu jsem pohodil na stůl ve spěchu. Nedbale. Pár jich se zazvoněním dopadlo na hrubě ohoblovaná prkna podlahy. Bylo mi to jedno. Však on si je Frederik sebere, nebude mu v tom překážet ani jeho objemné panděro.

Nemám čas se vracet. Poslední denní světlo mi vystačí akorát na cestu.

Cesta se stáčela k mírnému návrší. Dominantou krajiny byla bělostná kostelní věž zakončená střechou ve tvaru makovice. A kolem kostela se jako objetí štíhlých dívčích paží vinula zeď.

Hřbitovní zeď.

Ozdobně tepaná kovová klika zatuhla chladem. Dotek studené mosazi mi mravenčil na dlani ještě chvíli poté, co jsem prošel skřípějící mříží, jejíž železo místy prokusovala rez.

Tma přišla rychle. Po celý den se nad krajem převalovaly potrhané cáry mrtvolné mlhy. Houstla. Barvila tmu do šedého odstínu.

Nachýlené kamenné desky. Železné kříže. Nápis, který svál čas a stínila temnota. Silueta přikrčené márnice s děravou střechou. Vzduch ztěžklý přítomností smrti.

Nic z toho jsem nevnímal. Jindy by mi možná strach tiskl hrdlo. Dneska ne. Tráva šustila mými nedočkávkami kroky, srdce bušilo až v krku. Pravá ruka se skrývala v kapse kabátu, zatnutá v pěst svírala to nejcennější. Dar lásky.

Prošel jsem kolem honosné hrobky předešlého rychtáře, minul hrob svých rodičů. Jen krátce se po něm sklouzla naoranžovělá zář lucerny.

Asi dvacet kroků přede mnou se do ponurého nebe zatínaly holé větve košaté lípy. Lena tu nebyla. Ale předešlé dny tu na mě pokaždé už čekala. V krku se mi vytvořil knedlík, znemožňující mi pořádně se nadechnout. Nebo promluvit. Sám netuším, jak se mi podařilo přiškrceně zavolat Lenino jméno. Nic. Copak zapomněla?

Popošel jsem blíž. Pod nohama mi šepotalo spadané listí, jeho zemitá vůně lechtala v nose. Kořen nosu jsem si stíkl na poslední chvíli, aby mě kýchnutí neprozradilo.

Do tmy se linula oranžová záře. Osvětlovala vysokou mužskou postavu. Klečela v trávě u hrobu, ruce sepjaté. Modlil se. Trochu divný čas na rozjímání na takovém místě. Okruh světla mojí lucerny dopadl na neznámého. Otočil se. Srdce se mi na okamžik zastavilo. Je to mámení? Peter si oprášil kolena a vstal. Nadechl se, aby něco řekl. Jeho ústa se otevřela. Němě. Vytřeštil oči a zadíval se někam přes moje rameno.

Zamrazilo mě na zátylku. Ten chlad se mi šířil podél páteře. Až do žil, spojoval se s krví. Jenom moje srdce přiměl zběsile narážet do žeber.

„Lásko moje,“ slyšel jsem se pronést. Sladká omámenost smyslu mi zněla v hlase pokaždé, když moje rty měly tu čest Lenu oslovit. Její bílé šaty se mihly na samém okraji mého zorného pole. Popošla blíž ke mně. Oči jí zářily jako vždycky, její plné rty se roztáhly do úsměvu.

Klesl jsem před ní na kolena do trávy mokré padajícími částkami mlhy. Pravou ruku jsem vytrhl z kapsy tak prudce, až švy kabátu zapraskaly. Bylo mi to jedno.

„Staneš se mojí ženou?“ vyhrkl jsem, dlaň nataženou k Leně, aby si mohla mámin zlacený křížek prohlédnout.

Z hrdla se jí vydralo zaskučení. Skoro až bolestné. „Dej to pryč!“ Ostrý, rozkazovačný tón jejího hlasu jí neslušel. „Slyšíš! Okamžitě tu věc zahod!“

Dech mi uvízl v hrdle. Jak může žádat něco takového? „Je po mojí matce, nemůžu –“ Peter ze sebe vyrazil tlumené zasténání. „Dobrotivý Bože. Je to pravda...“ Tím k sobě přitáhl moji pozornost. Klesl zpátky na kolena, obličej zoufalý tak, že by podle něj klidně mohli do našeho kostela namalovat obraz trpícího Krista.

„Marianne...“ zachrptěl. Zvedl ke mně pohled. Ne, vlastně ne ke mně. Jeho oči jako by hleděly skrz mě. Na... Lenu.

Dřív, než jsem se stihl otočit, kůži mi ovanul mrazivý závan. Žaludek se zkroutil křečí. Tentokrát ledovou. Značící zlou předtuchu. Nebo uvědomění. Tak proto se Peter tvářil tak zvláště, když jsem mu popsal Lenu. Vlastně Marianne.

Proto mi byly její rysy tak povědomé. V paměti mi je rozostřil a překreslil čas. A také jsem ji tehdy vídával jen s hlavou zavinutou do bělostného čepce.

Obešla mě svým lehkým krokem. Jako by se ani nedotýkala země. Upíral jsem pohled na vrstvu spadaneho listí, pomalu stravovaného plísni. Leniny, vlastně Marianniny, oči mě k sobě přitáhly. Jako světlo lampy k sobě táhne můry. Ani ony nedbají na nebezpečí, přibližují se. A pak jejich šedá křídla sežehne plamen. Přesto si nemohou pomoci. Přesně tak jsem se cítil já. Odolat její kráse bylo nemožné.

V křídově bílé tváři zářily její rty jako krvavá rána. Poprvé za celý týden ve mně nezbudily touhu. Jen hrůzu, paralyzující mi svaly a nutící bít srdce až v krku.

Slyšel jsem za svými zády Peterův hlas. Přes krev dunící mi ve spáncích jsem dokázal rozeznat jen tón jeho slov. Jen jejich kolísavou melodii. Lámanou strachem. Moji pozornost si získaly rudé rty přede mnou.

„Zahod' tu odpornou věc,“ zaševelily. To, co mezi nimi prošlo, nebyl dech. Ten by se v nočním vzduchu vysrážel do podoby bílého obláčku. Tohle byl čirý chlad. Mravenčil mi na kůži.

Prsty mi zacukaly. Povolily sevření. Tiše to zašustilo. Křížek dopadl mezi nahnědlé mokré listí. „Teď budu tvou. Navěky. Lásko.“

Naklonila se ke mně. Nepříjemný chlad zesílil. Do očí mi vhrkly slzy. Pohnout se. Utéct. Cokoli udělat. Všechno z toho bylo nad moje síly. Přiblížila se na vzdálenost jednoho kroku. Plíce mi naplnil pach zatuchliny. Jako by to bylo aroma prachu, rozteklého vosku

snažící se maskovat... ten jemný nádech. Nasládlý pach rozkladu. Čelist se pohnula. Zuby začaly drkotat. *Strážkyně hřbitova*. Poslední pohřbená. Takže ty pověsti nebyly jen děsivé příběhy. Marianne se mírně usmála. Žaživa bývala hodnou a milou dívkou. Teď jí zelené oči svítily krutostí.

Tlak na ramenou. Náraz. Do úst mi vnikla nahořklá pachuč. Hnijící listí. Rozměklá zemina. Zamrkal jsem, aby se mi projasnil zrak. Kéž bych radši oslepl. Tenhle výjev nedostanu z paměti až do smrti. To ostatně nebude trvat dlouho. Zajíknutí mi odumřelo ještě v hlasivkách.

Peter zaujal moje místo. Marianne se k němu těsně přiblížila. Nezbyla mezi nimi ani nepatrná mezera. Jejich těla do sebe nenarazila.

Petera ovinula mlha. Jako bělostný závoj. Rozprskl se do tmy. Zasyčelo to. Jako kapka vody na rozpálené plotně. V uších mi rezonoval přítelův výkřik. Až nelidský. Projev agónie. Zkroutila Peterovy rysy do děsivého šklebu bolesti. Pohnul rukou, aby se chytil za srdce. Nestihl to.

Ruka ochabla vprostřed pohybu. Kolena se mu podlomila. Dopadl na zem. Listí zašustilo. Jeho tmavé oči hleděly přímo na mě. Potáhl je skelný povlak.

Bože na nebi! Dlaněmi jsem se opřel o zem, rozměklou deštěm.

Au. Do masa se mi zaryla jedna strana křížku. Ruka se bezděčně sevřela v pěst. Nedbala na to, že se šperk zarývá do kůže. Že mi probodl kůži. Lepí blátem a krví. Sám nevím, jak se mi podařilo pohnout. Ustoupit o krok. O další. Ještě jeden.

Marianne se ani nepohnula. Sledovala mě s hlavou mírně nakloněnou ke straně. Tupá bolest mi vystřelila z lopatky až do lokte. Zády jsem narazil na kmen lípy. Široký tak, že bych ho nedokázal obejmout oběma rukama. A bohužel ani dost rychle obejít.

Marianne se přede mnou objevila rychleji, než jsem stačil jedinkrát mrknout. Na okamžik jsem dokázal vnímat jenom zběsilý tep vlastního srdce. Krev hučící ve spáncích. Ledový pot pod košilí.

„Prosím...“ vyšlo mi z popraskaných rtů ochraptěle. Skoro bych vlastní hlas nepoznal. Zněl skřípavě, vzdáleně. Kaštanové vlasy vlály Marianne jako ve vichřici. Navzdory tomu se noční vzduch ani nepohnul. Zvedla ruku, jako by se chtěla dotknout mojí tváře. Snad právě další záchvěv štiplavé zimy přiměl moji paži k zoufalému činu. Mrštila křížkem proti průsvitné dívce.

Marianne zasyčela jako vzteklá kočka. Uskočila. Dlaně si přitiskla k hrudi, k místu, kudy šperk proletěl. Neohlížel jsem se. Nohy

se konečně dokázaly ztuhle pohnout z místa. Klopýtavý běh skončil po několika krocích. Pádem. Kolem kotníku se mi ovinulo něco pevného. Kořen lípy. Ústa se mi zkřivila odporem. Listí a bláto nejsou zrovna pochoutky. Obrátil jsem se na záda.

Bože na nebi.

Sklonila se ke mně. Skoro něžným pohybem se ke mně natáhla. „Odpusť. Jestli tě to utěší, jsi poslední.“ *Jsi poslední...* Libozvučný hlas, který mi zněl ve vzpomínkách přes den, mě začal mrazit. Přivlastní si můj život. A její tělo přestane hnit v černé zemi.

Našpulila rty. Její nádherný obličej už nepřipomínal stěnu čerstvě nabílenou vápnem. Spiš voskovou masku bez špetky citu.

Zavřel jsem oči. Zadívat se vlastnímu konci do očí dokážou možná jen ti nejotrlejší. Já mezi ně nepatřil.

„Ot-če náš, j-jenž js-i na ne-besích...“ drmolil jsem rychle. Odejít z tohoto světa bez zaopatření knězem, a ještě takovým způsobem...

Přerušilo mě zavytí. Nelidské. Zamrazilo mě při páteři a srdce se na okamžik zastavilo. Právě jsem na vlastní kůži pocítil krev tuhnoucí v žilách.

„P-posvěť se jm-éno tvé. Př-řijď královst-“

Pod pevně stisknutými víčky se mi rudě zablesklo. Na tvářích mě pálily vlastní slzy.

Táhlé klinkání.

Tenký, ponurý tón.

Svatá Matko!

Umíráček.

Někdo ve vsi právě zemřel.

Oční víčka jako by mi potáhla vrstva olova. Zvedala se jen neochotně. Jako by chtěla oči uchránit před... Podívanou, pro jejíž označení bylo slovo *hrůzný* zcela nedostatečné. Přetočil jsem se do kleku. Do jícnu mi vystoupala kyselá pachuč žluči.

V pase mě zlomilo bodnutí ostré křeči. Sevřela břicho. Povolila. Obsah žaludku skončil přede mnou mezi spadáným listím.

Odvážil jsem se zvednout pohled a vyhrabat se na rozklepané nohy. Jako čerstvě narozené hříbě. Stejně nejistě škobrtající. Jenže já jako bych se narodil rovnou podruhé. Hřbetem ruky jsem si otřel rty od zbytku nahořklých zvratků.

Ve vzduchu se vznášel už jen lehký dozvuk puchu rozkladu. Průsvitný přízrak už se nedrolil, neodpadávala z něj nehmotná tkáň požíraná podobně iluzorními červy. Sesunul jsem se na kolena vedle

Peterova těla. Ruka se mi třásla, když jsem mu jemně zatlačil oči. Měl bych cítit něco jako lítost. Drtivé sevření srdce ztrátou. Jenže ne. Leda vztek nad svou vlastní hloupostí. A podivné prázdno v hrudi. Otupělost. Na bříchích prstů jako by mi ulpěl chlad Peterovy kůže. Sepjal jsem dlaně k modlitbě.

Rty bezděčně drmolily *Otčenáš*. Pořád dokola. Dokud se můj hlas nezměnil v chraptění. Dokud mě nezačala roztrásat zima. Dokud za špicí kostelní věže nevyšel srpek sinavého měsíce.

„Neboj se, příteli,“ slyšel jsem se zasípat. Naposledy jsem stiskl Peterovi ztuhlou ruku a vstal z rozblácené země.

Od zítřka bude na hřbitově jiný strážce. Nedovolím, aby jím byl Peter. Zrovna on! Nezaslouží si čekat na tři duše nebo smrt dalšího člověka ze vsi.

Jako bych přebral Frederikových patoků, jsem se potácivě vydal po paměti známou cestou mezi hroby. Každý stín náhrobků nebo rezavějících křížů by mi naháněl hrůzu. Ne dnes.

Svaly pulzovaly tupým tlakem. Únava ztěžovala každý krok jako olovená závaží kolem kotníků.

Ke kované mříži střežící vstup do tohoto světa mrtvých to bylo, co by kamenem dohodil. Můj dech byl čím dál přerývanější. Po spáncích mi stékal pot. Hranou dlaně jsem se opřel o nejbližší náhrobek. Ležely na něm tlející zbytky kytice. Překvapeně jsem zamrkal. Jak bych mohl zrovna tenhle hrob nepoznat? Matko, otče. Jen na malou chvilku si tu u vás odpočinu. Oči se mi zavřely skoro samy.

***

Probral mě ženský jekot. Chlad pálicí až v morku kostí. Ztuhlé tělo, jako bych snad sám umřel. Protřel jsem si oči, abych se zbavil posledních zbytků spánku. Nade mnou stála Johanna, žena ševce z druhého konce vsi. Podlomily se jí nohy, ztěžka dosedla na protější hrob.

Slova vysvětlení nebo omluvy se mi zadržela na jazyku. Přesně v té chvíli, kdy jsem si prohrábl vlasy, nepochybně rozčuchané.

Mezi prsty mi uvízly husté chomáče pramenů. Ne zářivě měděných jako ještě večer. Tyhle měly barvu právě padlého sněhu.

Jana Karhanová, 5. kategorie

Závěrem pár slov od členů poroty a ilustrátorky sborníku

MgA. Eliška Svobodová

Uvědomujeme si, jakou moc má slovo? Připadá mi jako zaklínadlo. Ovlivňuje nás natolik, že prostřednictvím vyprávěných i psaných příběhů prožíváme střípky ze života jiných bytostí a vnímáme jejich pocity v sobě. Je to sice iluze, zato působivá. Po loňském ročníku plném smutku a bolesti mě potěšilo, že autoři letošních vítězných textů přicházejí s nadějí. Objevuje se podpora, důvěra ve vlastní schopnosti na cestě k cíli a láska v mnoha svých podobách.

Naše tvorba za nás mluví všude, kam se dostane, tak mějme odvahu a nechme se slyšet. Sdílejme své pocity, starosti, fantazie, upozorňujme na nepravosti, a přitom buďme těmi, kdo i v dnešním světě pěstují a rozdávají radost.

Mgr. Markéta Pokorová, Ph.D.

Letošní ročník protkalo téma přátelství a lásky, a to v nejrůznějších podobách – od jejich síly a vzájemnosti až po jejich zranitelnost, povrchnost či bolestnou absenci. Autoři se často dotýkali pocitu samoty či ztráty identity, psali o neutěšených rodinných vztazích a nebáli se otevřít ani otázky genderu, homosexuality či vážné nemoci, tápajíce při tom nad tím, jaké mají v životě místo, pakliže jej vůbec mají. Ano. V mnohých pracích rezonuje skutečně silná deprese a několikrát se objevují i myšlenky na odchod (které však mohou být, a doufejme, že jsou, čistě autorskou stylizací). Hledání sebe sama lze přirovnat k dílku puzzle – nějakou dobu je nutno brouzdat po povrchu, než konečně zapadneme tam, kam patříme. Je skvělé, že se autoři nebojí o svých pocitech psát. Pevně věřím, že v případě potřeby nemají strach o nich také mluvit.

Mgr. Vladimíra Pánková, Ph.D.

Při hodnocení soutěžních textů jsem si všimla dvojí tendence psaní – zdánlivě vylučující, avšak při správném uchopení vzájemně se podporující. Na jedné straně stojí silná potřeba autenticity zobrazovaného prožitku a jazyka, na straně druhé výrazný příklon

k fantastické literatuře. Její žánry skýtají mnoha autorům bezpečný prostor, jakési analogické podloží, pro vyjádření ryze niterních a hluboce prožívaných existenciálních témat, k nimž bezesporu patří pocity úzkosti, osamění či odcizení, aniž by nutně musely být zasazeny do realistických (autorovi blízkých) situací. Je však třeba zdůraznit, že v ambiciózních textech těchto žánrů, jako jsou fantasy, sci-fi či horor, nadpřirozeno nepřebíjí realitu, tedy problematiku vztahů, hodnot, životní filozofie či cesty sebepoznání, ale naopak ji specifickým způsobem zviditelňuje. Závěrem bych chtěla vyzdvihnout texty učitelů (u nich mě zaujala zejména vypravěčská přesvědčivost prózy), které mohou být pro žáky výraznou inspirací. Výjimečnost této soutěže spočívá právě v tom, že spojuje učitele a žáky v roli tvůrců a vybízí je ke sdílení vzniklého díla.

PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D.

Letos mě zaujaly dva typy literárních textů. Ten první z nich spočívá v technice zbásnění každodennosti. V oceněných textech měla tato poetizace místy spíše podobu hrabalovské měkkosti, jinde zase kunderovské ironie. Umělecký prostor mezi oběma póly je relevantní a domnívám se, že jej letošní účastníci-prozaikové zabydleli zajímavými literárními postavami, jimž se můžeme smát, soucítit s nimi, identifikovat se s nimi, prostě jim tak či onak „rozumět“. Co se týče druhého typu textu, setkali jsme se letos jako porotci, aspoň se tak domnívám, více s poezií intelektuální a intertextovou, pramenící z autorovy sečtěllosti a dráždící senzory čtenářovy výbavy jazykovědné nebo literárněhistorické, než v předchozích dvou letech. Že by konečně pozitivní výsledek nekonečných vzdělávacích reforem?

doc. PhDr. Milan Hrdlička, CSc.

Letošní ročník Veleslavínského literárního klání byl pro mě v roli hodnotitele premiérou. Přínosnou a obohacující, neboť mě řada zaslaných textů oslovila a potěšila, současně však nelehkou, protože posuzování a nemilosrdné bodování a řazení básní a příběhů se ukázalo jako mnohem ošidnější, než jsem předpokládal. Mile mě překvapil utěšeně rostoucí počet soutěžících, mé nadšení bylo ale poněkud tlumeno značným zastoupením výpovědí laděných pochmurně, až tragicky. Přeju tomuto krásnému a záslužnému klání do dalších let mnoho zdaru!

Mgr. Jiří Novotný

Tu Lotar, král saský, byv sveden od Oty, knížete moravského, a namdmut velikou pýchou a lakotou po peněžích, též zlobou a ničemností, táhl se svým vojskem proti Čechům a dorazil k hradu jménem Chlumec. Tam kníže Soběslav s pomocí Boží a se svou družinou pobil dne 18. února pět set jejich šlechticů, štítonoše v to nečítaje; mezi nimi padl řečený kníže Ota. A v tak veliké bitvě zahynuli jen tři Slované; králi pak saskému s ostatními Soběslav odpustil a propustil ho v pokoji.

Kanovník vyšehradský k roku 1126

Lidské životy se vynořují před tváří Věčnosti na horizontech bitevních klání. S nadějemi i očekáváními se radujeme i trpíme na pomyslných „chlumeckých“ pláních vlastních osudů. Podstupujeme bitvy o životní naplnění, studijní úspěchy, osobní štěstí; další z nás válčí na polích sportovních, zájmových, vědeckých – jsme dokonce svědky bitev o zrno. Bojovalo se... válčilo... a bojovat stále bude. Všem VLKčákům přeji, aby se osudové bitvy jejich životů odehrávaly především na poli literárním...

Jiří Novotný k roku 2026

Mgr. Růžena Písková, Ph.D.

Mám radost, že se letos opět rozrostl počet zapojených škol i soutěžících, poprvé jsme také přivítali účastníky ze škol v Karlovarském kraji. To je skvělá zpráva. Avšak kladu si otázku: A co naši vlastní studenti? Je možné, že by na celé fakultě bylo jen šest autorů poezie a jediná autorka prózy? Copak oni nepíší vlastní autorskou tvorbu? Nebo se o soutěži nedozvídají, přestože ji všemožně propagujeme? Kde děláme chybu? Kdo za mnou přijde a efektivně mi poradí, co dělat, aby naši studenti probudili v sobě tvůrčí zápal, dostane za odměnu lízátko.

Statistika literární soutěže VLK 2025

Počet hodnocených soutěžních prací: 175

– poezie: 124

– próza: 51

Počet přispívajících autorů: 106

I. kategorie: 6.–7. ročník ZŠ, prima–sekunda VG

Blanková Tilly – Taková já jsem

Brabcová Julie – Nevšední cesta za osudem

Fialová Sabina – Kocourek, Zrazená

Kočovská Aneta – Polednička

Láska Josef – Básnička o pubertě, Hyperaktivní pes

Lupačová Stella – Rozhovor ruky s nohou

Matuchová Natálie – V bouři zrcadel

Milevová Olívie – Majda a kabátek

Simbartlová Barbora – Co kdyby svět byl jiný

Steidl Alexandr – Dopis z fronty, Jak vznikl Apríl, Polednice, Život s krunýřem

Šimová Denisa – Zrcadlo

Šimsa Matěj – Příběh o ježkovi

Vodička Teodor – Kronika černého inkoustu

II. kategorie: 8.–9. ročník ZŠ, tercie–kvarta VG

Altschul Jakub – Čas, čas, čas

Bláhová Klaudie – Černé rukavice

Boháčková Eliška – Král Nymorie

Brandtová Michaela – Záhadný park

Cimická Ellen – Přátelství, Už bych měla jít spát

Černá Johana – Můj nečekaný osobní obrat

Čížková Eliška – Školní backrooms

Dezortová Hana – Není konec jako konec

Jílek Filip – O polštáři z Dračích hor

Kabrnová Dorota – Vlčí máky

Knakalová Laura – Anonymní dopisy
Kotherová Ema – Tajná knihovna
Kováčová Viktorie – Žížala v píšťale
Krásná Hana – Mezi světlem a stínem
Kyselová Karolína – Den, kdy se změnilo všechno
Mentlíková Tereza – The Wall
Nováková Barbora – Věříš
Plevková Viktorie – Kdo jsem
Rotová Julie – Záhadný kufřík
Rožňová Sofie – Tam, kde to začalo
Skalová Aneta – Les bez návratu
Stunová Marie – Chladno
Šizling Daniel – O polštáři z Dračích hor
Šmeráková Natálie – Stránky, které se mění
Švábová Karin – Ochrana, Princezna
Žáčková Žofie – Džbán pomoci
Žitková Taťána – Šuplík, co nejde otevřít

III. kategorie: 1.–2. ročník SŠ, kvinta–sexta VG

Böhmová Alena – Co je to za dobu?, Dětství za všechny prachy, Odpor
Drabíková Nikola – Flaška vína, Můžu si dovolit čekat, Narození bez života
Drábková Tereza – Léč na prázdno, Protože mi chybíš, Umění milovat
Fenclová Eliška – Rozsvít
Gerbani Filip – Je t'aime, Mlžná rána, Vystěhovaný pokoj
Hahnová Alena – Kolotoč
Hejlková Liliana – Mrtvý bod, Repetice
Hojerová Petra – Sourozenec, Trápení, Zrcadlo života
Ježek Marek – Když hodiny utichnou
Jirsová Anna – Vězněná
Kalouš Jan – 31.12.2023, Jizvy na srdci, Živá tvárnice
Křivánková Eliška – Modrý karafiát, Rozbité hodinky, Útěk z domova
Kvapilová Natálie – A proto věř, Zakletý princ, Zrození jen na chvíli
Navrátilová Barbora – Můj nejvěrnější přítel
Nováková Kateřina – Temnota je bílá
Petithanová Sára – Domeček z karet, Věřila jsem
Strousková Klára – Nacházení
Šimšová Klára – Až narostou mi křídla, Rodiče
Štětina Martin – Bzučák věčnosti, Svítání, Ticho mezi hodinami

Švehlová Zuzana – Pravda a lež, Pravda není vždycky zdarma, Žena bez výzbroje

Ullmannová Stella – Nemocná

Wallnerová Andrea – Probdělá noc

IV. kategorie: 3.–4. ročník SŠ, septima–oktáva VG

Andělová Kateřina – Básně beze jmen

Bárta Jan –Metamorfózy, Na hájovně, Obyčejná tragédie, Pod křížem na útesu

Biňovec Jan – Mašle na kříži, Večery básníka

Čadková Kristýna – Tvůj život, můj taky, Váha, Vánoce

Fantys C. Alex – Olej a voda

Glazerová Anna – Jediný krok, Mastnota, Stalkovaná

Hopiánová Zuzana – Bílý plášť

Kosnarová Eva – Nebude to jiné, Tím, kým jsi byl

Košařová Ester – Vlčí duše

Kučerová Johana – Anděl strážný

Matoušková Dagmar – Příběh, který nezačal

Míčková Rozálie – Největší strach života

Milková Nella – Jen další den, Nikdo mě nikdy nenaučil odpouštět

Newton Laura – Deus ex Machina, Jsem dívka, nejsem dívka, Továrna

Nguyen Quang Truong – Činy zlomené ženy, Promluva

Nováková Adéla – Co oči nevidí

Nováková Natálie – Nápěv, Podobnost, Tik tak crrr

Novotný Nicolas – Němá tvář, Světlo tmy

Pirnerová Michaela – Temný rytíř Náhoda

Polster Lukáš – Ochrana Arché

Šimice Jan – Kolo, Proč, Vyrovnání

Špalová Klára – Battle buddies

Urbanová Barbora – Rodinné pouto

Vagnerová Marie – Dopisy, Hrozně si přeju, Už se mi ani nechce brečet

Velkoborský Matěj – Petr a jeho společník

Vokurková Štěpánka – Nemrkej, Taky něčí život, Vědomí

Žitková Alžběta – Komu zvoní hrana

V. kategorie: Studenti a studentky FPE ZČU

Hána Ondřej – Vzpomínky na věčnost

Karhanová Jana – Nevěsta z kamenného sadu

Kosohorská Eliška – Pregnantní léčení agonie během šedého hladovění nuzně dychtící ataraxie

Miškovský Antonín – Šapitó

Papírek Vojtěch – Amor cerevisce, Doufala, že nelhala, Mrchožrouti

Sojková Klára – Lásko má, Milenci

Šmolková Sára – Múza Nespavost, Víc než krev je dech

VI. kategorie: autoři z řad učitelů ZŠ/SŠ

Hlávka Petr – Nápěv života, Zdravice ke 140 letům

Ježková Anna – Králíček, Kuřátko, Touha, Vládce koní

Karásek Dominik – Syntax a dny plné slunce

Kielbergerová Radomíra – Zapomenutá povídka horkého léta

Mičan Jan – Odliv barev, Sapiens v křeči

Michálková Jaroslava – Desinsekce, Generační problém, Geniální dítě

Panoš Miroslav – „Hnusný“ rána

Pavlasová Jana – Vzhled, vzhled, vzhled

Vítková Markéta – Jak ten list, Chybíš mi, Ke dni veteránů

Vrzalová Petra – Nešťastná náhoda

Počet zapojených škol: 25

4. základní škola, Plzeň

14. základní škola, Plzeň

20. základní škola, Plzeň

28. základní škola, Plzeň

Akademie hotelnictví a cestovního ruchu

Církevní gymnázium, Plzeň

Fakulta pedagogická ZČU, Plzeň

Gymnázium, Blovice

Gymnázium Jaroslava Vrchlického, Klatovy

Gymnázium Luďka Píky, Plzeň

Gymnázium a Střední odborná škola, Plasy

Gymnázium a Střední odborná škola, Rokycany

Masarykova základní škola, Zruč – Senec

Masarykovo gymnázium, Plzeň

Obchodní akademie, Plzeň,

Plzeňská obchodní akademie, s. r. o.

První české gymnázium v Karlových Varech, p. o.

SPŠS a SOŠ prof. Švejcara, Plzeň

Střední průmyslová škola stavební, Plzeň

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Plzeň
Základní škola Horšovský Týn
Základní škola Klatovy, Čapkova
Základní škola a Mateřská škola Chotíkov
Základní škola, Starý Plzenec
Základní škola a Mateřská škola, Tlučná